

ՄԱՐԶԻԿ

հսլս

مارزقك

مجلة رياضية شهرية
تصدرها جمعية الهومنتمن بيروت

marzig

SPORTS MAGAZINE

43-րդ ՏԱՐԻ ԹԻԻ 431 - Vol. XXXXIII N° 431 - السنة الثالثة والاربعون - العدد ٤٣١

Հ.Մ.Ը.Մ.
ՊԱՀԱԿՆ ՈՒ ՊԱՀԱՊԱՆԸ
ԱՐՑԱԽԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՐԴԱՆԻՇՆԵՐՈՒՄ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԱՏԳԱՄԱՌՈՐԱԿԱՆ
13-ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

ՀԱՂՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արցախը մնայուն ներկայութիւն
Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխատանքներուն մէջ **1**

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Կեանքով եւ գործով **2**

**ՊԱՏԳԱՄԱՌՈՐԱԿԱՆ
13-ՐԳ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ**

Քացումը **4**

Անդամական պատկերներ **6**

Արդի ժամանակներու **10**

Պատգամաւորական Ժողովները **10**

Անդամական թիւերը վերջին **13**

քառորդ դարուն **16**

Մատնանշումներ **26**

Խօսքեր **30**

Պարգևատրում **33**

Հաղորդագրութիւն **34**

Պատգամաւորներ **34**

**ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ
12-ՐԳ ԲԱՆԱԿՈՒՄ**

Քայլերգը **38**

Մամլոյ ասուլիսը **41**

Մասնակիցները **42**

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական **42**

12 բանակումները **44**

Քացումը **44**

Քացման խօսքեր **50**

Ընթացքը	54
Յարգանքի տուրք	76
Լիզպոնի 40-ամեակ	82
Փակումը	84
Փակման խօսքեր	90
Մատնանշումներ	98

«ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ» ԿԱՐԳ

«Արարատեան» կարգի մասնակիցներուն միօրեայ հանդիպումը	102
«Արարատեան» կարգի չորրորդ սերունդը	103
Շնորհակալութիւն	103

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ը ի սպաս Արցախի հայութեան	104
--	------------

Marzig sports magazine is published by Homenetmen Central Committee-Sevan Building, Rue 77, Sector 4, Bourj Hammoud, Beirut, Lebanon. Tel: 961 1 248043, 961 1 260117, E-mail: marzig@Homenetmen.org, P.O.Box: 80486 Bourj Hammoud, Lebanon, www. Homenetmen.org

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՑԱԽԸ ՄՆԱՅՈՒՆ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՁ

2-7 Հոկտեմբեր 2023-ին Հայաստանի մէջ գումարուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովը, իր ընկալեալ օրակարգին կողքին, կարեւորութեամբ քննեց Արցախը Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխատանքներուն մէջ մնայուն ներկայութիւն դարձնելու հրամայականը եւ որոշեց.-

Ա. ՊԱՆՊԱՆԵԼ ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԱՆԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՐԳԱՆԻՇՆԵՐԸ

Հ.Մ.Ը.Մ. ազգային արժէքներու եւ խորհրդանիշներու անդապահ միութիւն է: Եռագոյն դրօշը, 1918-ի Հանրապետութեան զինանշանը, քայլերգը եւ անկախութեան խորհուրդը ան պահպանած է 70 տարի, երբ Հայաստան կորսնցուցած է իր անկախութիւնը: Այսօր, երբ դէմ յանդիման կը գտնուինք Արցախի Հանրապետութեան կորուստի իրականութեան դիմաց, Հ.Մ.Ը.Մ. իր պարտքն ու պարտաւորութիւնը կը նկատէ տէր կանգնիլ ու պահպանել Արցախի Հանրապետութեան խորհրդանիշները, այդ խորհրդանիշներու ընդմէջէն վառ պահելու համար Արցախի վերատիրացման խորհուրդը: Առ այդ, Պատգամաւորական Ժողովը առաջադրեց՝

- 1) Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոլոր ակումբներուն մէջ այսուհետեւ Եռագոյնի կողքին պատուել Արցախի Հանրապետութեան դրօշը:
- 2) Հ.Մ.Ը.Մ.ի հրապարակային թէ ներքին բոլոր հանդիսութիւններուն, սկաուտական հաւաքներուն եւ մարզական հանդիպումներուն ծածանել նաեւ Արցախի դրօշը:
- 3) Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխարհասփիւռ մարզական խումբերը եւ սկաուտական միաւորները իրենց տարագներուն վրայ կրեն Արցախը խորհրդանշող պէճեր:
- 4) Հ.Մ.Ը.Մ.ի դաստիարակչական-քարոզչական ծրագիրներ-

րուն մէջ հիմնական եւ մնայուն տեղ տրամադրել Արցախին:

Բ. ՀԱՍՏԱՏԵԼ «Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐՑԱԽ ՀԻՄՆԱԳՐԱՄ»Ը

«Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախ հիմնադրամ»ը պիտի հոգայ Արցախէն բռնի տեղահանուած ընտանիքներու կենցաղային անմիջական կարիքները: Հիմնադրամին եկամուտները պիտի գոյանան.-

- Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղերու եւ շրջաններու տարեկան հասութեան ձեռնարկներու եկամուտներու որոշ տոկոսէն փոխանցուած գումարներէն:
- Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու անդամատուրքերուն վրայ այս նպատակին համար կատարուած յանձնումներէն:
- Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիր շրջանակին մօտ կատարուելիք ժողովրդային հանգանականութիւններէն:

Գ. ՄՇԱԿԵԼ ԱՐՑԱԽԵՆ ԲՈՆԻ ՏԵՂԱՀԱՆՈՒԱԾ ՓՈՔՐԻԿՆԵՐՈՒ ՀԱՍՏԱՐ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐ

Հ.Մ.Ը.Մ. յատուկ ուշադրութեան պիտի արժանացնէ Արցախէն բռնի տեղահանուած ընտանիքներու փոքրիկները, անոնց համար մշակելով դաստիարակչական-սկաուտական յատուկ ծրագիրներ, ինչպէս միութիւնը իր հիմնադրութեան օրերուն կատարած էր Արեւմտահայաստանէն Պոլիս ապաստանած գաղթականներու զաւակներուն եւ որբերուն:

21 Հոկտեմբեր 2023

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԳՐՈՆԱԿԱՆ
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿԵԱՆՔՈՎ ՈՒ ԳՈՐԾՈՎ

(ՀԱՒԱՏԱՐԻՄ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ
13-ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒՆ)

Մարմնակրթական միութիւն մը ի՞նչ գործ ունի պատմութեան, մշակոյթի եւ հոգեւոր արժէքներու հետ, կրնան հարց տալ ոմանք:

Մարմնակրթական միութեան մը գերագոյն ժողովը ինչո՞ւ զբաղի հայրենիք ունենալ-չունենալու հարցով, կրնան ըսել շատեր:

Մարմնակրթական միութիւններ կը ըզբաղին, պէտք է զբաղին միմիայն իրենց պարտականութեամբ՝ սկաւառութեան եւ մարզախաղերու ճամբով սերունդներու դաստիարակութեամբ, կրնան աւելցնել ուրիշներ:

Այս բոլորը կրնան տեղին ու արդար արտայայտութիւններ ըլլալ բնական պայմաններու մէջ ապրող ժողովուրդներու համար, սակայն մեզի նման ժողովուրդներու համար ի՞նչ դաստիարակութիւն, ի՞նչ զբաղում, երբ գնդակն ու բաժակը կան, բայց հայրենիքը չկայ: Երբ սկաւառական կեանքը կայ, բայց այդ կեանքը հողին վրայ ապրող ժողովուրդը չկայ: Միջոցները անիմաստ կը դառնան, երբ նպատակը կը դադրի գոյութիւն ունենալէ:

Չարմանալի բան չկայ ուրեմն, եթէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի գերագոյն ժողովը բոլոր օրակարգերէն աւելի եւ բոլոր մտահոգութիւններէն առաջ, զբաղի Արցախով, Արցախի հանդէպ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ունեցած պարտքով: Արցախի հայութեան օժանդակութեան ծրագիրով, «Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախ հիմնադրամ»-ի ստեղծումով:

Արցախը Հ.Մ.Ը.Մ.ականին սրտի սերն է եւ հոգիին վէրքն է: Արցախը միայն աշխարհագրութիւն եւ քարտէս չէ, լեռ ու ձոր չէ: Արցախը այն 424 եկեղեցիներն ու վանքերն են, որոնք յանձնը-ւեցան ազերիներուն: Քանի՛-քանի՛ ուխտատուներ Աստուծոյ հետ խօսած են այդ եկեղեցիներուն եւ վանքերուն ճամբով: Որքան սուրբ ձեռքեր դէպի երկինք բարձրացած են անոնց մէջ:

Արցախը այն բազմահարիւր խաչքարերն են, որոնք սրբապղծուեցան ազերիներուն կողմէ: Քանի՛-քանի՛ տաղանդներ երկնած են այդ խաչքարերը: Հաւատքի ի՞նչ մատներ դրոշմուած են այդ խաչքարերուն վրայ: Աչքերու ի՞նչ լոյսեր տկարացած են անոնց դիմաց:

Արցախը այն 213 դպրոցներն են, որոնց կրթութեան լոյսը հանգեցաւ ազերիներուն կողմէ: Քանի՛-քանի՛ պատանի-

ներ ու պարմանուհիներ գրած, երգած, սորված, քալած ու վազած են այնտեղ: Դպրոցներ, ուր հայ աշակերտն ու աշակերտուհին ազգին պատմութիւնը շնչած է, անցեալի փայլուն էջերով ներշնչուած է: Դպրոցներ, ուր ազգանուէր հոգիներ եւ նկարագիրներ կերտուած են:

Արցախը 4000-է աւելի պատմամշակութային այն յուշարձաններն են, որոնք անցան ձեռքը անոնց, որոնք ո՛չ պատմութիւն ունեցած են, ո՛չ ալ մշակոյթ: Յուշարձաններ, որոնք մեր քաղաքակրթութեան կենդանի վկաներն են: Մեր սեփական պատմութիւնը, որ դարձաւ աւարը պատմութեան թշնամիներուն:

Շարունակե՞նք. Արցախը այն հողն է, որուն ծոցէն Նիկոլ Դուման եւ Խանասորի Վարդան ծնած է, Վանայ Իշխան եւ Դանիէլ Բէկ Փիրումեան հասակ առած է: Հող, որ սրբագործուած է Խամսայի մելիքներու քրտինքով, Վիգէն Չարարեաններու եւ Արտակ Իշխանեաններու արեամբ:

Եւ դեռ, Արցախը 300 հանքավայր է, 36 ջրէլեկտրակայան է, 580 հազար հեկտար գիւղատնտեսական տարածութիւն է, երաժշտական եւ արուեստի 20 դըպրոց է՝ 7000 սաներով, 10 գրադարան է՝ 400 հազար գիրքերով: Հրաժարիլ այս բոլորէն կը նշանակէ հաւաքական ինքնասպանութեան դիմել: Մոռնալ այս բոլորը կը նշանակէ դաւաճանել Արցախի համար գոհացնելու կտակին:

Արցախը այսօր ցաւ է: Արցախը 120 հազար բնակէր ժողովուրդ է, բայց մանաւանդ 10 հազարէ աւելի նահատակ է, հարիւրաւոր զերիներ է, աճիւնը չվերադարձուած հերոս է, անյայտացած եւ հետքը չբացայայտուած զինուոր է:

Արցախը մեր պատմութիւնն է: Մեր ինքնութիւնն է: Մեր բռնաբարուած իրաւունքներու վերատիրացման պայքարն է: Մօտիկ անցեալին, Արցախը իր դրօշով, զինանշանով եւ քայլերգով մեր ազգային հպարտութիւնն էր: Այսօր արդէն մեր խոցուած արժանապատուութիւնն է: Մեր ժամանակաւոր պարտութիւնն է: Ու նաեւ, կորուսեալ մեր հպարտութիւնը վերականգնելու յանձնառութիւնն է, յիշեալ պետական խորհրդանիշները պահպանելու եւ պատուելու որոշումով:

Խօսիլ այս բոլորին մասին, կարելոր է, այլեւ դաս-

տիարակի՛չ է: Ընդունիլ, որ Արցախը կայծը վառեց հայութեան նոր ժամանակներու ազատութեան բոցին: Արցախի շնորհիւ մեր ժողովուրդը 30 տարի աւելի հայացաւ, աւելի պահանջատէր եւ մարտունակ դարձաւ: Արցախի «Երկաթէ շերտի» ու հայութիւնը իր արժանի տեղը գրաւեց ժամանակակից ազգերու ընտանիքին մէջ,- այս արդէն Հ.Մ.Ը.Մ.ական դաստիարակութիւն է, որմով կը մեծնան, պիտի՛ մեծնան մեր ապագայ յաղթանակներուն հաւատացող այսօրուան եւ վաղուան սերունդները:

Այն սերունդները, որոնք հաւատարիմ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովի որոշումներուն, կեանքով ու գործով պիտի պահեն այն, ինչ որ մեր նահատակները իրենց նահատակութեամբ ու արեամբ պահեցին:

Հ.Մ.Ը.Մ. 25 ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՄԷՁ, 117 ՍԱՄՆԱԾԻՒԿԵՐ ԵՒ ՄԻԱՌՈՐՆԵՐ

Հայաստան: «Գ. Յակոբեան» (Երեւան-կեդրոն), «Շ. Քրիսեան» (Երեւան-Մալաթիա), «Տ. Խոյեան» (Երեւան- Զէյթուն), «Վ. Չերազ» (Կիւմրի), Արովեան, «Ա. Մարտիրոսեան» (Հրազդան), «Վարդան Տ.» (Երեւան-Էրեբունի), «Վ. Բախշեան» (Արմաւիր), «Վ. Ռոստոմեան» (Էջմիածին), «Յ. Առուստամեան» (Չարենցաւան), Մարտունի (Զօրաքար), «Վ. Չերազ» (Երեւան-Կոմիտաս), «Ա. Չոհրապեան» (Վետի), Մարտունի (Շուլիմար), «Յ. Հինդդեան» (Երեւան-Մասիս): **Արցախ:** Ստեփանակերտ: **Վրաստան:** Ախալքալաք, Ախալցխա, Թիֆլիս: **Ռուսիա:** Մոսկուա: **Լիբանան:** Պէյրութ, Չախլէ, Թրիփոնլի, Պ. Համուտ, Այնճար, Երևան, Անթիլիաս, Շրտէյտէ, Պառնաշիւ, Ռատուտ: **Սուրիա:** Հալէպ, Դամասկոս, Լաթաքիա, Գամիշլի, Բեսաս, Տէրք (միաւոր): **Յորդանան:** Ամման: **Պաղեստին:** Երուսաղէմ, Հայֆա, Եաֆա: **Եգիպտոս:** Գահիրէ, Աղեքսանդրիա: **Իրաք:** Պաղտատ, Մուսուլ, Հարթէք (միաւոր): **Քուէթ:** Քուէթ: **Կիպրոս:** Նիկոսիա: **Յունաստան:** Աթէնք, Գոթինիա, Սելանիկ: **Անգլիա:** Լոնտոն: **Աւստրիա:** Վիեննա: **Ֆրանսա:** Փարիզ, Վալանս, Մարսէյ: **Հոլանտա:** Ալմէլօ, Ալքմար, Առնհեմ: **Գերմանիա:** Միւնիխ: **Շուէտ:** Վեսթերոս, Սոտերթելիա, Սթոքհոլմ, Օրէպրու: **Պուլկարիա:** Սոֆիա, Ռուսէ, Փովտիվ, Վառնա, Շումէն, Պորկաս, Տոպրիչ: **Գանատա:** Սոնրէպ, Համիլթըն, Թորոնթօ, Բեմպրիզ, Մէք Գաթրինգ, Լաւալ, Վանքովըր (միաւոր): **Արեւմտեան Մ. Նահանգներ:** Լոս Անճելըս, Սան Ֆրանսիսքօ, «Մասուն» (Ֆրեզնօ), Մոնթեպելլօ, «Ազատամարտ» (Փասատինա), «Արարատ» (Կլենտէյ), Օրէնճ Քաունթի, «Մասիս» (Սան Ֆեռնանտօ), «Մեան» (Սան Տիէկօ), «Արազ» (Ինըրնո Էմփայր), «Անի» (Սանթա Գլարա), «Շանթ» (Քրետէնթա Հովիտ), «Սիփան» (Պըրպէնթ), «Արցախ» (Լաս Վեկաս), Ֆինիքս, «Կարս» (Ուոլնաթ Քրիք) «Ջաւախք» (Նորթ Հովիվուտ), «Լոռի» (Մաքրամենթօ-միաւոր), «Կիլիկիա» (Սանթա Գլարիթա-միաւոր), «Հրաշք» (միաւոր): **Արեւելեան Մ. Նահանգներ:** Ուաշինկթըն, Պոսթըն, Նիւ Եորք, Նիւ Երրզի, Շիքսօ, Ֆիլատելֆիա, Տիքոնթ, Փրովիտընս, Ֆլորիտա, Ալպընի, Շարլոթ (միաւոր), Մերիմաք Հովիտ (միաւոր): **Հարաւային Ամերիկա:** Պուէնոս Այրէս, Գորտոպա, Մոնթեվիտէօ: **Աւստրալիա:** «Անդրանիկ» (Միտնի), «Արաքս» (Մելպուրն), «Նաւասարդ» (Միտնի), «Կամք» (Միտնի), «Արարատ» (Միտնի):

ԾԱՆՐ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐՈՎ ԴԺՈՒԱՐԻՆ ՔԱՌԱՄԵԱԿԷ ՄԸ ԵՏՔ՝

**ՊԱՏԳԱՄԱԻՈՐԱԿԱՆ
13-ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԺՈՂՈՎԸ ՃՇԴԵՑ
ՀԱՅ ԿԵԱՆՔԻ
ՏԱԳՆԱՊՆԵՐԸ
ՅԱՂԹԱՀԱՐԵԼՈՒ
ԵՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐԸ
ՀԱՄԱԽՄԲԵԼՈՒ
Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ՈՒՂԻՆ**

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովը փակեց միութենական գործունէութեան քառամեակի մը էջը եւ բացաւ նոր էջ: Ժողովը պատմութեան յանձնեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի 12-րդ Կեդրոնական Վարչութեան աշխատանքները եւ ուղի հարթեց 13-րդ Կեդրոնական Վարչութեան քայլերուն:

Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովը հաստատեց, որ դիրքին չեղաւ 2019-2023 երկարած քառամեակը: Ընթացաւարտ Կեդրոնական Վարչութիւնը գործեց անբնական պայմաններու մէջ. քորոնայի համաճարակը, համաճարակին պատճառով հանրային գործունէութեան պարտադրուած սահմանափակումները եւ տնտեսական համաշխարհային տագնապը լուրջ խոչընդոտներու դէմ յանդիման դրին միութենական աշխատանքները:

Քառամեակը դժուար եղաւ յատկապէս լիբանանահա-

յութեան եւ սուրիահայութեան համար, որոնք համաշխարհային տագնապին առընթեր ապրեցան իրենց երկիրներու ներքին իրավիճակներուն ծանր հետեւանքները:

2020-ի Արցախեան պատերազմը եւ հայաստանեան ներքին կեանքի զարգացումները, իրենց կարգին, անժըխտելի անդրադարձ ունեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխատանքներուն վրայ:

Միութեան դէմ ցցուած տեսակաւոր խոչընդոտները յաղթահարելով, Հ.Մ.Ը.Մ. յաջողեցաւ իր նպատակադրած ծրագիրները իրականացնել հասկնալի ուշացումով: Քառամեակի վերջին տարին միայն միութիւնը վերադարձաւ ֆիզիքական ներկայութեամբ աշխատանքի, առցանց նախաձեռնութիւններու կողքին կազմակերպելով համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզախաղեր, երիտասարդական համագումար եւ բանակում:

ՄԻՆՉԵՒ ԲԱՑՈՒՄ

1995-ին հաստատուած կարգը խախտեցաւ 2023-ին:

Պատգամաւորական 6-րդ Ընդհանուր Ժողովէն սկսեալ սովորութիւն դարձած էր Հ.Մ.Ը.Մ.ի գերագոյն ժողովները սկսիլ բացման պաշտօնական հանդիսութեամբ, հիւրերով, պարգեւատրման արարողութիւններով եւ հիւրասիրութեամբ: Արցախի կորուստը եւ 100 հազար արցախցիներու բըռ-

նագաղթը, սակայն, անցնող ամիսներուն ճնշիչ տրամադրութիւններ ստեղծած էին բոլորին մօտ՝ հարցականի ենթարկելով մինչեւ իսկ Ընդհանուր Ժողովի գումարումին կարելիութիւնը:

Ընդհանուր Ժողովը գումարուեցա՛ւ, սակայն պաշտօնական բացման հանդիսութիւնը, ինչպէս փակման ճաշկերոյթը, ջնջուեցաւ՝ ի յարգանս Արցախի նահատակներու յիշատակին,

առ ի վշտակցութիւն՝ բռնագաղթուած ժողովուրդի կորուստին, ցաւին ու վիշտին:

Փոխան բացման հանդիսութեան, Պատգամաւորական Ընդհանուր ժողովի կազմը ժողովէն օր մը առաջ, Կիրակի, 1 Հոկտեմբեր 2023-ին, Երեւանի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ ներկայ գտնուեցաւ «Արցախի համար աղօթքի համագգային օր»-ուան Ս. Պատարագին: Այնուհետեւ, պատգամաւորներ այցելեցին Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի կեդրոն, ուր հոգեսուրճով մը նշեցին Հ.Մ.Ը.Մ.-ի եւ հայ ժողովուրդի բոլոր նահատակներուն յիշատակը:

Ժողովէն ժամեր առաջ, Երկուշաբթի, 2 Հոկտեմբերին, Պատգամաւորական Ընդհանուր ժողովի կազմը այցելեց Մեծ Եղեռնի նահատակաց Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիր, ուր ծաղկեմատոյցով խոնարհեցաւ թուրքին եղեռնագործու-

թեան, հայ հողի ու հայ մարդու բնաջնջման քաղաքականութեան զոհ դարձած 1.5 միլիոն նահատակներու յիշատակին դիմաց: Ապա, լրատուամիջոցներէ եւ ընկերային ցանցերէ հեռու, անաղմուկ, Ընդհանուր ժողովը իր աշխատանքներուն սկսաւ երեկոյեան ժամը 8.30-ին, Ծաղկաձորի «Մարիթ» հիւրանոցի ժողովասրահին մէջ:

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏԿԵՐ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի
117 ՄԱՍՆԱԾԻԳԵՐՈՒ ԵՒ ՄԻԱԻՈՐՆԵՐՈՒ

Հ.Մ.Ը.Մ. - Հ.Ա.Ս.Կ.	Քաղաք	Հիմն.	Սկառուտ	Անդամ	Ընդհ.
			1183	256	1439
Գ. Յակոբեան	Կեդրոն	1989	129	37	166
Շ. Քրիսեան	Մալաթիա	1990	101	16	117
Տ. Խոյեան	Ջեյթուն	1990	107	27	134
Վ. Չերազ	Կիւմրի	1990	174	53	227
Արովեան	Արովեան	1991	51	6	57
Ա. Մարտիրոսեան	Հրազդան	1992	39	13	52
Վարդան Տ.	Էրեբունի	1992	68	9	77
Վ. Բախչեան	Արմաւիր	1992	299	61	360
Վ. Ռոստոմեան	Էջմիածին	1993	5	4	9
Յ. Առուստամեան	Չարենցաւան	1993		Կազմալոյծ	
Մարտունի	Չօրաքար	2012		Կազմալոյծ	
Վ. Չերազ	Կոմիտաս	2014	75	7	82
Ա. Ջոհրապեան	Վետի	2014	43	11	54
Մարտունի	Ծովինար	2015		Կազմալոյծ	
Յ. Հինդլեան	Մասիս	2017	92	12	104

ԱՐՑԱԽ	Հիմն.	Սկառուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
Արցախ	2019	120	-	17	137

ՎՐԱՍՏԱՆ	Հիմն.	Սկառուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		80		40	120
Ախալքալաք	2001		Կազմալոյծ		
Ախալցխա	2001		Կազմալոյծ		
Թիֆլիս	2015	80		40	120

ՌՈՒՄԻԱ	Հիմն.	Սկառուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
Մոսկուա	2008			Կազմալոյծ	

ԼԻԲԱՆԱՆ	Հիմն.	Սկառուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		1158*	251	3865	5274
Պէյրուս	1924	228	97	583	908
Չահլէ	1927	-	-	111	111
Թրիփոլի	1929	-	7	57	64
Պ. Համուս	1935	208	55	700	963
Այնճար	1940	243	20	391	654
Ճիւնի	1950	-	6	120	126
Անթիլիաս	1970	316	51	1186	1553
ժըստէյտէ	1974	71	8	482	561
Պաուշրիէ	1998	-	5	119	124
Ռաուտա	2011	-	2	116	118

* Ներառեալ՝ Սկ. Շրջ. խմբապետութիւն 7, Շրջանային շեփորախումբ 60, Այնճարի շեփորախումբ 25:

ՍՈՒՐԻԱ	Հիմն.	Սկառուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		760	545	312	1617
Դամասկոս	1925	95	18	43	156
Հալէպ	1925	260	335	130	725
Լաթաքիա	1926	130	94	47	271
Գամիշլի	1931	110	78	40	228
Քեսապ	1948	125	20	52	197
Տէրիք միաւոր	2022	40	-	-	40

ԲԱՑՈՒՄԸ

Ժողովին բացումը կատարեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ընթացակարգ կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Վաչէ Նաճարեան: Ան մէկ վայրկեան յոտնկայս լուռութեան հրաւիրեց ներկաները՝ յարգելու համար անցնող քառամեակին մեզմէ յաւէտ բաժնուած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն յիշատակը: Ապա, եղբ. Նաճարեան նշեց, որ Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովը կը գումարուի մեր ժողովուրդին եւ հայրենիքին համար չափազանց ծանր պայմաններու մէջ: Օրուան պահանջին ընդառաջ, ան առաջարկեց Արցախը իբրեւ առանձին կէտ աւելցնել Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի օրակարգին վրայ եւ լրջօրէն քննել Հ.Մ.Ը.Մ.ի դերն ու պարտականութիւնը Արցախէն բռնազաղթած հայերու նկատմամբ:

Շարունակելով, եղբ. Նաճարեան յայտնեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արցախի մասնաճիւղի անդամները եւ վարչականները եւս ենթարկուած են բռնազաղթի: Այսօր անոնք կը գտնուին Հայաստան: Ժողովին ներկայ է Արցախի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Դաւիթ Գրիգորեան, որ հարազատ վկան է Արցախի ապրած ողբիսականին: Հետեւաբար, ան հրաւիրեց եղբ. Գրիգորեանը հանդէս դալու զեկուցական կարճ խօսքով:

Եղբ. Դաւիթ Գրիգորեան ներկայացուց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արցախի մասնաճիւղին կարճատեւ պատմութիւնը՝ հիմնադրութենէն (2 Յուլիս 2019) մինչեւ սեփական հողի վրայ աշխատանքներու դադարեցումը (19 Սեպտեմբեր 2023): Ան յատկապէս անդրադարձաւ վերջին 10 ամիսներուն, շրջափակման դժուարին պայմաններուն մէջ մասնաճիւղին կատարած աշխատանքներուն (այս մասին տեսնել նաեւ էջ 26):

Այնուհետեւ, ժողովը իր օրակարգին անցնելով, ձեռնարկեց առժամեայ դիւանի կազմութեան: Դիւանը բաղկացաւ եղբ. Գրիգոր Մկրեանէ՝ ատենապետ (Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանէն, ժողովի երկրագոյն անդամ) եւ եղբ. Դաւիթ Գրիգորեանէ (Արցախէն, կրտսերագոյն անդամ): Լիազօրագիրներու ստուգումէն ի յայտ դարձաւ, որ ժողովին կը մասնակցէին միութեան Շրջանային եւ Մեկուսի 26 շրջաններէն 75 պատգամաւորներ: Գլխաւոր բացականերն էին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Յունաստանի, Պուլկարիոյ եւ Մարսէյի ներկայացուցիչները: Իսկ առաջին անգամ ըլլալով նման ժողովի մը կը մասնակցէր Օրէպրուի (Շուէտ) շրջանը:

Հիւրաբար ժողովին կը մասնակցէին Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամ Մկրտիչ Մկրտիչեան եւ Թեհրանի Հ.Մ.Ա.Կ.ի ատենապետ Սոֆի Զաղարբէկեան: Ընթացաւարտ Կեդրոնական Վարչութիւնը ներկայացուած էր լիազօր ներկայացուցիչով մը: Ի պաշտօնէ կը մասնակցէին 14 քոյրեր-եղբայրներ (ընթացաւարտ Կեդրոնական Վարչութեան անդամներ, Կեդրոնական Վարչութեան յանձնախումբերու ներկայացուցիչներ եւ անձնակազմի անդամներ): Իսկ Կեդրոնական Վարչութեան եւ շրջաններու կողմէ ներկայ էին 11 հրաւիրեալներ, որոնցմէ չորսը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի երիտասարդական Բ. համագումարին կողմէ ընտրուած քոյր-եղբայրներ:

Այս հաստատումները կատարելէ, ապա՝ շրջաններու նիւթական պարտաւորութիւններուն մասին Կեդրոնական Վարչութեան բացատրութիւնը լսելէ եւ համապատասխան տնօրինումները կատարելէ ետք, ժողովը նկատուեցաւ օրինաւոր եւ նախքան իր աշխատանքներուն սկսիլը ընթերցեց ժողովէն բանաւոր բացակայող, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Մոսիկ Թոփուզեանի (Գանատա), ինչպէս նաեւ ժողովին հրաւիրուած, սակայն կամքէ անկախ պատճառներով բանաւոր բացակայած եղբայրներ Մարտիկ Պօղոսեանի եւ Գրիգորիա Պողարեանի (Աիբանան) նամակները:

Մնայուն դիւանի ընտրութեան օրակարգով, ժողովի ատենապետներ ընտրուեցան քոյր Սանտրա Վարդանեան (Հայաստան) եւ եղբ. Վիգէն Աբէլեան (Արեւմտեան Մ. Նա-

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏԿԵՐ Զ.Մ.Ը.Մ.Ի 117 ՄԱՍՆԱՃԻՂԵՐՈՒ ԵՒ ՄԻԱՒՈՐՆԵՐՈՒ

Մ. ԱՐԵՒԵԼՔ	Յիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		458	242	774	1474
Աղեքսանդրիա*	1912	-	18	75	93
Գահիրէ*	1914	40	50	200	290
Երուսաղէմ	1935	64	50	92	206
Հայֆա	1937	27	9	31	67
Եաֆա	1937	15	9	50	74
Ամման	1937	40	1	101	142
Քուէյթ	1983	160	91	143	394
Պաղտատ**	1949	93	14	82	189
Մուսուլ**	1960		Կազմալոյծ		
Հաւրէթ միաւոր	2023	19	-	-	19

* Աղեքսանդրիոյ «Կամք»ը եւ Գահիրէի «Արարատ»ը Զ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքին միացած 1974-ին:

** 35 տարուան ընդմիջումէ ետք Զ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքին միացած 2003-ին:

ԿԻՊՐՈՍ*	Յիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
Նիկոսիա	1927	31	20	106	157

* 2003-ին վերամիացած Զ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքին:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ	Յիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
Աթէնք	1924	51	20	73	144
Գոքինիա	1924	73	25	50	148
Սելանիկ	1928	7	1	20	28

ԵՒՐՈՊԱ	Յիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		141	73	152	366
Լոնտոն	1979	65	53	54	172
Վիեննա	1985	48	-	25	73
Սիւնիխ	2015	28	20	73	121

ՀՈՒԱՆՏԱ	Յիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		140	41	199	380
Ալմէլօ	1996	116	27	149	292
Ալքմար	2014		Կազմալոյծ		
Աննիեմ	2015	24	14	50	88

ՖՐԱՆՍԱ	Յիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		135	325	195	655
Փարիզ	1977	67	53	25	145
Վալանս	1983	40	30	150	220
Մարսէյ- «Արծիւ»*	1924	28	242	20	290

* 2007-ին վերամիացած Զ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքին:

ՇՈՒԷՏ	Յիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		236	60	399	695
Վեսթերոս	2014	36	-	54	90
Սոտերթելիա	2015	113	47	127	287
Սթոքհոլմ	2015	44	13	163	220
Օրէպրու	2022	43	-	55	98

13-րԴ ՊԱՏԳԱՄԱԻՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏԿԵՐ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 117 ՄԱՍՆԱԳԻԴԵՐՈՒ ԵՒ ՄԻԱԲՈՐՆԵՐՈՒ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ	Հիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		100	-	-	100
Սոֆիա	1991	12	-	-	12
Ռուսէ	1991	15	-	-	15
Փլովտիվ	1992	36	-	-	36
Վառնա	1992	30	-	-	30
Շումէն	1997	7	-	-	7
Պուրկաս	1999	Կազմալոյծ		-	-
Տոպրիչ	1999	Կազմալոյծ		-	-

ԳԱՆԱՏԱ	Հիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		778	700	336	1814
Մոնթրէալ	1958	340	181	74	595
Յամիլթըն	1968	13	9	23	45
Թորոնթօ	1969	238	263	68	569
Քէմպրիձ	1977	60	117	43	220
Սէնթ Քաթրինզ	1986	18	18	15	51
Լաւալ	2010	109	55	91	255
Վանքուվըր մ.	2018	-	57	22	79

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ Մ. Ն.	Հիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		382	454	160	996
Ուաշինկթըն	1971	77	32	15	124
Պոսթըն	1973	75	88	50	213
Նիւ Եորք	1975	8	133	20	161
Նիւ Ճրոզի	1975	35	51	10	96
Շիքսկօ	1975	60	45	12	117
Ֆիլատելֆիա	1975	23	12	5	40
Տիթոնյօ	1976	39	13	9	61
Փրոյիտընս	1981	48	35	15	98
Ֆլորիտա	1981	-	20	7	29
Ալպընի	1986	9	8	8	25
Շարլոթ միաւոր	2015	8	-	5	13
Մերիմաք միաւոր	2017	-	17	2	19

Հանգներ), քարտուղարներ՝ եղբայրներ Հայկ Թապազեան (Լիբանան), Շանթ Ժամկոչեան (Արեւելեան Մ. Նահանգներ), Յովսէփ Եագուպեան (Երուսաղէմ) եւ քոյր Յուլիա Մկրտիչեան (Գանատա):

Այնուհետեւ, ժողովը իր աշխատանքները շարունակելով ընտրեց արխիւակին, հաշուեքննիչ, բանաձեւի եւ քուէախոյզ յանձնախումբերու անդամները եւ կազմեց Ընդհանուր Ժողովի աշխատանքային ինը խմբակները.- Կազմակերպական, կանոնադրային, սկաուտական, մարզական, քարոզչական, երիտասարդական, «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի, տեղեկատուական արհեստագիտութեան եւ տնտեսական:

Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի առաջին նիստը աւարտեցաւ երեկոյեան ժամը 10.30-ին:

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԸ

Պատգամաւորական Ժողովին երկրորդ օրը, Երեքշաբթի, 3 Հոկտեմբերը յատկացուեցաւ ընթացաւարտ Կեդրոնական

Վարչութեան քառամեայ գործունէութեան ներկայացման եւ քննարկման:

Առաւօտուն, Ընդհանուր Ժողովի մասնակիցներուն այցելեց Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատուրեան: Ան հանդէս եկաւ գօտեպնդիչ խօսքով մը եւ նշեց, որ Արցախը պարպուեցաւ հայրենիքէ, սակայն մենք բոլորով պիտի աշխատինք, որպէսզի այդ միայն ժամանակաւորապէս ըլլայ:

Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի գումարումի պայմաններուն անդրադառնալով, Յակոբ Տէր Խաչատուրեան յայտնեց. «Սա հաճոյքի, խնճոյքի արտայայտութիւն չէ, ընդհակառակն, այս մեծ կազմակերպութեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ներքին ժողովրդավարութեան լաւագոյն արտայայտութիւնն է եւ այդ իսկ պատճառով պէ՛տք է որ գումարուի, եւ դուք ներկայ գտնուիք հայրենիք, որպէսզի ականատեսը ըլլաք այստեղի մթնոլորտին: Երկրորդ, կարեւոր է, որ դուք կեանք հաղորդէք ձեր բնական գործունէութեան, յառաջիկայ քառամեակի ձեր աշխատանքներուն համար որոշումներ տաք եւ նոր Կեդրոնական Վարչութիւն ընտրէք»: Տէր Խաչատուրեան մաղթեց, որ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովը իր բաժինը բերէ Արցախի մեր քոյրերուն եւ եղբայրներուն օժանդակութեան մեծ ծրագիրին:

Իր խօսքը եզրափակելով, Յակոբ Տէր Խաչատուրեան հաս-

տատեց. «Չափազանց գիտակից եմ Հ.Մ.Ը.Մ-ի կարեւորութեան, ո՛չ թէ որպէս առողջ միտք ու մարմին կերտող կազմակերպութիւն, այլ՝ որպէս հայեցի դաստիարակութիւն ջամբող երիտասարդական մեր մեծագոյն կազմակերպութիւնը, որպէս գաղափարակից, որպէս հայ ժողովուրդի պայքարին լծուած եւ նոր սերունդներ պատրաստող, առողջ տղաք ու աղջիկներ կազմաւորող կազմակերպութիւն»:

Հ.Յ.Գ. Բիւրոյի ներկայացուցիչին խօսքէն ետք, ժողովը շարունակեց իր աշխատանքները եւ ընթացաւարտ Կեդրոնական Վարչութեան նիւթաբարոյական տեղեկագիրներու ներկայացման օրակարգով ցուցադրուեցաւ հաշուետու մարմինին քառամեայ աշխատանքները ամփոփող տեսանիւթ մը: Կեդրոնական Վարչութեան 71 էջնոց տեղեկագիրը, 13 յաւելւածները եւ անոնց ընթերցուած ձայնագրեալ տարբերակը նախապէս ուղարկուած էին պատգամաւորներուն, հետեւաբար ժամանակի խնայողութեան նպատակով, այդ բոլորը վերընթերցելու փոխարէն, ժողովականները տեսանիւթի միջոցով վերջիչեցին հոն տեղ գտած գլխաւոր բաժինները (տեսանիւթը դիտել հետեւեալ կապով՝ <https://www.facebook.com/MyHomenetmen/videos/1460553878113193>), մեծ պաստառի վրայ համակարգչային հեռասփռումով ծանօթացան նիւթական տեղեկագիրին եւ անցան լուսաբանական հարցումներու բաժինին:

Կէսօրուան նիստին, Կեդրոնական Վարչութիւնը իր ատենապետին ճամբով պատասխանեց զոյգ տեղեկագիրներու շուրջ կատարուած լուսաբանական հարցումներուն:

Տեղեկագիրներու ընթերցումէն պարզուեցաւ, որ 2019-2023 քառամեակը միութեան համար եղած է ծանր կորուստներով դժուարին քառամեակ մը: Կեդրոնական Վարչութիւնը չորս տարուան ընթացքին ունեցած է բազմաճիւղ, բեղուն գործունէութիւն:

Կեդրոնական Վարչութեան գլխաւոր աշխատանքները եղած են.-

Ա. Կազմակերպական

Թիֆլիսի, Հայֆայի, Եաֆայի, Ամմանի եւ Վեսթերոսի մասնաճիւղերու վերաշխուժացման աւընթեր, նոր մասնա-

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏԿԵՐ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 117 ՄԱՍՆԱՃԻԴԵՐՈՒ ԵՒ ՄԻԱԲՈՐՆԵՐՈՒ

ԱՐԵՒՏԵԱՆ Ս. Ն.	Հիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		1153	4904	675	6732
Լոս Անձելըս	1968	71	239	48	358
Սան Ֆրանսիսքո	1970	33	156	48	237
Սասուն	1971	73	158	18	249
Մոնթեպելլօ	1974	9	179	9	197
Ազատամարտ	1977	104	466	81	651
Արարատ	1978	397	1383	86	1866
Օրէնձ Քաունթի	1979	11	95	8	114
Մասիս	1979	27	1174	94	1295
Սելան	1983	26	62	21	109
Արագ	1990	32	31	24	87
Անի	1991	51	83	17	151
Շանթ	1993	124	497	56	677
Սիփան	1995	123	254	68	445
Արցախ	1997	17	7	7	31
Յինիքս	1998	2	3	10	15
Կարս	1999	30	17	17	64
Ջաւախք	2011	4	66	-	70
Լոռի միաւոր	2016	18	18	-	36
Կիլիկիա միաւոր	2017	1	16	4	21
Հրաշք միաւոր	2018	-	-	59	59

Հ. ԱՄԵՐԻԿԱ	Հիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		309	478	716	1508
Պուէնս Այրես	1927	154	413	509	1076
Գորտոպա	1929	97	25	104	226
Մոնթեվիտօ	1987	58	40	108	206

ԱՐՄՏՐԱԼԻԱ	Հիմն.	Սկաուտ	Մարզիկ	Անդամ	Ընդհ.
		252	784	338	1374
Սիտնի «Անդրանիկ»	1965	148	229	190	567
Մելպուռն «Արաքս»	1966	27	91	24	142
Սիտնի «Նաւասարդ»	1973	49	90	22	161
Սիտնի «Կամք»	1981		Կազմաւորոյծ		
Սիտնի «Արարատ»	1989	28	374	102	504

ճիւղի հիմնում Օրէպրուի մէջ (Շուէտ) եւ երկու նոր միաւորի յառաջացում Տէրիքի (Սոււրիա) եւ Հաւրէզքի մէջ (Իրաք): Յատուկ ճիւղի գործ դրուած է 2020-ի 44-օրեայ պատերազմէն ետք վերականգնելու Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի մասնաճիւղը, որ մինչեւ բռնի տեղահանութիւն (Սեպտեմբեր 2023) ունեցած է աշխոյժ գործունէութիւն (Այս մասին տեսնել մասնաճիւղի ատենապետին զեկոյցը, էջ 26):

Ժողովական իմաստով, Կեդրոնական Վարչութիւնը կատարած է չորս լրագումար.-

- Առաջին լրագումար, 6-7 Դեկտեմբեր 2019, Փարիզ
- Երկրորդ լրագումար, 26-29 Հոկտեմբեր 2021, Երեւան
- Երրորդ լրագումար, 9-10 Նոյեմբեր 2022, Պէյրուժ
- Չորրորդ լրագումարը, 1 Հոկտեմբեր 2023, Երեւան:

Կազմակերպած է.-

ա) Շրջանային եւ Մեկուսի Վարչութիւններու ատենապետներու առցանց երեք ժողով (Ապրիլ-Մայիս 2020, Հոկտ. 2022, Մայիս 2023):

բ) Միջ-դիւանական Ժ. խորհրդաժողով, Պէյրուժ, Նոյեմբեր 2022:

Մասնակցած է.-

ա) Հ.Յ.Դ.ի ուղեկից միութիւններու երկօրեայ առցանց հանդիպումին (30-31 Հոկտեմբեր 2021):

բ) Հ.Յ.Դ.ի ուղեկից միութիւններու միօրեայ խորհրդաժողովին (14 Նոյեմբեր 2022):

Բ. Սկառտական

- Սկառտական վեց գիրքերու վերամշակում եւ PDF օրինակով միութեան կայքէջին մէջ տեղադրում:

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական խմբապետական առցանց համագումար, 25 Յուլիս եւ 8 Օգոստոս 2020, մասնակցութեամբ միութեան Շրջանային եւ Մեկուսի 27 շրջաններու եւ Իրանի «Արարատ», «Սիփան» եւ «Նայիրի» միութիւններու 67 բարձրաստիճան խմբապետներու:

- «Արարատեան» կարգի տեսական եւ գործնական դասընթացներ (Մայիս 2021-Յուլիս 2023): Կարգին արժանացան 34 բարձրաստիճան խմբապետ-խմբապետուհիներ:

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական առցանց բանակում՝ Pan Homenetmen Online Jamboree, 26 եւ 27 Յունիս 2021, մասնակցութեամբ միութեան 25 շրջաններէն եւ Թեհրանի «Արարատ» կազմակերպութենէն աւելի քան 1000 սկառտներու:

ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՐԴԻ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ՊԱՏԳԱՄԱԻՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐԸ

1974-էն՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի համազարուքային կառոյցին ստեղծումէն մինչեւ օրս գումարուած են Պատգամաւորական 13 Ընդհանուր Ժողովներ, մասնաճիւղերու մասնակցութեան հետեւեալ յատկերով.-

- Ա. Պատգ. Ժողով- Պէյրուք, 13-15 Դեկտ. 1974, 28 մասնաճիւղ:
- Բ. Պատգ. Ժողով- Նիկոսիա, 6-8 Ապրիլ 1979, 46 մասնաճիւղ:
- Գ. Պատգ. Ժողով- Աթէնք, 14-17 Ապրիլ 1983, 55 մասնաճիւղ:
- Դ. Պատգ. Ժողով- Աթէնք, 17-20 Ապրիլ 1987, 57 մասնաճիւղ:
- Ե. Պատգ. Ժողով- Աթէնք, 29 Մարտ-3 Ապրիլ 1991, 62 մասնաճիւղ
- Զ. Պատգ. Ժողով- Պէյրուք, 11-17

- Ապրիլ 1995, 83 մասնաճիւղ:
- Է. Պատգ. Ժողով- Պէյրուք, 31 Մարտ-5 Ապրիլ 1999, 87 մասնաճիւղ:
- Ը. Պատգ. Ժողով- Ծաղկաձոր, 4-7 Յունիս 2003, 90 մասնաճիւղ:
- Թ. Պատգ. Ժողով- Ծաղկաձոր, 19-23 Յունիս 2007, 99 մասնաճիւղ:
- Ժ. Պատգ. Ժողով- Ծաղկաձոր, 5-10 Սեպտ. 2011, 102 մասնաճիւղ:
- ԺԱ. Պատգ. Ժողով- Աղվերան, 7-11 Սեպտ. 2015, 104 մասնաճիւղ:
- ԺԲ. Պատգ. Ժողով- Ծաղկաձոր, 14-19 Հոկտ. 2019, 114 մասնաճիւղեր եւ միաւորներ:
- ԺԳ. Պատգ. Ժողով- Ծաղկաձոր, 2-7 Հոկտ. 2023, 117 մասնաճիւղեր եւ միաւորներ:

- «Վկայեալ» կարգի դասընթացները Եւրոպայի եւ Միջին Արեւելքի շրջաններու համար (տեսական բաժինները առցանց, իսկ գործնականները՝ երկօրեայ սեմինարներով, Փարիզ, 17-19 Մարտ 2022 եւ Ամման, 26-29 Մայիս 2022): Կարգին արժանացան 34 խմբապետ-խմբապետուհիներ:

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակում, Բիւրականի «Գառնիկ Մկրտիչեան բանակավայր», 21-30 Յուլիս 2023, մասնակցութեամբ միութեան 30 շրջաններէ 700 սկաուտներու: Բանակումին հիւրաբար մասնակցեցան Թեհրանի «Արարատ» եւ «Նայիրի» կազմակերպութիւններու պատուիրակութիւնները:

Գ. Երիտասարդական

- Երիտասարդական բաժանմունքի ստեղծման համար տեղեկահաւաքի հարցարաններու պատրաստութիւն եւ շրջաններու յղում:

- Անհրաժեշտ խորհրդակցութիւններու կազմակերպումէ ետք երիտասարդական բաժանմունքի ուղեգիծի մշակում:

- Երիտասարդական ուղեգիծի շրջաններու մէջ փորձարկում մինչեւ Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողով:

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական երիտասարդական երկրորդ համագումար, Նիկոսիա, 28-29 Ապրիլ 2023, մասնակցութեամբ միութեան 12 Շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններէ 26 քոյր-եղբայրներու:

Դ. Endowment Fund

- Endowment Fund-ի կանոնադրութեան եւ աշխատանքային ուղեցոյցի պատրաստութիւն:

Ե. Մարզական

- Մարզական առցանց համագումար, 8 եւ 15 Մայիս 2021, մասնակցութեամբ միութեան 22 շրջաններէն, Իրանի «Արարատ» եւ «Նայիրի» կազմակերպութիւններէն ներկայացուցիչներու, կազմակերպիչ յանձնախումբի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամներու, հիւրերու, ընդամէնը՝ 94 մասնակիցներու: Համագումարին առաջարկով եւ Կեդրոնական Վարչութեան որոշումով 22 Յուլիսը՝ Շաւարշ Քրիսեանի ծննդեան օրը հռչակուեցաւ «Հայ մարզիկի օր»:

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական առցանց առաջին մարզախաղեր, 4 Հոկտեմբեր-24 Դեկտեմբեր 2021, չորս մարզաձեւով՝ Փութպոլ, պասքեթպոլ, աթլէթ եւ լող: Մրցումներուն մասնակցեցան 10 շրջաններէ 95 մարզիկ-մարզիկուհիներ:

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական առցանց երկրորդ մարզախաղեր, 17 Սեպտեմբեր 2023, մէկ մարզախաղով՝ ճատրակ: Մրցումներուն մասնակցեցան 6 շրջաններէ 37 մարզիկ-մարզիկուհիներ:

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 11-րդ մարզախաղեր, Հայաստան, 21-29 Յուլիս 2022, Հայաստան: Մարզախաղերուն մասնակցեցան միութեան 19 շրջաններէն եւ Թեհրանի «Արարատ» կազմակերպութեանէն 645 մարզիկ-մարզիկուհիներ: Կիրարկուեցան 12 մարզախաղեր: Իբրեւ նորութիւն, կատարուեցան յատուկ խնամքի կարօտ պատանիներու երկօրեայ մրցումներ, որոնց տրուեցաւ «Հրաշք» մարզախաղեր անունը:

Զ. Քարոզչական

Անցնող չորս տարիները նոր գործադաշտ մը բացին Կեդրոնական Վարչութեան աշխատանքային մարզերուն դիմաց՝ քարոզչականը: Յառաջացաւ յատուկ յանձնախումբ, որ ունեցաւ բազմաթիւ նախաձեռնութիւններ, ինչպէս՝

- Խմբապետական առցանց համագումարի լոկոյի եւ նախորդ եօթը համագումարներու մասնակիցներու տեսանիւթերու պատրաստութիւն:

- Հ.Մ.Ը.Մ-ի 103-ամեակի տեսանիւթի պատրաստութիւն:
- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի աշխատանքները ծանօթացնող հայերէն եւ անգլերէն տեսանիւթերու պատրաստութիւն:
- Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ Եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեանի յիշատակին տեսանիւթի պատրաստութիւն եւ եղբոր յուղարկաւորութեան եւ թաղման ուղիղ սփռումի կազմակերպում:
- Մարզական առցանց համագումարի լուսանկարներ եւ վեց տեսանիւթերու պատրաստութիւն:
- Շաւարշ Քրիսեանի ծննդեան 135-ամեակին առիթով տեսանիւթի պատրաստութիւն՝ յատուկ հարցազրոյցով մը Քրիսեանի եղբորը թողան՝ տղքթ. Շաւարշ Քրիսեանի հետ:
- Ուղիղ սփռում Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Եղբ. Արմանտո Թորգոմեանի յուղարկաւորութեան:
- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական քարոզչական առցանց Ա. համագումարի կազմակերպում, Նոյեմբեր 2021-ին եւ այս առիթով «Հ.Մ.Ը.Մ-ի քարոզչական աշխարհը» նիւթով տեսանիւթի պատրաստութիւն:
- Հ.Մ.Ը.Մ-ի քարոզչական քարտէսի եւ տօնացոյցի պատրաստութիւն:

- Հ.Մ.Ը.Մ-ի 103-ամեակին առիթով, լուսանկարչական մրցանքի կազմակերպում եւ «Ով հայ արի» քայլերգի տեսանիւթի պատրաստութիւն՝ կատարողութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններու սկսողական խումբերու:
- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական 11-րդ մարզախաղերու լուսանկարչական եւ երեք տեսանիւթերու պատրաստութիւն: Մարզախաղերու նախօրեակին քարոզչական արշաւ, իսկ խաղերու ընթացքին՝ ամէնօրեայ լրատուութիւն եւ «Երկիր Մեօխա»յի հետ գործակցաբար գլխաւոր յայտագիրներու ուղիղ սփռում:
- Հ.Մ.Ը.Մ-ի միջ-դիւանական 10-րդ խորհրդաժողովի քարոզչական աշխատանքներու կազմակերպում:

- Միութեան նշանակին՝ Վահանին եւ Շուշանածաղիկի պրէնտիւնի պատրաստութիւն:
- 2023-ի «Հայ սկսողներ օր»-ու ան առիթով Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի Մեկուսի շրջանի սկսողներուն կողմէ յատուկ տեսանիւթի պատրաստութիւն:
- Յունիս-Յունիս 2023-ին, քարոզչական քարտերու պատրաստութեան առցանց դասընթացը, մասնակցութեամբ միութեան Շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններէն աւելի քան 50 քոյրերու եւ եղբայրներու:
- Ուղիղ սփռում Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Եղբ. Գարրոս Սէֆէրեանի յուղարկաւորութեան:
- Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովի տեսանիւթի պատրաստութիւն:

Է. «ՄԱՐԶԻԿ»

- «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի 14 թիւերու հրատարակութիւն, երկուքը միացեալ՝ քորոնայի սահմանափակումներու օրերուն, օղակայաններու փակման եւ առաքման անկարելիութեան պատճառով:

- «Մարզիկ»-ի 430 թիւերու թուայնացում (օժտուած՝ որոնողական յատուկ ծրագիրով):

- «Մարզիկ»-ի խմբագրութեան կողմէ միութեան կայքէջի՝ Homenetmen.org-ի նիւթերու պատրաստութիւն: Կայքէջը դարձաւ երկլեզու: Կայքէջին մէջ տեղ գտան միութենական լուրեր, այլազան բաժիններ, «Մարզիկ»-ի բոլոր թիւերուն խմբագրականները, թիւ 300-էն սկսեալ, բոլոր թիւերուն PDF օրինակները, ինչպէս նաեւ՝ միութենական հարուստ գրականութիւն:

Լ. Թանգարան

- Հ.Մ.Ը.Մ.Ֆ-ի «Վարդգէս Տէր Կարապետեան» թանգարանի յանձնախումբը վերադասաւորման ենթարկեց ցուցադրուող իրերը: Թանգարանը օժտուեցաւ նոր դարաններով եւ օդափոխիչ սարքերով: Պէշրուծի նաւահանգիստի պայթումին թանգարանը կրեց լուրջ վնասներ, սակայն նուիրատուութիւններու գումարներով վերանորոգուեցաւ եւ շարունակեց այցելուներ ընդունիլ:

Թ. Տեղեկատուական արհեստագիտութիւն

- Սկսուողական առցանց բանակումի կայքէջի եւ ելեկտրոնային դիմումագիրներու պատրաստութիւն:
- Հանդիպումներ շրջաններու Data manager-ներու հետ՝ Data base-ի աշխատանքներու հետապնդման համար:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ֆ ԱՆԳԱՄԱԿԱՆ ԹԻՒԵՐԸ ՎԵՐՁԻՆ ՔԱՌՈՐԴ ԴԱՐՈՒՆ (ԸՍՏ ՊԱՏԳԱՄԱՌԱՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԱԾ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԹԻՒԵՐՈՒ)

ԺՈՂՈՎՆԵՐ	ՍԿԱՌԻՏԵՐ	ՄԱՐՁԻԿՆԵՐ	ԱՆԳԱՄՆԵՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
Է. ժողով- 1999	7758	7592	5818	21168
Ը. ժողով- 2003	7006	8672	7013	22691
Թ. ժողով-2007	7379	10186	8456	26021
Ժ. ժողով- 2011	7101	9753	7914	24768
ԺԱ. ժողով- 2015	6750	8915	6940	22605
ԺԲ. ժողով- 2019	7815	8337	9325	25477
ԺԳ. ժողով- 2023	7547	8923	8683	25153

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 11-րդ մարզախաղերու եւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի երեկտրոնային դիմումնա-գիրներու պատրաստութիւն:
- Homenetmen.org ե-նամակներու հետապնդում:

Ժ. «ՀՐԱՇՔ»

Յունիս 2023-ին ստեղծուած այս յանձնախումբին գլխաւոր պարտականութիւնը եղաւ սերտել եւ պատրաստել «Հրաշք»ի ապագայ աշխատանքներուն եւ շրջաններու մէջ տարածման ձեւին մասին պատկերացում մը՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզախաղերու եւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումի փորձառութիւններու լոյսին տակ:

Ծանօթ է, որ «Հրաշք»ի գաղափարը ծնունդ առաւ 2018-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100-ամեակին առիթով, Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանին մէջ, իբրեւ յատուկ խնամքի կարօտ պատանիներու մարզախաղեր: 2022-ին, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 11-րդ մարզախաղերուն, «Հրաշք»ի երկօրեայ խաղերը արձանագրեցին յաջողութիւն, իսկ 2023-ին, «Հրաշք»ի պատանիները այցելեցին համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակում եւ հաճելի օր մը անցուցին բանակողներուն հետ:

ԺԱ. Արցախի օժանդակութիւն

- Արցախը հիմնական տեղ ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխատանքներուն մէջ: Արցախեան 44-օրեայ պատերազմին, հայկական բանակի թէ կամաւորական վաշտերու անդամ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ իրենց մասնակցութիւնը բերին հայրենիքի պաշտպանութեան գործին: Պատերազմին նահատակուեցան 10 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ՝ եղբայրներ Գէորգ Հաճեան, Գրիգոր Ղազարեան, Էրիկ Գալստեան, Արտակ Իշխանեան, Արմէն Առուստամեան, Արտակ Մարտիրոսեան, Հայկ Դերիկլեան, Յարութ Բանոյեան, Յակոբ Աստարճեան եւ Մոսիկ Սեքլեմեան:

- Պատերազմի բռնկումէն անմիջապէս ետք, Կեդրոնական Վարչութիւնը առցանց ժողովներ կազմակերպեց իր կազմի անդամներուն եւ շրջաններու ատենապետներուն հետ՝ ճշդելու համար միութեան զօրակցութեան միջոցները Արցախին եւ Արցախի հայութեան: Զեռնարկուեցաւ հայ զինուորներու զօրակցութեան նամակարձաւի: Ծաւալեցաւ քարոզչական լայն աշխատանք: Բարերարներ փութացին Հ.Մ.Ը.Մ.-

Հ.Ա.Ս.Կ.ի ճամբով օժանդակութիւններ հասցնել Հայաստան ապաստանած արցախցի գաղթականներուն:

- Արցախեան 44-օրեայ պատերազմին Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. կատարեց նկատառելի աշխատանք: Պատերազմի ընթացքին եւ անկէ ետք Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. դաստիարակչական-ընկերային ծրագիրներ իրագործեց Հայաստան ապաստանած արցախցի 175 պատանիներու համար: Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի վարչութիւնը կազմակերպեց դրամահաւաք, որուն հասոյթով 740 փաթէթներ տրամադրեց պատերազմէն տուժած ընտանիքներու, այս նպատակին յատկացնելով աւելի քան 15 հազար տոլար: Վարչութիւնը արցախցի երեխաներու բաժնեց գրեհականի 150 փաթէթներ, 200 խաղալիքներ եւ Ամանորի առիթով 350 տոպրակ նուէրներ:

- Պատերազմի աւարտին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. Եռաբլուրի նահատակաց պանթէոնին եւ Երեւանի իր կեդրոնին մէջ կազմակերպուած հանդիսութեամբ մը նշեց հայրենիքի պաշտպանութեան ճամբուն զոհուած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու յիշատակը: Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի վարչութիւնը «Խիզախութեան» շքանշան շնորհեց 35 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու, որոնք Հայաստանի Հանրապետութեան զինեալ ուժերուն ծառայելու եւ կամ Հայաստանի հողային ամբողջականութեան դէմ ոտնձգութիւններու ընթացքին, հայրենիքի եւ ժողովուրդի պաշտպանութեան համար ցուցաբերեցին խիզախութիւն եւ անմնացորդ նըւերում:

- 2021-ի Ամանորին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. արցախցի 350 ընտանիքի տրամադրեց գնման կտրոններ: Զինուորներու համար ապահովեց տաք հագուստ եւ առաջին բուժօգնութեան պարագաներ:

- 1 Մայիս 2021-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. Բիւրականի բանակավայրին մէջ հիմնեց «Խրդախներու պուրակ»ը, իսկ այնուհետեւ կանգնեցուց «Անմահ խրդախ»ներու յուշարձանը (գործ՝ Հայկ Մարկոսեանի, բարերարութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանէն խումբ մը Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու): Յուշարձանին բացումը կատարուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամներու ներկայութեամբ, 30 Հոկտեմբեր 2021-ին:

Նոյն օրերուն, Հայաստանի մէջ իրենց լիազուգումը նիստերը կատարող Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամները այցելեցին Եռաբլուր, Պոռչեանի «Զօրաց» պանթէոն եւ Հրազդանի նահատակաց պանթէոն՝ յարգանքի իրենց տուրքը ընծայելով Արցախեան պատերազմի Հ.Մ.Ը.Մ.ական նահատակներու շիրիմներուն:

ԺԲ. Լիբանանահայութեան եւ սուրիահայութեան օժանդակութիւն

- 2020-ի Զատիկին, Հ.Մ.Ը.Մ.ական ազնիւ բարերարի մը նուիրատուութեամբ եւ Լիբանանի Քորոնայի Ճգնաժամային Շտապին հետ գործակցաբար, սննդեղէնի 1000 տուփերու

բաշխում լիբանանահայ ընկերային անապահով ընտանիքներու:

- Պէջրութի նաւահանգիստի պայթումէն ետք յատուկ հիմնադրամի ստեղծում՝ օժանդակելու համար պայթումէն վնասուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի ակումբներուն, Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու բնակարաններուն եւ վիրաւորներուն: Այս առիթով Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան 55 հազար ամ. տոլարի օժանդակութիւն:

- 2021-ի Նոր Տարուան եւ Մ. Մննդեան տօներու սեմին, 7-5 թոն սննդեղէնի, հագուստներու եւ դեղորայքի բաշխում լիբանանահայ ընկերային անապահով ընտանիքներու: Օժանդակութիւնը տրամադրեց Փարիզի արուարձաններէն Իսի Լէ Մուլինոյի քաղաքապետութիւնը, Պէջրութի նաւահանգիստի պայթումին առիթով իր կատարած մարդասիրական օժանդակութեամբ:

- Օգոստոս 2021-ին, Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի, ՀՕՄ-ի, Համագգայիների եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւններու միացեալ կոչ՝ Լիբանանի եւ Սուրիոյ հայութեան օժանդակութեան:

- Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի շրջանէն 56 մարզիկներու եւ 63 սկաուտներու համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզախաղերու եւ բանակումի մասնակցութեան ծախսերու օժանդակութիւն:

- Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրիոյ շրջանէն 46 մարզիկներու եւ 16 սկաուտներու համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզախաղերու եւ բանակումի մասնակցութեան ծախսերու օժանդակութիւն:

- Միջին Արեւելքի երկրաշարժին լոյսին տակ, Փետրուար 2023-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մեկուսի եւ Շրջանային Վարչութիւններուն կոչ՝ զօրակցելու Սուրիոյ շրջանին եւ այս առիթով ՀՕՄ-ի ճամբով մասնակցելու սուրիահայութեան ի նպաստ կազմակերպուած դրամահաւաքի արշաւներուն:

ԺԳ. Համահայկական խաղեր

Համահայկական խաղերը Համահայկական Խաղերու Համախարհային Կոմիտէին կողմէ չորս տարի անգամ մը կազմակերպուող խաղեր են, որոնց Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբերը առանձին կամ այլ խումբերու հետ միացեալ կազմերով կը մասնակցին զանազան երկիրներու քաղաքներու անունով:

5-19 Օգոստոս 2023-ին, տեղի ունեցան Համահայկական Ծ-րդ մարզախաղերը, որոնց Հ.Մ.Ը.Մ.ի կարգ մը շրջաններ

ՄԱՏՆԱՆՇՈՒՄՆԵՐ

Առաջինները- Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովներու պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով, 13-րդ Ընդհանուր Ժողովը ունեցաւ քոյր նախագահ: Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի ատենապետ քոյր Սանորա Վարդանեան, Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանէն ելք. Վիգէն Արէլեանի հետ, վարեց Ընդհանուր Ժողովի նախագահութեան պատասխանատու գործը:

Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովին այլ քոյր մը՝ Մարօ Քէշիշեան, Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանէն, առաջին անգամ ըլլալով արժանացաւ միութեան բարձրագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանին:

Վերջապէս, միութեան պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով, չորս քոյրեր մաս կազմեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորընտիր Կեդրոնական Վարչութեան: Չորս տարի առաջ, աննախընթաց քայլով մը, քոյր մը, առաջին անգամ ըլլալով, մաս կազմած էր Կեդրոնական Վարչութեան: Այժմ, նորընտիր կազմի անդամներուն 30 առ հարիւրը քոյրեր են (13 անդամներէն չորսը)

Ամէնէն արագը- Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովը նախորդներէն աւելի արագ ընթացք ունեցաւ շնորհիւ առցանց ծրագիրի մը, որուն ժողովականները միացան բջիջային հեռաձայններով: Ծրագիրը առիթը ընծայեց, որ ներկայութեան ստուգումը եւ քուէարկութիւնը (առաջարկներ որոշումներ, բանաձեւեր) կատարուին ելեկտրոնային ձեւով, առանց հաշուեհամարի, ինչ որ ժողովին խնայեց բաւական ժամանակ:

մասնակցեցան փոքրաթիւ կազմերով: Կեդրոնական Վարչութիւնը ներկայ չգտնուեցաւ Հայաստանի վարչապետին ներկայութեամբ կազմակերպուած բացման պաշտօնական հանդիսութեան: Շրջաններու խումբեր, ինչպէս միշտ, հանդէս եկան իրենց երկիրներու քաղաքներու անունով:

ԺԴ. Կորուստներ

Անցնող քառամեակին միութիւնը ունեցաւ վաստակաշատ բազմաթիւ եղբայրներու կորուստներ, որոնցմէ կ'արժէ յիշել յատկապէս Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամներ՝ եղբայրներ Արմանտօ Թորգոմեանը, Գարրոս Սէֆէրեանը եւ նախկին անդամներ՝ եղբայրներ Պատրիկ Կիւլպէնկեանը, Գառնիկ Մկրտիչեանը, Մանուէլ Հալլաճեանը եւ Ժիրայր Սարգիսեանը:

Առ ի երախտագիտութիւն իր բազմամեայ նախկին ատենապետին վաստակին, Կեդրոնական Վարչութիւնը 30 Հոկտեմբեր 2021-ին Բիւրականի սկաուտական բանակավայրը կոչեց «Գառնիկ Մկրտիչեան բանակավայր»: Կատարուեցաւ անուանակոչութեան արարողութիւն:

Կեդրոնական Վարչութիւնը եղբայրներ Գառնիկ Մկրտիչեանի եւ Ժիրայր Սարգիսեանի յիշատակին հիմնեց երկու ֆոնտեր՝ առաջինը Բիւրականի բանակավայրի նորոգութեան, իսկ երկրորդը՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումներու մասնակցութեան դժուարութիւն ունեցող սկաուտներու օժանդակութեան համար:

Թիւերու լեզուով խօսելով, Հ.Մ.Ը.Մ. այսօր կը հաշուէ 117 մասնաճիւղեր եւ միաւորներ: Չորս տարի առաջ ան կը հաշուէր 114 մասնաճիւղեր եւ միաւորներ: Այս քառամեակի նորութիւնները եղած են Օրէպրուի մասնաճիւղը (Շուէտ), Տէրիքի (Սուրիա) եւ Հաւրէզքի (Իրաք) միաւորները:

Հինգէն աւելի անդամ ունեցող սկաուտական խումբ կամ մարզական կորիզ ունեցող շրջանները կը կոչուին միաւոր: Հ.Մ.Ը.Մ.ի ռազմավարական ծրագիրի գաղափարներէն մէկն է միաւորը, որ լաւապէս կը յարմարի փոքրաթիւ գաղութներու կարիքներուն: Մասնաճիւղեր թիւի նօսրացման եւ գործունէութեան սահմանափակման պատճառով կրնան վերածուիլ միաւորի: Այսօր, Հ.Մ.Ը.Մ. ունի 8 միաւորներ:-

Արեւմտեան Մ. Նահանգներ- Սաքրամենթօ (2016), Սանթա Գլարիթա (2017) եւ «Հրաշք» (2018):

Արեւելեան Մ. Նահանգներ- Շարլոթ (2015) եւ Մերիմաք Տոլլիս (2017):

Գանատա- Վանգուվեր (2018):

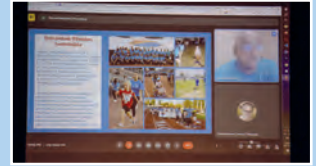
Սոււրիա- Տէրիք (2022):

Իրաք- Հաւրէզք (2023):

Հ.Մ.Ը.Մ-ի կազմակերպական ցանցին մաս կազմող 109 մասնաճիւղերէն 12-ը այսօր ունին յատուկ կարգավիճակ: Արցախի մասնաճիւղը իր անդամներով կը գործէ Հայաստանի մէջ: Բոնի տեղահանութենէն ետք Երեւան ապաստանած արցախցիներ, իրենց վարչութեամբ, կը հաւաքուին Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի կեդրոնատեղիին մէջ, առանձին գրասենեակով, եւ այդպէս կը շարունակեն իրենց աշխատանքը: Իսկ 11 այլ մասնաճիւղեր կը պարզեն կազմալոյծ վիճակ: Կազմալոյծ են Սիտնիի «Կամք» մասնաճիւղը (Աւստրալիա), Ալքմարի (Հոլանտա), Պուրկասի, Տոպրիչի (Պուլկարիա), Մուսուլի (Իրաք), Ախալքալաքի, Ախալցխայի (Վրաստան), Չարենցաւանի, Ջօրաքարի, Մովինարի (Հայաստան) եւ Մոսկուայի (Ռուսիա) մասնաճիւղերը: Օգոստոս 2023-ին յատուկ գործիչ մը նշանակուած է Մոսկուայի մասնաճիւղի վերականգնումի աշխատանքին համար:

Արագ ակնարկ մը Շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններու անդամական պատկերներուն վրայ (տեսնել առանձին տախտակներով), երեւան կը հանէ հետեւեալ իրողութիւնները.-

ա) Արցախի եւ Թիֆլիսի կողքին, անցնող քառամեակին անդամական ընդհանուր թիւի նկատառելի աճ արձանագ-

ՄԱՏՆԱՆՇՈՒՄՆԵՐ

Նորուփունք- Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովին գլխաւոր նորուփունքներէն մէկը հիմնական նիւթերու շուրջ զեկոյցներու ներկայացումն էր, անկախ Կեդրոնական Վարչութեան տեղեկագիրով ներկայացուած զեկուցումէն:

Ժողովին չորս զեկուցումներ ներկայացուեցան Հ.Մ.Ը.Մ-ի ռազմավարական ծրագիրին, քարոզչական ընդհանուր մօտեցումներուն, «Հրաշք» եւ երիտասարդական բաժանմունքներուն մասին: Չեկուցումներէն երկուքը կատարուեցան առցանց: Եղբայրներ Մանուէլ Մարսէլեան եւ Գեորգ Յակոբճեան ժողովականներուն միացան Արեւմտեան Մ. Նահանգներէն եւ Փորթուգալէն, մինչ եղբ. Շահէ Ենիգոմշեան (ռազմավարական ծրագիր) եւ երիտասարդական բաժանմունքի չորս ներկայացուցիչներ (երիտասարդական) իրենց նիւթերը մատուցեցին անմիջական ներկայութեամբ:

Մնայուն ներկան- Արցախը եղաւ Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովին մեծագոյն եւ մնայուն ներկան: Մասնակիցներ ժողովի զանազան բաժիններով (սկաւուտական, մարզական, կազմակերպական...), բայց մանաւանդ յատուկ օրակարգով անդրադարձան Արցախին եւ Արցախի հայութեան առնչուող մտահոգութիւններուն:

Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին լրիւ կազմը, ժողովէն օր մը առաջ, Երեւանի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ մէջ ներկայ գտնուեցաւ «Արցախի համար աղօթքի համազգային օր»ուան Պատարագին:

Ժողովի բացման նիստին յատուկ խօսք արտասանեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի Մեկուսի շրջանի ատենապետ եղբ. Գալիթ Գրիգորեան: Ժողո-

ՄԱՏՆԱՆՇՈՒՄՆԵՐ

վին կողմնորոգելուց Արցախի հայութեան աջակցության շարք մը որոշումներ, որոնցմէ մէկը եղաւ «Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի հիմնադրամ»-ի ստեղծումը: Հիմնադրամի ստեղծման որոշումին մէկանը տակաւին չչորցած, ժողովականներ, կէս ժամուան ընթացքին աւելի քան 80 հազար տոլարի հանգանակութիւն եւ խոստումներ կատարեցին՝ ի նպաստ Արցախէն բռնի գաղթած ընտանիքներու անյետաձգելի կարիքներուն եւ անոնց զաւակներուն համար նախատեսուած Հ.Մ.Ը.Մ.ական ծրագիրներուն:

Արցախէն բռնագաղթի ենթարկուած հազարաւոր հայորդիներու դժուարին պայմաններուն ի տես, Պատգամաւորական Ժողովը բացման պաշտօնական հանդիսութիւն եւ եզրափակիչ ճաշկերոյթ չունեցաւ: Աւելին, ժողովի ամբողջ տեսողութեան, պաշտօնական կամ անպաշտօն ոչ մէկ լուր, նկար կամ տեսերիկ հրապարակուեցաւ ժողովի աշխատանքներուն եւ պատգամաւորներու առօրեային մասին:

Մեծամասնութիւնը- Պատգամաւորական այս Ընդհանուր Ժողովին, ինչպէս նախորդներուն, փորձ կատարուեցաւ գիտնալու ժողովականներուն ծննդավայրը եւ միութենական կազմաւորման «հայրենիքը»: Արագ ստուգումէ ետք ի յայտ եկաւ, որ մեծամասնութիւնը միութենական իր առաջին քայլերը առած է Միջին Արեւելքի մէջ՝ 72.72 տոկոս (32.95 առ հարիւրը Լիբանան, 21.59 առ հարիւրը Սուրիա, 13.65 առ հարիւրը Միջին Արեւելեան այլ երկիրներ, 4.55 առ հարիւրը Իրան): Ամերիկեան ցամաքամասի ծնունդներուն

թիւր կազմեց 14.77 տոկոս, Հայաստանը՝ 6.8 տոկոս, Եւրոպան՝ 3.4 տոկոս եւ Աւստրալիան 2.27 տոկոս:

րած են Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շուէտի (43 առ հարիւր), Լիբանանի (16.78 առ հարիւր) եւ Հարաւային Ամերիկայի (12.87 առ հարիւր) շրջանները: Իսկ անդամական թիւի զգալի անկումներ արձանագրած են Յունաստանի (63.27 առ հարիւր), Պոլիկարիոյ (61.39 առ հարիւր) եւ Գանատայի շրջանները (23.43 առ հարիւր):

բ) Սկառուտական մարզին մէջ, թիւերը անհամեմատօրէն բարձրացած են Արցախի (166 առ հարիւր), Թիֆլիսի (77.77 առ հարիւր), Շուէտի (65.03 առ հարիւր) եւ Արեւմտեան Մ. Նահանգներու մէջ (45.58 առ հարիւր): Փոխարէնը նահանջ արձանագրած են Կիպրոսի (40.39 առ հարիւր), Պոլիկարիոյ (37.11 առ հարիւր), Յունաստանի (32.48 առ հարիւր) եւ Գանատայի մէջ (24.40 առ հարիւր):

գ) Մարզականի պարագային, թիւերը մեծապէս բարձրացած են Եւրոպայի (Լոնտոն, Վիեննա, Միւնխի 102.77 առ հարիւր), Արեւմտեան Մ. Նահանգներու (67.83 առ հարիւր), Հոլանտայի (Ալմեր, Ալքմար, Առնհեմ 28.12 առ հարիւր) եւ Աւստրալիոյ մէջ (27.47 առ հարիւր): Շուէտի չորս մասնաճիւղերը միասնաբար (Սթոքհոլմ, Վեսթերոս, Սոտերթերիա, Օրէպրու) օժտուած են 60 մարզիկով: Չորս տարի առաջ անոնք ունէ մարզիկ չունէին:

Մարզական գետնի վրայ անդամական թիւերու զգալի նահանջ արձանագրած են Յունաստան (89.10 առ հարիւր), Լիբանան (75.82 առ հարիւր), Ֆրանսայի երկու մասնաճիւղերը (Մարսէյ, Վալանս 42.61 առ հարիւր) եւ Գանատա (25.70 առ հարիւր):

դ) Ո՛չ սկառուտ եւ ո՛չ մարզիկ անդամական շարքերու պարագային, թիւերը ամէնէն աւելի բարձրացած են Լիբանանի (87.07 առ հարիւր), Հայաստանի (44.63 առ հարիւր), Ֆրանսայի երեք մասնաճիւղերու (41.30 առ հարիւր) եւ Հարաւային Ամերիկայի մէջ (39.84 առ հարիւր): Բացառիկ յաջողութիւններու հասած են Թիֆլիսը (թիւի քառապատկում) եւ Արցախը (142 առ հարիւրի յաւելում):

Կ'արժէ նշել, որ անցնող քառամեակին, միութեան անդամական ընդհանուր թիւը արձանագրած է 1.28 առ հարիւրի նահանջ, որուն հիմնական պատճառներէն մէկը Եւրոպայի մասնաճիւղերու անդամական ընդհանուր թիւերուն նուազումն է 20.26 առ հարիւրով: Նուազումներ արձանագրուած

են նաև ամերիկեան ցամաքամասին (Արեւելեան եւ Արեւմտեան Մ. Նահանգներ, Գանատա եւ Հարաւային Ամերիկա՝ 6.06 առ հարիւր), Աւստրալիոյ (5.77 առ հարիւր) եւ Հայաստանի ու նախկին Խ. Միութեան երկիրներու մէջ (Ռուսիա, Վրաստան՝ 4.02 առ հարիւր): Փոխարէնը, անդամական ընդհանուր թիւերու բարձրացում արձանագրուած է Միջին Արեւելքի (12.93 առ հարիւր) եւ Հարաւային Ամերիկայի մէջ (12.87 առ հարիւր):

Սկստական մարզին մէջ, անցնող քառամեակին, միութեան սկստականներուն ընդհանուր թիւը նուազած է 3.43 առ հարիւրով: Թիւի բարձրացում արձանագրուած է միայն ամերիկեան ցամաքամասին մէջ (5.61 առ հարիւր), այլապէս նուազումներ նկատելի են Աւստրալիոյ (10.33 առ հարիւր), Հայաստանի եւ նախկին Խ. Միութեան երկիրներու (10.20 առ հարիւր), Հարաւային Ամերիկայի (6.93 առ հարիւր), Միջին Արեւելքի (5.98 առ հարիւր) եւ Եւրոպայի մէջ (3.29 առ հարիւր): Ուշադրութեան արժանի է, որ միութեան 106 գործօն մասնաճիւղերէն եւ միաւորներէն 10-ն այսօր սկստական շարքեր չունին:

Մարզականի պարագային, Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզիկ-մարզիկուհիներուն թիւը աւելցած է 7.05 առ հարիւրով: Մեծագոյն յաջողութիւնները արձանագրուած են ամերիկեան ցամաքամասին (38.88 առ հարիւրի յաւելում) եւ Աւստրալիոյ մէջ (27.47 առ հարիւրի յաւելում): Նահանջ կայ Եւրոպայի (46.40 առ հարիւր), Միջին Արեւելքի (42.78 առ հարիւր) եւ Հարաւային Ամերիկայի մէջ (2.85 առ հարիւր): Միութեան 106 գործօն մասնաճիւղերէն եւ միաւորներէն 14-ը այսօր մարզական կեանք չունին:

Սկստական եւ մարզական թիւերէ անկախ, անցնող քառամեակին, միութեան պարզ անդամներու (ո՛չ սկստ, ո՛չ մարզիկ) թիւը արձանագրուած է 6.89 առ հարիւր նահանջ: Կան հակասական երեւոյթներ: Մեծ նահանջ կայ ամերիկեան ցամաքամասի (67.52 առ հարիւր), Աւստրալիոյ (39.86 առ հարիւր) եւ Եւրոպայի մէջ (11.76 առ հարիւր), իսկ ողջունելի բարձրացում՝ Միջին Արեւելքի (61.48 առ հարիւր), Հարաւային Ամերիկայի (39.84 առ հարիւր) եւ Հայաստանի ու նախկին Խ. Միութեան երկիրներու մէջ (37.88 առ հարիւր):

Այսպէս, Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովի

ՄԱՏՆԱՆՇՈՒՄՆԵՐ

Կարեւոր յառաջընթաց- Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովի ուշագրաւ երեւոյթներէն էր քոյրերու մեծաթիւ ներկայութիւնը: Պատգամաւորական Ժողովներու պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով, քոյրեր կը կազմէին ներկաներու թիւին 23.52 առ հարիւր՝ 24 ներկաներ 102-ի վրայ: Նախորդ Պատգամաւորական Ժողովին քոյրերու մասնակցութեան համեմատութիւնը 23.36 առ հարիւր էր: Պատգամաւորական 11-րդ Ընդհանուր Ժողովին քոյրերու ներկայութիւնը հազիւ 6.6 առ հարիւր էր՝ 6 քոյրեր 90-ի վրայ:

Պատգամաւորական 10-րդ Ընդհանուր Ժողովին քոյրերը կը կազմէին ներկայութեան պատկերին 16.30 առ հարիւր՝ 15 քոյրեր 92-ի վրայ: 9-րդ Ընդհանուր Ժողովին պատկերը 5.40 առ հարիւր էր՝ 6 ներկայ 111-ի վրայ, իսկ 8-րդ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին 9.4 առ հարիւր՝ 8 ներկայ 85-ի վրայ:

45 տարուան երազի մը իրականացումը

Պատգամաւորական Ժողովի դադարներէն մէկուն, Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի ստեղծապետ եղբ. Պօղոս Մահպուտեան փառաբանութիւնով ներկայացուց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Փարիզի մարզահամալիրին նոր ընթացք առած շինարարական աշխատանքներուն նկարները: Ժողովականները գնահատանքով արտայայտուեցան այս եզակի իրագործումին մասին, որուն գլխաւոր երախտաւորներէն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Հրաչ Սիսեռեան խօսք առնելով նշեց, որ առանց սեփական կեդրոն ունենալու դժուար է դիմանալ: Նորաստեղծ կեդրոնը 45 տարուան երազի մը արդիւնքն է: Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանս, Մեկուսի փոքր մասնաճիւղ մը ըլլալով հանդերձ, 45 տարիէ կ'աշխատի այս երազին իրականացման համար, յարատեւու-

ՄԱՏՆԱՆՇՈՒՄՆԵՐ

թեամբ, համբերութեամբ եւ ժրաջանութեամբ: Հետեւաբար, ան թելադրեց, իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական, երբեք չվախնալ... երազել է երազներու իրականացման համար աշխատել: Պէտք է երազ ունենալ, պէտք է հաւատալ մեր ուժերուն, պէտք է հաւատալ Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաքելութեան եւ մեր շուրջի բարեկամներուն, հաստատեց եղբ. Սիսեռեան:

Առաւելագոյն մասնակցութիւն-

Իւրաքանչիւր Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի փորձ կը կատարուի գիտնալու, թէ ներկաներէն ո՞ր եղբայրը կամ քոյրը առաւելագոյն թիւով Ընդհանուր Ժողովներու մասնակցած է: Այս ժողովին պարզուեցաւ, որ առաւելագոյն մասնակցութեան պատիւը կը պատկանի Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի վաստակաշատ անդամ եղբ. Հրաչ Սիսեռեանին: Եղբ. Հրաչ ներկայ գըտնուած է միութեան 13 Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովներէն 11-ին: Իրեն կը յաջորդեն եղբայրներ Բագրատ Եսայեան՝ 8 եւ Վիգէն Աւագեան՝ եօթը Ընդհանուր Ժողովներու մասնակցութիւն:

Երկու եղբայր... - Չարմանալի չէ երկու եղբայր տեսնել որեւէ միութեան մէջ: Սակայն հազուադէպ է երկու եղբայր տեսնել միութեան մը գերագոյն ժողովին: Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովին կար հազուադէպ նման երկու երեւոյթ. առաջինը՝ Նաճարեան եղբ. Երայր եւ Երայր Վաչէ (Կեդրոնական Վարչութեան ատենա-

պետնաւորական Ընդհանուր Ժողովը ընթացաւ աշխատանքային նիստերու զրուցեամբ: Աշխատանքային ինը խմբակներ՝ կազմակերպական, կանոնադրային, սկստական, մարզական, քարոզչական, երիտասարդական, «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի, տեղեկատուական արհեստագիտութեան եւ տնտեսական, առանձին հանդիպումներով քննարկեցին իրենց վրատահուած օրակարգի կէտերը եւ շրջաններու բանաձեւերու հիմամբ պատրաստեցին որոշումի կարգ անցնելիք առաջարկները:

տուեալներով, այսօր, 25 երկիրներու մէջ տարածուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխարհասփիւռ մասնաճիւղերը եւ միաւորները կը հաշուեն 7547 սկստական, 8923 մարզիկներ եւ 8683 պարզ անդամներ, ընդհանուր՝ 25153 թիւով: Քառամեակին ընթացքին, մարզիկներու թիւը բարձրացած է 586-ով (7.05 առ հարիւր), այն պահուն երբ սկստականներու թիւը նուազած է 268-ով (3.43 առ հարիւր), իսկ պարզ անդամներուն թիւը՝ 642-ով (6.89 առ հարիւր):

Հ.Մ.Ը.Մ.ի 25153 անդամները բաժնուած են աշխարհագրական հետեւեալ պատկերով.-

- Ամերիկեան ցամաքամաս՝ 9542 անդամ (2313 սկստական, 6058 մարզիկ, 1171 պարզ անդամներ): Միութեան ընդհանուր թիւին 37.93 առ հարիւրը:

- Միջին Արեւելք՝ 8365 անդամ (2376 սկստական, 1038 մարզիկ, 4951 պարզ անդամներ): Ընդհանուր թիւին 33.25 առ հարիւրը:

- Եւրոպա՝ 2673 անդամ (914 սկստական, 565 մարզիկ, 1194 պարզ անդամներ): Ընդհանուր թիւին 10.62 առ հարիւրը:

- Հայաստան եւ նախկին ԽՍՀՄ միութեան երկիրներ՝ 1696 անդամ (1383 սկստական, 313 պարզ անդամներ): Ընդհանուր թիւին 6.74 առ հարիւրը:

- Հարաւային Ամերիկա՝ 1503 անդամ (309 սկստական, 478 մարզիկ, 716 պարզ անդամներ): Ընդհանուր թիւին 5.97 առ հարիւրը:

- Աւստրալիա՝ 1374 անդամ (252 սկստական, 784 մարզիկ, 338 պարզ անդամներ): Ընդհանուր թիւին 5.46 առ հարիւրը:

Տեղեկագիրներու ներկայացումէն եւ լուսաբանական հարցում-պատասխաններէն ետք, Երեքշաբթի, 3 Հոկտեմբերի յետմիջօրէի նիստը յատկացուեցաւ ժողովականներու ըստ էութեան արտայայտութիւններուն եւ Կեդրոնական Վարչութեան բացատրողական խօսքին:

Այնուհետեւ, ժողովականները լսեցին արխիւային, հաշուեքննիչ եւ բանաձեւի յանձնախումբերուն զեկուցումները, որոնք ընթացաւարտ Կեդրոնական Վարչութեան գործունէութիւնը նկատեցին «Յոյժ գնահատելի»:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԵՐԸ

Չորեքշաբթի, 4 եւ Հինգշաբթի, 5 Հոկտեմբերին, Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովը ընթացաւ աշխատանքային նիստերու զրուցեամբ: Աշխատանքային ինը խմբակներ՝ կազմակերպական, կանոնադրային, սկստական, մարզական, քարոզչական, երիտասարդական, «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի, տեղեկատուական արհեստագիտութեան եւ տնտեսական, առանձին հանդիպումներով քննարկեցին իրենց վրատահուած օրակարգի կէտերը եւ շրջաններու բանաձեւերու հիմամբ պատրաստեցին որոշումի կարգ անցնելիք առաջարկները:

Իբրեւ նորութիւն, նիստերուն սկիզբը, 2023-2027 քառամեակի աշխատանքներու հունաւորման նպատակները չորս կարեւոր զեկուցումներ, որոնք ներկայացուեցան առկայ եւ առցանց զրուցեամբ: «Հ.Մ.Ը.Մ.ի ռազմավարական ծրագիրը երէկ եւ այսօր» նիւթը ներկայացուց եղբ. Շահէ Ենիգոմշ-

եան, «Հրաշք բաժանմունքը»՝ եղբ. Մանուէլ Մարսէլեան (առ-ցանց), «Հ.Մ.Ը.Մ.ի քարոզչական ուղղութիւնները»՝ եղբ. Գէ-որգ Յակոբճեանեան (առցանց) եւ «Հ.Մ.Ը.Մ.ի երիտասարդա-կան բաժանմունքը»՝ երիտասարդական համագումարի մաս-նակիցներ՝ եղբայրներ Արմէն Եղիայեան, Յակոբ Թուֆուշ-եան, Նարոտ Քէյվանեան եւ Նենսի Խաչատուրեան:

Չորեքշաբթի, կէսօրուան դադարին, ընթացաւ արտ Կեդ-րոնական Վարչութիւնը անակնկալ մը հրամցուց ժողովա-կաններուն, երբ միութեան բարձրագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանով պարգեւատրեց վաստակաշատ երկու նուիրեալ-ներ՝ քոյր Մարո Քէչիշեան եւ եղբ. Շահէ Ենիգոմշեան (Այս մասին տեսնել էջ 30):

Ուրբաթ, 6 Հոկտեմբերին, Ընդհանուր Ժողովը լսեց աշ-խատանքային նիստերու ընթացքին քննարկուած առաջարկ-ները եւ որդեգրեց զանոնք, իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի յառաջիկայ քա-ռամեակի գործունէութիւնը առաջնորդող գլխաւոր սկզբ-բունքներ: Այդ օր, Ընդհանուր Ժողովի աշխատանքներուն հիւրաբար ներկայ գտնուեցաւ Համագոյնի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Արտաշէս Շահպագեան:

Յանձնախումբերու կողմէ ներկայացուած եւ Պատգա-մաւորական Ընդհանուր Ժողովին կողմէ որդեգրուած հիմ-նական որոշումներուն այստեղ կ'արժէ անդրադառնալ ընդ-հանուր գիծերով:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ

- Ուսումնասիրել միութեան ոչ-գործօն շրջաններու եւ Մեկուսի շրջաններու իրավիճակը եւ արդիւնքը ներկայացնել յաջորդ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին, յիշեալ շրջաններուն հանդէպ կանոնադրային համապատասխան տրամադրութիւնները գործադրելու պահանջով:

- Գործնականացնել միութեան ռազմավարական ծրագիրը եւ ճշդել ծրագրի իրագործման առաջնահերթութիւնները: Այս նպատակին համար յառաջացնել յատուկ յանձնախումբ:

- Նկատի ունենալով Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ալքմարի Մեկուսի շրջա-նին նախորդ ութը տարիներու ոչ-գործօն իրավիճակը եւ աշ-խուժացման բազմաթիւ ապարդիւն փորձերը, ճշդել մէկ տար-ւան վերաշխուժացման շրջան մը եւ դարձեալ արդիւնքի չհասնելու պարագային՝ Մեկուսի շրջանը վերածել միաւորի:

ՄԱՏՆԱՆՇՈՒՄՆԵՐ

պետը Լիբանանէն) եւ Բաֆֆի (Աւստրալիոյ Շրջա-նային Վարչութեան ատենապետը Սիտնիիէն) եւ Խաչատուրեան եղբայրները՝ Վիգէն (Արեւելեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան ատենապե-տը) եւ Սեւակ (Պոսքընի մասնաճիւղէն):

Գէտի հանգամանքով- Պատգամաւորական Ընդ-հանուր Ժողովներու պատմութեան մէջ երկրորդ ան-գամ ըլլալով, Ժողովականներու շարքին էին միու-թեան երիտասարդական համագումարին կողմէ ընտ-րուած չորս երիտասարդներ՝ եղբայրներ Արմէն Եղիայ-եան (Լիբանան), Յակոբ Թուֆուշեան (Հարաւային Ամերիկա), քոյրեր Նարոտ Քէյվանեան (Արեւելեան Մ. Նահանգներ) եւ Նենսի Խաչատուրեան (Մոտեր-թելիա), որոնք գէտի հանգամանքով ներկայ գտնուե-ցան նիստերուն եւ համագումարին արտայայտուած միտքերն ու առաջարկները փոխանցեցին Ժողովին:

Երկրորդ տարուան աւարտին, եթէ տակաւին փորձերը մնա-ցին ապարդիւն՝ միաւորը սառեցնել եւ զայն լուծելու առա-ջարկ փոխանցել յաջորդ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին:

ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ

- Ամբողջացնել սկաուտական գիրքերու շարքը՝ պատրաստելով Մոկլի եւ Երէց-Պարմանուհի ճիւղի, ինչպէս նաեւ՝ Վկայեալ կարգի գիրքեր:

- Ստեղծել սկաուտական-միութենական դաստիարակչական նիւթերու եւ դասախօսութիւններու հարթակ (platform) մը, որ հասանելի ըլլայ բոլոր շրջաններուն: Ունենալ սկաուտական ընդհանուր գրաւոր ուղեգիծ, որ ներառէ բացատրողական տեսերիզներ՝ սկաուտական արարողութիւններու, փոխանցումներու, կարգերու, աստիճաններու, եւ պաշտօններու լաւագոյն նմոշներ, որպէսզի շրջաններու եւ Մեկուսի շրջաններու մէջ անոնք ըլլան միօրինակ:

- Նկատի ունենալով որ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ը Համաշխարհային Սկաուտական Շարժումի Եւրոպայի շրջանի անդամ է, աշխատանք տանիլ Եւրոպայի մէջ գործող շրջաններու եւ տուեալ երկիրներու ազգային սկաուտական կազմակերպութիւններուն հետ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի միջոցով յարաբերութիւններ հաստատելու համար:

- Կազմել սկաուտական յանձնախումբ մը, որ հետապնդէ շրջաններու սկաուտական դաստիարակչական ծրագիրներու եւ կարգերու նոյնանման կիրարկումն ու որակը:

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական ընդհանուր բանակումներէն անկախ՝ երկու տարին անգամ մը կազմակերպել շրջանային մակարդակի փոքր բանակումներ:

- Զանքեր գործադրել շրջանային բանակումներ կազմակերպելու 18-30 տարեկան տարազաւոր սկաուտներու համար:

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական յաջորդ ընդհանուր բանակումը տեղի ունենայ 2026-ին, վերադառնալով նախապէս ճշդուած ժամանակացոյցին:

- Պատրաստել համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական ընդհանուր բանակումի մասնագիտական պէճերու ծրագիր մը, ներառելով «Արարատեան» կարգ ստացածներու կամ թեկնածուներու ներգրտումը:

- Սկաուտական դաստիարակչական գրքոյկներու մէջ ընդգրկել պատմական նիւթեր, որոնք անդրադառնան մեր անցեալի եւ ներկայի աշխարհաքաղաքական պայմաններուն, պատրաստելու համար անհրաժեշտ տեղեկութիւններով գին-

ւած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ, որոնք փաստացի տուեալներով պատրաստ ըլլան դիմադրելու ազրպէյճանական կեղծ տրեւալներուն:

- Նկատի ունենալով որ Հ.Մ.Ը.Մ.-ը արդէն ունի պայմանները ամբողջացնող Wood Badge-ի սկաուտներ, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի միջոցով կազմակերպել Wood Badge-ի դասընթացներ:

- Սկաուտական կարգերու նիւթերը վերատեսութեան ենթարկել եւ նկատի ունենալ զանազան մակարդակի արհեստագիտական եւ թուայնացման նիւթեր (օրինակ՝ IT, robotics, coding, kids space, etc.):

- Յառաջացնել «Արարատեան» կարգ ունեցող խմբապետներէ կազմուած խմբաւորում մը, որ պիտի աշխատի կարգի նոր թեկնածուներուն հետ, դառնալով անոնց խորհրդատուները (mentorship program):

- Վերանայիլ «Արարատեան» կարգի մասնակցութեան պայմանները եւ գիտելիքները, նկատի ունենալով Պատգամաւորական Ժողովի եւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետական համագումարի առաջարկները: Կարգին դաստիարակչական ծրագիրը ներառէ այժմէական նիւթեր եւ աշխատանքներ, որոնք արծարծեն միութենական մարտահրաւէրներ, արդի նիւթեր եւ համաշխարհային սկաուտութեան հետ կապ ունեցող գիտելիքներ:

- Սկաուտական աշխատանքներու եւ գիտելիքներու

ծրագրումի աշխատանքին մէջ աւելի մեծ համեմատութեամբ նկատի ունենալ Հ.Մ.Ը.Մ-ի համաշխարհային հանգամանքը եւ ըստ այնմ աշխոյժ մասնակցութիւնն ունենալ եւ արտաքին համապատասխան քարոզչութիւն կատարել:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական մարզախաղերու ընթացքին կազմակերպել մարզիկներու վերատրակաւորումի դասընթացքներ:

- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական մարզախաղերու համար չբացառել գանոնք Հայաստանէն դուրս կատարելու կարելիութիւնը:

- Զեռնարկել Հ.Մ.Ը.Մ-ական մարզիկներու եւ մարզիչներու ուղեցոյցի մը պատրաստութեան: Ուղեցոյցը ըլլայ բազմալեզու եւ ընդգրկէ Հ.Մ.Ը.Մ-ի նպատակի ծանօթացումը:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ

- Երիտասարդական համագումարին ձեւը փոխել՝ դասախօսութիւններու փոխարէն աւելի շատ ընդգրկելու համար գրոյց-քննարկումներ:

- Երիտասարդական համագումարի մասնակցութեան համար իւրաքանչիւր շրջանէն ընտրել գործօն եւ ոչ գործօն երիտասարդներ:

- Աշխատանք տանիլ պատրաստելու բացատրողական տեսերիզ մը, որ ընդհանուր տեղեկութիւններ ներկայացնէ

Հ.Մ.Ը.Մ-ի երիտասարդական բաժանմունքին մասին:

ԱՐՅԱՆԻ ՅԱՏՈՒԿ

Հ.Մ.Ը.Մ. ազգային արժէքներու եւ խորհրդանիշներու աւանդապահ միութիւն է: Եռագոյն դրօշը, 1918-ի Հանրապետութեան զինանշանը, քայլերգը եւ անկախութեան խորհուրդը պահպանած է 70 տարի, երբ Հայաստան կորսնցուցած է իր անկախութիւնը:

Այսօր, երբ դէմ յանդիման կանգնած ենք Արցախի Հանրապետութեան կորուստի իրականութեան դիմաց, Հ.Մ.Ը.Մ-ի պարտքն ու պարտաւորութիւնը կը նկատէ տէր կանգնիլ եւ պահպանել Արցախի Հանրապետութեան խորհրդանիշները, այդ խորհրդանիշներուն ընդմէջէն վառ պահելու համար Արցախի վերատիրացման խորհուրդը:

Առ այդ, Պատգամաւորական Ժողովը կ'որոշէ՝

1. Հ.Մ.Ը.Մ-ի բոլոր ակումբներուն մէջ, Եռագոյնի կողքին այսուհետեւ պատուել Արցախի Հանրապետութեան դրօշը:
2. Հ.Մ.Ը.Մ-ի հրապարակային թէ՛ ներքին բոլոր հանդիսութիւններուն, սկառտական եւ մարզական ձեռնարկներուն ծածանել նաեւ Արցախի դրօշը:
3. Հ.Մ.Ը.Մ-ի մարզական խումբեր եւ սկառտական միաւորներ իրենց տարազներուն վրայ կրեն Արցախը խորհրդանշող պէճեր:
4. Արցախի քայլերգը տեղ գտնէ միութեան սկառտական-ազգային երգարաններուն մէջ եւ տեւաբար ուսուցուի սկառտներուն:
5. Արցախը հիմնական եւ մնայուն տեղ ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ-ի դաստիարակչական-քարոզչական ծրագիրներուն մէջ:

«Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի հիմնադրամ»

Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովը կ'որոշէ յառաջացնել հիմնադրամ մը, որ պիտի կոչուի «Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի հիմնադրամ» եւ պիտի հոգայ Արցախէն բռնի տեղահանուած ընտանիքներու կենցաղային կարիքները:

Հիմնադրամին կարելի է նուիրատուութիւններ կատարել՝

օրինակ՝ բժշկական, հոգեբանական, կրթական, եւ այլն:

Նաեւ, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. կազմակերպէ գործունէութիւններ եւ ծրագիրներ, որոնք նպատակադրեն Արցախէն բռնագաղթած ընտանիքներու երեխաները ներգրաւել դաստիարակչական եւ սկստական աշխատանքներու մէջ: Պատգամաւորական ժողովը շեշտեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ. պարտականութիւնը ունի համախմբելու Արցախէն տեղահան ընտանիքներու փոքրիկները, այնպէս ինչպէս 1918 թուականին համախմբած էր Յեղասպանութենէն ճողոպրած ընտանիքներու զաւակները եւ որբերը:

ՔԱՐՈՉՉԱԿԱՆ

- Առցանց վճարումով (On site, card payment, etc.)
 - Դրամահաւաքի այլ միջոցներով (GoFundMe.com կամ այլ)
 - Facebook Fundraiser-ի ձեւով:
- «Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախ հիմնադրամ»ը պիտի գոյանայ հետեւեալ միջոցներով:-
- ա) Հ.Մ.Ը.Մ-ի կազմակերպելիք հասութաբեր ձեռնարկներու մուտքերէն որոշ տոկոս մը հիմնադրամին յատկացնելով:
 - բ) Իւրաքանչիւր շրջան տարեկան իր ցենզին կրկնապատիկը հիմնադրամին տրամադրելով:
 - գ) Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր ժողովի մասնակիցներուն տեղւոյն վրայ կատարելիք հանգանակութեամբ:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի յատուկ աշխատանքներ

Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր ժողովը որոշեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ.- Հ.Ա.Ս.Կ. ուսումնասիրէ արցախցիներու ընկերային-կենցաղային անմիջական եւ երկարատեւ կարիքները: Անմիջական կարիքները հոգալու նպատակով Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. ջանայ հաւաքել Արցախի հայրենակիցներուն որեւէ ձեւով օժանդակութիւն ցուցաբերելու ցանկութիւնը ունեցող անձերու եւ կազմակերպութիւններու ծառայութիւնները,

- Միութեան քարոզչական աշխատանքները աւելի կազմակերպ եւ ամուր հիմերու վրայ դնելու համար, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Շըրջանային Վարչութիւնները պարտին ունենալ քարոզչական յանձնախումբեր, իսկ Մեկուսի Վարչութիւնները՝ քարոզչական պատասխանատուներ:

Շըջանային եւ Մեկուսի Վարչութիւններու քարոզչական պատասխանատուները պարտին իրենց աշխատանքները համադրել Կեդրոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբին հետ, հետեւելով յանձնախումբին կողմէ մշակուած յատուկ ուղեգիծին:

- Կեդրոնական Վարչութիւնը ունենայ ընկերային ցանցերով զբաղող մասնագէտ պատասխանատու մը, որուն պարտականութիւնը ըլլայ տեւական նիւթեր պատրաստել միութեան ընկերային ցանցերու զանազան հարթակներուն (website, facebook, Instagram, Tictok, եւ այլն):

- Շարունակել մարզել շրջաններու քարոզչական աշխատանքներու պատասխանատուները, որպէսզի անոնք օժտւին քարոզչական համապատասխան հմտութիւններով եւ կարողութիւններով:

- Նախանձախնդիր ըլլալ, որ շրջանները քարոզչական

իրենց հարթակներուն, հրատարակութիւններուն եւ տարագներուն վրայ օգտագործեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի խորհրդանշաններուն (Վահան, Շուշանածաղիկ) պաշտօնապէս որդեգրուած օրինակները:

- «Երկիր Մետիա»յի ճամբով ձեռնարկել Հ.Մ.Ը.Մ.ի գանազան շրջաններու աշխատանքները հայութեան ծանօթացնելու աշխատանքին:

«ՄԱՐԶԻԿ» ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ

- Շարունակել «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի տպագիր հրատարակութիւնը՝ եռամսեայ դրութեամբ, թերթին բովանդակութիւնը կեդրոնացնելով Հ.Մ.Ը.Մ.ական գրականութեան, պատմութեան, արժէքներու, ինչպէս նաեւ՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական նախաձեռնութիւններու ներկայացման վրայ: Միաժամանակ ստեղծել «Մարզիկ»ի էլեկտրոնային կայքէջը՝ online «Մարզիկ»ը եւ App-ը, որոնք կարելի անմիջականութեամբ ներկայացնեն միութեանական լուրեր, նկարներ եւ տեսանիւթեր:

- Շրջանները մղել իրենց մնայուն թղթակիցները ունենալու «Մարզիկ»ի մօտ, որպէսզի անոնք կանոնաւոր թղթակցութիւններով հարստացնեն թերթին եւ online «Մարզիկ»ին բովանդակութիւնը: Online «Մարզիկ»ին մէջ լոյս ընծայել նաեւ օտար լեզուներով թղթակցութիւններ եւ գրութիւններ:

- «Մարզիկ»ի առաքման թեքնիք եւ նիւթական դժուարութիւնները յաղթահարելու համար, փափաքող շրջաններուն արտօնել, որ կեդրոնական Վարչութեան գիտակցութեամբ եւ «Մարզիկ»ի վարչութեան հետ համագործակցելով կատարեն այլ միջոցներով, ինչպէս՝ PDF օրինակի տպագրութեամբ, է-նամակներու տարածումով, online վաճառքով եւ այլն, պայմանով որ շարունակեն իրենց համապատասխան վճարումները կատարել թերթին: Վճարումներուն ձեւը եւ չափը կ'որոշուի յետ-ուսումնասիրութեան, պարագայ առ պարագայ:

- «Մարզիկ»ի 45-ամեակին առիթով, 2025-ին հրապարակել

թերթին բոլոր թիւերուն PDF օրինակները ամփոփող Տի.Վի.Տի.ն, որուն վաճառքէն կրնայ գոյանալ նիւթական որոշ գումար:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

- Կեդրոնական Վարչութիւնը յառաջացնէ յանձնախումբ մը, որ զբաղի տնտեսական աշխատանքներով: Յանձնախումբին նպատակը պիտի ըլլայ միջոցներ գտնել հանգանակութեան (օրինակ՝ նուիրատուութիւններ, երաշխաւորութիւններ) եւ հասոյթի աղբիւրներ:

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ՎԵՐՋԻՆ ՆԻՍՏԵՐԸ

Ուրբաթ, 6 Հոկտեմբերի յետմիջօրէի ժամը 3-ին տեղի ունեցաւ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին նախալերջին նիստը՝ օրակարգի առանձին կէտ ունենալով Արցախը եւ Արցախի հայութեան համար Հ.Մ.Ը.Մ.ի ծրագիրները: Յետ-քըն-նարկումներու տրուեցան շարք մը որոշումներ (տեսնել էջ 23), որոնց իբրեւ անմիջական գործնականացում, Ընդհանուր Ժողովի մասնակիցները իրենց եւ իրենց շրջաններու անունով նորաստեղծ «Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախ հիմնադրամ»ին կատարեցին ակելի քան 80 հազար տոլարի նուիրատուութիւն եւ խոստում:

Ապա, ժողովականները քննեցին միութեան մայր կանոնադրութեան մէջ կատարուելիք փոփոխութեան առաջարկները եւ ժողովականներու կողմէ որոշումի կարգ անցնելիք անհատական առաջարկները: Վաւերացուեցաւ 2023-2027 քառամեակի գործունէութեան նախահաշիւը եւ հաստատուեցաւ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին կողմէ հրապարակուելիք հաղորդագրութիւնը:

Նիստին փակումէն առաջ, ողջոյնի խօսքով հանդէս եկաւ հիւրաբար Ընդհանուր Ժողովին մասնակցող, Թեհրանի Հ.Մ.-Ա.Կ.ի՝ Հայ Մշակութային Արարատ Կազմակերպութեան ատենապետ Սոֆի Զաղարբէկեան: Ան ծանօթացուց Հ.Մ.-Ա.Կ.ի գործունէութիւնը, կառույցը եւ նշեց, որ իբրեւ գաղափարակից միութիւններ, Հ.Մ.-Ա.Կ.ը եւ Հ.Մ.-Ը.Մ.ը այսօր կը դիմադրուեն նմանօրինակ մարտահրաւէներ՝ երիտասարդութիւնը համախմբելու դժուարութիւն, հայերէն լեզուի նահանջ, նիւթական-տնտեսական տագնապ, Միջին Արեւելեան գաղութներու նօսրացում, եւ այլն: Ան ըսաւ, որ երկու միութիւններու միջեւ գործակցութիւնը կենսական է: Հարկ է օգտուիլ իրարու փորձառութենէն եւ անհանաձ լծուիլ նորահաս սերունդներու հայեցի դաստիարակութեան գործին: Իր խօսքին աւարտին, Զաղարբէկեան յայտնեց, որ 2024-ը կը նշէ Հ.Մ.-Ա.Կ.ի հիմնադրութեան 80-ամեակը եւ Հ.Մ.-Ը.Մ.ը հրաւիրուած է մասնակցելու 80-ամեակի տօնակատարութիւններուն:

Ընթրիքէն ետք, երեկոյեան ժամը 10-ին, ընթացք առաւ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին վերջին նիստը, որ նախ նորընտիր Կեդրոնական Վարչութեան անդամներու թիւ ճշդեց 13-ը եւ անցաւ քուէարկութեան:

Յետ քուէարկութեան, 2023-2027 քառամեակի համար Հ.Մ.-Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անգամ ընտրուեցան քոյրեր Թալին Օրտողեան (Լիբանան), Սանտրա Վարդանեան (Հայաստան), Լիոնի Սարմազեան (Փանատա), Սեսիլիա Տաղլեան (Հարաւային Ամերիկա), եղբայրներ Յակոբ Խաչերեան (Լիբանան), Վիգէն Աւագեան (Լիբանան), Աւետիս Տէրվիչեան (Սուրիա), Հրաչ Միսեռեան (Ֆրանսա), Ֆէտի Խաթակ Գազանճեան (Շուէտ), Վիգէն Աբէլեան (Արեւմտեան Մ. Նահանգներ), Մհեր Դաւիթեան (Արեւմտեան Մ. Նահանգներ), Վահէ Թանաչեան (Արեւելեան Մ. Նահանգներ) եւ Տիրան Վահրատեան (Աւստրալիա):

Հասաւ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի փակման պահը: Սրտառուել միջնորդութի մէջ, սրտի խօսքեր արտասանեցին ընթացաւարտ Կեդրոնական Վարչութեան կարգ մը անդամներ, վաստակաշատ քոյրեր-եղբայրներ եւ առաջին անգամ ըլլալով պատասխանատու նման ժողովի մասնակցող երիտասարդներ: Խօսք առաւ նաեւ Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամ Մկրտիչ Մկրտիչեան (գրաւոր խօսքը տեսնել էջ 28):

Հուսկ, ժողովը իր աշխատանքները աւարտեց կէս գիշերուան ժամը 12:50-ին, «Յառաջ նահատակ» քայլերգի խմբերգով:

Լուսանկարները՝ ՇԱՆԹ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆԻ

Սկզբունքով, Հ.Մ.-Ը.Մ.ի Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովը պիտի ունենար բացման պաշտօնական իր հանդիսութիւնը:

Սկզբունքով նաեւ, բացման պաշտօնական այդ հանդիսութեան, Արցախի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Դաւիթ Գրիգորեան տեսանիւթով մը պիտի փոխանցէր Արցախի մէջ Հ.Մ.-Ը.Մ.ի աշխատանքները ծանօթացնող խօսք մը, որուն պիտի ընկերանային համապատասխան նկարահանումներ եւ լուսանկարներ: Արցախը շրջափակման մէջ էր եւ անկարելի էր եղբոր մասնակցութիւնը ապահովել Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին:

Ժողովէն օրեր առաջ, խօսքը պատրաստուած էր եւ օրինակը յղուած էր Հ.Մ.-Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան. կը մնային նկարահանումները, երբ... պատահեցաւ անպատասխին Արցախի յանձնումը թշնամիին եւ Արցախի հայութեան բռնագաղթը Հայաստան:

Բռնագաղթողներու շարքին էր նաեւ եղբ. Դաւիթը, Հ.Մ.-Ը.Մ.ի Արցախի մասնաճիւղի իր քոյրերուն եւ եղբայրներուն ճակատագրակիցը: Ան ապահով անցաւ Հայաստան, ներկայ գտնուեցաւ Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովին եւ բերանացի խօսքով մը զեկուցեց Արցախի մասնաճիւղի գործունէութեան մասին:

Բայց երանի՜ չզեկուցէր ան եւ տեսանիւթով առցանց փոխանցէր իր խօսքը:

Երանի՜ ինք Արցախ մնար, իսկ Արցախն ալ՝ հայութեան մնար, թէկու՞զ շրջափակուած:

Արցախը չմնաց:

Պատմութեան մնաց 14 Սեպտեմբեր 2023-ին եղբ. Դաւիթին Արցախէն դրկած վերջին խօսքը, տեսանիւթին բնագիրը, իբրեւ վկայութիւն եւ յիշատակ Հ.Մ.-Ը.Մ.ի 111-րդ մասնաճիւղին ապրած ողիսականին եւ դառն ճակատագիրին:

Ստորեւ խօսքը ամբողջութեամբ:

Բարեւ սիրելի քոյրեր եւ եղբայրներ,
Այսօր ես Ձեր հետ միացել եմ տեսագրութեամբ, քանզի 2020 թիւականի պատերազմը առ այսօր չի աւարտուել, եւ Արցախը այս պահին գտնուում է իր յարատեւ պայքարի հերթական փուլում, մօտ 10 ամիս է ինչ Արցախը եւ Արցախում ապրող 120.000 հայ շրջափակման մէջ են իրենց իսկ հողում, չուեննալով ապրելու համար նախատեսուած միջնորդ պայմաններ:

Սակայն հայի այս տեսակը յանձնուել չգիտի եւ մենք ամէն օր արարում ենք յանուն խաղաղ կեանքի:

Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան կամ Հ.Մ.-Ը.Մ.ի գործունէութիւնը Արցախում հանդիպել է բազմազան փորձութիւնների եւ փառք Աստծոյ այսօր ունենք

ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՉԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ ՉՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԱԾ ԽՕՍՔԸ...

(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐՑԱԽԻ ՄԱՄՆԱՃԻԻՂԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ ԽՕՍՔԸ՝
ՊԱՏԳԱՄԱԽՈՐԱԿԱՆ 13-ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ ԲԱՑՄԱՆ
ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՏԵՍՈՒԱԾ ՏԵՍԱՆԻԻԹԻՆ)

կանոնադրութեամբ ձեւաւորուած միութիւն շուրջ 100 սկաուտներով:

Սկզբում համաճարակը, այնուհետեւ Սեպտեմբերի 27-ին սկսուած ծանր պատերազմը իրենց հետքը թողեցին ինչպէս Հ.Մ.Ը.Մ.Ի, այնպէս էլ ամբողջ Արցախի վրայ, ունեցանք բազում կորուստներ, հազարաւոր զոհեր, որոնց թւում էր Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբայր Արտակ Իշխանեանը:

Այնուամենայնիւ դասեր քաղելով անցեալից, Արցախը նորից սկսեց ապրել, եւ պայմանների բարելաւման զուգընթաց Հ.Մ.Ը.Մ.ը նորից սկսեց իր գործունէութիւնը:

2022 թուականի Յունիսի 11-ին Արցախ Ժամանեց Ամերիկայից մեր շատ սիրելի քոյր Մարո Քէչիշեանը, ով իր շուրջը համախմբեց պատասխանատու, աշխատասէր մօտ 25 պատանի եւ սկսեց նրանց մէջ սերմանել Հ.Մ.Ը.Մ.ի գաղափարը, կրթել խելացի սկաուտներ եւ փոքրիկ հետախոյզներ:

Շաբաթական մի քանի հանդիպումներ, որոնք լեցուն էին բազմաբովանդակ օրակարգով, սկաուտական գիտելիքներով եւ խաղերով. այդ Ժամանակ Արցախում էին գտնուում Հ.Մ.Ը.Մ.ի տարբեր մասնաճիւղերից սկաուտներ, ովքեր յաճախ հանդիպում էին մեր պատանիների հետ:

2-ամսեայ գործունէութեանը յաջորդեց պատանիների գիտելիքների ամփոփումը բանակումի տեսքով: Օգոստոսի 11-16-ը Արցախում տեղի ունեցաւ առաջին Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումը, որտեղ քոյր Մարո Քէչիշեանը զուգահեռ պատրաստում էր արդէն խմբապետներ: Բանակումից յետոյ Հոկտեմբերի 20-ին կայացաւ արդէն սկաուտների երդման արարողութիւնը:

Այս ամէնի ընթացքում Արցախում ունեցանք նոր խմբապետ, քանզի քոյր Մարոն երկար չէր կարող մնալ: Քոյր Ալիոնա Յակոբջանեանը եկաւ փոխարինելու քոյր Մարո Քէչիշեանին՝ սկաուտների հետ անընդհատ աշխատելու համար:

Արդէն 2022 թուականի Դեկտեմբերի 20-ին Գանձասարի վանական համալիրում Պատարագի մասնակցերուց յետոյ սկաուտները ստացան իրենց արժանի աստիճանները: 12 սկա-

ուտ ստացան Առաջնորդի, իսկ 5-ը՝ Փոխ Առաջնորդի աստիճան:

Գործունէութեանն զուգընթաց Հ.Մ.Ը.Մ.ը ձեւաւորեց նոր վարչութիւն՝ բաղկացած 7 անդամից: Ես մեծ պատասխանատուութեամբ ստանձնեցի ատենապետի պաշտօնը եւ նուիրուեցի Հ.Մ.Ը.Մ.ի գաղափարին ծառայելու գործին:

Վարչութեանը միացաւ նաեւ եղբայր Արմոնտ Թահմասեանը, եւ վարչութեան հետ համատեղ ջանքերով կատարեցինք բազմազան գործունէութիւններ, կազմակերպեցինք միջոցառումներ:

Այս տարի եւս ունեցանք շատ յաջողութիւններ, Յուլիսի 2-7-ը կազմակերպուեց Հ.Մ.Ը.Մ.ական 2-րդ բանակումը Արցախում, Բ. կարգի գիտելիքների ստուգման համար:

Բանակման օրերը յատուկ էին ընտրուած եւ Յուլիսի 3-ին սկաուտները եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարչութիւնը մասնակից եղան եղբայր Արտակ Իշխանեանի ծննդեան 30-ամեակին նուիրուած յուշ-ցերեկոյթին, եւ նրա յուշարձանի մօտ 3 պատանի համալրեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական շարքերը:

Խմբապետական բանակումին յաջորդեց ամառուան կարեւորագոյն առաքելութիւնը՝ նորեկների անդամագրում, նրանց հետ դասալրոցեաների կազմակերպում, արշաւներ եւ բանակումի նախապատրաստում: Ստեփանակերտի բոլոր դպրոցների լաւագոյն աշակերտներին հնարաւորութիւն

տրուկ մասնակցելու Հ.Մ.Ը.Մ-ի սկաուտական գործունեություններին եւ ճանաչելու հայրենիքը ու բնութիւնը սկաուտական աչքերով: Մի քանի գործունեությունից յետոյ՝ Յուլիսի 23-28-ը կազմակերպուեց համարացախեան Հ.Մ.Ը.Մ-ական բանակում՝ շուրջ 120 գայլիկների համար:

Կազմակերպուած բանակման հիմնական խմբապետական կազմը արդէն երդուեալ սկաուտներն էին եւ այդ 5 օրերին նրանք իրենց գիտելիքները փոխանցեցին նորագիրներին:

Օգոստոս ամսում թուաքանակի աճի հետ համատեղ ունեցանք նոր առաջադիմութիւններ:

2 բանակումներին իրենց կարեւորագոյն տեղն են ունեցել Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կենտրոնական Վարչութիւնը, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի Մեկուսի վարչութիւնը, Արցախից Հ.Մ.Ը.Մ-ական երէց Անդրանիկ Չալուչեանը, եւ բազում հիւրեր, ովքեր սկաուտների առօրեան յիշարժան ու հետաքրքիր էին դարձնում:

Առայժմ մեր գերագոյն խնդիրը Արցախը պահելն է եւ Արցախում Հ.Մ.Ը.Մ-ն աւելի զարգացնելը:

Դէ ինչ, սիրելի քոյրեր եւ եղբայրներ, առայժմ այսքանը Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի Մեկուսի մասնաճիւղից, յուսով ենք որ յաջորդ անգամ կը հանդիպենք Արցախում:

Յաջողութիւն բոլորիս աշխատանքներին:

անի մը օր է, ահա, հաւաքուած ենք այստեղ՝ զբաղելով մեր բոլորիս սիրելի Հ.Մ.Ը.Մ-ի հարցերով, երբ անդին, մեզի մերձաւոր տարածութեան մը մէջ սպաննած են մեր հարազատ Արցախը: Ճիշդ կ'ընենք: Մեր կազմակերպութիւններով, մեր միութիւններով ահա հարիւրամեակէ մը աւելի կը մաքառինք հայութեան տկարութիւններուն դէմ, զանոնք անյաղթահարելի ուժի վերածելու նպատակով: Մեր կեանքը լեցուն է ձախողութիւններով եւ յաջողութիւններով: Զարմանալի չէ՝ աշխարհը այսպէս կը թաւալի մեր աչքին առջեւ. կ'աշխատինք, որպէսզի պարտութիւնները վերածուին յաղթանակի: Այս մշտնջենական պայքարին մէջ կայ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ-ը՝ ՀՕՄ-ի, Համագաղայինի, Հ.Յ.Դ-ի կողքին. եւ ուրիշներ՝ բնական է:

Հ.Մ.Ը.Մ-ի շրջապատին մէջ քոյր ու եղբայրները ներկաները կը հրաւիրեն իրենց սրտի խօսքը ըսելու: Ես սրտի խօսք չունիմ. ո՛չ անոր համար, որ սիրտ չունիմ, այլ որովհետեւ կը հաւատամ, որ սիրտ ու միտք միշտ միասին պէտք է քալեն: Միտքը առանձին վստահելի խորհրդատու չէ. երբեք չէ եղած: Ասիկա է պատճառը նաեւ, որ խօսքս կը ներկայացնեմ գրաւոր, վստահ ըլլալով, որ այս ձեւով գործածուած լեզուն բոլորին կողմէ նոյն ձեւով կ'ընկալուի՝ առանց թիրիմացութիւններու դուռ բանալու:

Ի՞նչ գործ ունիմ ես այստեղ ձեր յարգելի Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովին մէջ ներկայացնելով Հ.Յ.Դ-Բիւրոն: Շատերու միտքին մէջ կայ այն վարկածը, որ այստեղ Դաշնակցութիւնը ներկայ է իր կամքը պարտադրելու համար. ուրիշներ կը մտածեն, թէ Բիւրոն վստահութիւն չունի Հ.Մ.Ը.Մ-ականներուն վրայ եւ կ'ուզէ ի՛նք, ուրիշներու փոխարէն, որոշել թէ ի՛նչ պէտք է ըլլայ այս միութեան ապագան: Այս եւ նոյնանման մտածումներ անտեղի են, որովհետեւ երկուքին՝ Դաշնակցութեան եւ իրեն կապուած որեւէ ուղեկից միութեան սերտ ու ճիշդ յարաբերութիւնները ինդրոյ առարկայ կառույցներու ծննդոցով իսկ երաշխաւորուած են: Անկեղծօրէն, մեզ այստեղ մղողը այս միութիւնները իրենց կարելի լաւագոյն վիճակին մէջ տեսնելու կամ հասցնելու

կամքն է, այդ ուղղութեամբ ամէնէն յարմար ուղիները միասին որոնելով կամ ստեղծելով: Ե՞րբ պատահած է, որ Հ.Յ.Դ-Բիւրոն միջամուկ ըլլայ միութեան մը գործունեութեան: Մերկ աչքով երբեմն երեւցող ակնբախ թերութիւններ սրբագրելու պարագայական մատնանշումներ կը հաստատեն ըսուածը. անոնք միջամտութիւններ չեն: Ճիշդ է, որ Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի պարագային բոլորս անխտիր շահագրգռուած ենք յաջորդ քառամեակին համար ամէնէն յարմար դեկավար մարմինը կազմելու հարցով. վերջիվերջոյ այդ մարմինէն կախեալ պիտի ըլլայ անմիջական ապագային միութեան ներկայացնելիք պատկերը:

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՒՆԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ՄԵՐՏ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՒՆ ԱՊԱՀՈՎԵԼՈՒ ՄԷՋ ԿԸ ԿԱՅԱՆԱՅ

(Հ.Յ.Դ. ԲԻՒՐՈՅԻ ԱՆԴԱՄ ՄԿՐՏԻՉ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԻՆ)

Ես անձնապես ներկայ եղած եմ մէկէ աւելի այսպիսի ժողովներու՝ նոյնանման պայմաններու մէջ: Անկուշտ գովեցիք ձեր շրջանաւարտ Կեդրոնական Վարչութիւնը: Ճի՛շդ ըրիք, որովհետեւ իսկապէս աննախընթաց դժուար էին իր ժամանակաշրջանի տիրող ամէն տեսակի պայմանները: Արտաքին պայմաններու մէկ մասը ի գորու է նաեւ հիմա՝ ներազգային կացութիւնը ծայր աստիճան վատթարացած է: Հետեւաբար նոյն ակնկալութիւնները ի գորու են նորընտիր վարչութեան համար ալ: Մենք բոլորս գորավիզ պիտի ըլլանք այս վարչութեան, որպէսզի յաջորդ Պատգամաւորական ժողովին կրկնելի այն, ինչ տեղի ունեցաւ այս անգամ:

Ես կը յորդորեմ, որ նորընտիր վարչութիւնը զգոյշ ըլլայ, որպէսզի Հ.Մ.Ը.Մ.ը շարունակէ մնալ միակամ՝ կառչած իր բոլոր սկզբունքներուն եւ ձգտի իր գործերու բարելաման յաջողութեան: Ճիգ թափէ մանաւանդ ամուր պահելու իր ներքին միասնականութիւնը, որ գաղտնիքն է իր յաջողութիւններուն: Կամայ թէ ակամայ միջամուխ չըլլայ այն միջնորդին, որ տիրեց վերջին քանի մը տարիներուն Մ. Նահանգներու արեւմտեան շրջանէն ներս:

Շարունակէ իր գործը, այդտեղ եւ այլուր, ըստ իր բնաբանին՝ բարձրանալով եւ բարձրացնելով: Չկայ աւելի նուիրական գործ:

Վարչութիւնը իր գործը կատարէ մեզ բոլորս յատկանշող համեստութեամբ. առանց ամօթխածութեան, բայց նաեւ՝ առանց անբարտաւանութեան: Չըլլալ իկարոսին պէս, այլ՝ հետեւիլ իր հօր՝ Դեդալոսին, որուն իրատը անտեսելու պատճառով թռիչքի ատեն իր անզգուշութեան պատճառով իկարոս ծովը ինկաւ, իր անունը փոխանցելով ծովուն եւ մօտակայ կղզիին:

Շարունակել տագնապիլ հայրենիքի ցաւերով եւ ընել ինչ որ անհրաժեշտ է շրջե-

Շարունակել տագնապիլ հայրենիքի ցաւերով եւ ընել ինչ որ անհրաժեշտ է շրջելու համար համազգային կեանքէն ներս յաջորդական պարտութիւններու ստեղծած խորապէս մտահոգիչ մթնոլորտը, որ իր ստեղծած հիւանդագին հոգեբանութեամբ կը սպառնայ վերջակէտ դնել հայրենի հազարամեակներ հաշուող գոյութեան:

լու համար համազգային կեանքէն ներս յաջորդական պարտութիւններու ստեղծած խորապէս մտահոգիչ մթնոլորտը, որ իր ստեղծած հիւանդագին հոգեբանութեամբ կը սպառնայ վերջակէտ դնել հայրենի հազարամեակներ հաշուող գոյութեան:

Վերջապէս, զգոյշ ըլլալ կեղծ առաքեալներէ, որոնք կը քարոզեն այնպիսի միասնականութիւն, որ կը փորձէ կողք-կողքի դնել, հաւասար համարել զոհն ու դահիճը: Այլեւս բացայայտ են հայրենիքի ան ապրած դժոխային ներկայիս հեղինակները, ծրագրողն ու գործադիրները: Հուրն ու ջուրը կարելի չէ միասին նրստեցնել, քաջ գիտնալով, որ տեսապէս ապարդիւն՝ զիրար չհարցացնելով պիտի զբաղին անոնք: Կը ստացուի մեր առաքեալներէն մէկուն՝ Սիմոն Վրացեանի «փշիկ»ի պատմութիւնը, որ հրատարակած է իր «Կեանքի ուղիներով» շարքի հատորներէն մէկուն մէջ: Հետեւաբար միասնականութիւնը ազգային ուժերու

միջեւ սերտ գործակցութիւն ապահովելու մէջ կը կայանայ՝ ահագանգային արագութեամբ: Հ.Մ.Ը.Մ.ը այդ ճիգին մէջ մասին յաջողութիւնը կրնայ ապահովել:

ՊԱՏԳԱՄԱԻՈՐԱԿԱՆ 13-ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻՆ ԵՐՐՈՐԴ ՕՐԸ՝

ՔՈՅՐ ՄԱՐՕ ՔԷՇԻՇԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ. ՇԱՀԷ ԵՆԻԳՈՄՇԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑԱՆ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «ԱՐԺԱՆԵԱՑ» ՇՔԱՆՇԱՆԻՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր ժողովին երրորդ օրը, Չորեքշաբթի, 4 Հոկտեմբեր 2023-ի կէսօրին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութիւնը անակնկալ մը հրամցուց ժողովականներուն, երբ միութեան բարձրագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանով պարգեւատրեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Մ.Նահանգներու շրջանէն վաստակաշատ երկու անդամներ՝ քոյր Մարօ Քէշիշեանը եւ եղբ. Շահէ Ենիգոմշեանը:

Պարգեւատրումը նախատեսուած էր կատարել Պատգամաւորական Ընդհանուր ժողովի բացման պաշտօնական հանդիսութեան ընթացքին: Նախըն-

թացները շատ էին: 1995-էն՝ Պատգամաւորական 6-րդ Ընդհանուր ժողովէն սկսեալ սովորութիւն էր իւրաքանչիւր Ընդհանուր ժողովի բացման հանդիսութեան արժանաւորներ պարգեւատրել: Այս անգամ սակայն, բացման հանդիսութեան ջնջումով, պարգեւատրումը կատարուեցաւ ներքին հանդիպումով, Պատգամաւորական ժողովի լրիկազմին ներկայութեամբ:

Աննախընթացը, այս պարագային, քրոջ մը արժանացումն էր միութեան բարձրագոյն շքանշանին: 46 տարուան ընթացքին «Արժանեաց» շքանշանի տիրացած էին 92 եղբայրներ: Քոյր Մարօ Քէշիշեան կը հանդիսանար առաջին քոյրը, որ արժանաբար կը միանար յիշ-

եալ եղբայրներու փաղանգին: Իր հետ, «Արժանեաց» շքանշանը կուրծքին կրելու պատիւին կ'արժանանար այլ նուիրեալ մը, որ գլխաւոր «միտքն» ու «ճարտարապետը» կը հանդիսանար Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ռազմավարական ծրագիրին, 15 տարուան ճիգ ու ջանքի գործ դնելով ծրագիրին մշակման եւ տեւական արդիականացման համար:

ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄԸ

Պարգեւատրման հանդիսութիւնը տեղի ունեցաւ կէսօրուան ժամը 2-ին, Ընդհանուր ժողովի հանդիսասրահին մէջ: Բացման խօսքով հանդէս եկաւ ընթացաւարտ Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Վաչէ Նաճարեան: Ան ըսաւ, որ Հ.Մ.Ը.Մ. գեղեցիկ սովորութիւնը ունի Պատգամաւորական Ընդհանուր ժողովներու բացման հանդիսութիւններուն վաստակաւոր միութեանականներ պարգեւատրելու: Սովորութիւնը կը շարունակուի, սակայն այս անգամ իւրայատուկ պայմաններու մէջ, որովհետեւ մեր ժողովուրդն ու հայրենիքը այսօր կը դիմագրաւեն ծանր պայմաններ եւ նման պայմաններու մէջ ճիշդ պիտի չըլլար մեծաշուք, պերճ հանդիսութիւններ կազմակերպել:

Շարունակելով, եղբ. Նաճարեան ընթերցեց պարգեւատրեալ քրոջ ու եղբոր

ՃԱՆՉՆԱՆՔ

ՔՈՅՐ ՄԱՐՕ ՔԷՇԻՇԵԱՆ

Քոյր Մարո Քէշիշեան ծնած է Լիբանանի Այնճար հայաւանը: Նախակրթութիւնը եւ միջնակարգ ուսումը ստացած է ծննդավայրի Ազգ. «Յառաջ» վարժարանը, իսկ երկրորդականը՝ Ազգ. Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան Քոլէճը, Պուրճ Համուտ: Ապա, շրջանաւարտ եղած է Սէն ժոզէֆ Համալսարանի հայագիտութեան ճիւղէն:

Քոյր Մարո կանուխէն նետուած է կրթական ասպարէզ, իբրեւ հայերէն լեզուի եւ արուեստի նիւթերու ուսուցիչ, իսկ աւելի ուշ՝ իբրեւ մանկապարտէզպանուի: Միաժամանակ, ան հետեւած է Պէյրութի Հայկազեան համալսարանի ուսուցիչներու վերապատրաստութեան դասընթացքին եւ Համազգայինի Նշան Փալանճեան Դեմարանի մանկավարժութեան ծրագիրին:

Իբրեւ մրջնիկ, փոքր տարիքէն ան անդամակցած է ԼՕՄ-ի Այնճարի մասնաճիւղի սկաուտական բաժանմունքին: Աւելի ուշ ան փոխանցուած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղ, իբրեւ արենոյշներու Վարիչ Առաջնորդ: Հասած է մասնաճիւղի խմբապետուիիի պաշտօնին: Աւելի ուշ, պատասխանատու պաշտօններ վարած է մասնաճիւղային եւ Շրջանային մակարդակներու վրայ:

1984-ին, քոյր Մարո Քէշիշեան հաստատուած է Մ. Նահանգներ եւ լծուած է հրապարակագրական-խմբագրական աշխատանքի: Մաս կազմած է «Ասպարէզ» օրա-

թերթի եւ «Հորիզոն» պատկերասփիւռի կայաններու անձնակազմերուն: Գործօն անդամ դարձած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի մասնաճիւղին: Թէ Լիբանանի եւ թէ Մ. Նահանգներու մէջ ան քանի մը շրջան վարած է Շրջանային Խմբապետուիիի պաշտօն: Բազմիցս ընտրուած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան անդամ:

Խորհրդային Հայաստանի վերջին օրերուն, 1990-ին, քոյր Մարո Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ գործուողուած է Հայաստան եւ իր մեծ ներդրումը ունեցած է հայրենիքի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղերու ստեղծման աշխատանքին: Ան ղեկավարած է համահայաստանեան քանի մը բանակում: 2002-ին, վարած է համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 7-րդ բանակումին փոխ խմբապետութիւնը: Մասնակցած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի երեք Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովներու (1991, 2007, 2019):

Արցախեան 44-օրեայ պատերազմէն ետք, քոյր Մարո իր գործօն մասնակցութիւնը բերած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի կառոյցի վերականգնումի գործին, Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ Արցախ գործուողուելով եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի տեղւոյն մասնաճիւղի սկաուտական աշխատանքները վերակազմակերպելով:

Իր երկարամեայ նուիրեալ աշխատանքին համար, քոյր Մարո Քէշիշեան արժանացած է բազմաթիւ գնահատականներու եւ պարգևատրումներու, որոնցմէ կ'արժէ յիշել «Մարգիկ» պաշտօնաթերթի եւ «Ասպարէզ» օրաթերթի պատուոյ գիրերը, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի վարչութեան «Վարդան Բախշեան» յուշամետալը եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանին կողմէ տրուած «Ծառայութեան» շքանշանը: 2011-ին Մ. Նահանգներու ծերակուտական Էտըմ Շիֆի կողմէ ան արժանացած է «Տարուան կինը» կոչումին, իսկ 2012-ին հռչակուած է տարուան «Տիպար Հ.Մ.Ը.Մ.ական»:

Քոյր Մարո Գեկտեմբեր 2018-ին փոխադրուած է Հայաստան, ուր այժմ կը վարէ ՀՕՄ-ի Հայաստանի Շրջանային Վարչութեան ատենապետութեան պատասխանատու պաշտօնը:

միութենական վաստակը ծանօթացնող տուեալները եւ ներկաներու շնորհաւորական ծափերով զանոնք պարգեւատրեց Հ.Մ.Լ.Մ.ի «Արժանեաց» շքանշանով: Ապա, ան հրախրեց պարգեւատրեալները՝ արտասանելու իրենց սրտի խօսքերը:

**ՔՈՅՐ ՄԱՐՕ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ
ՍՐՏԻ ԽՕՍՔԼ**

Քոյր Մարօ Քէշիշեան խօսքը սկսաւ անձնական յուշով մը, թէ ինչպէս Խ. Հայաստանի օրերուն մուտքը մերժուած է հայրենիք՝ Հ.Մ.Լ.Մ.ական ըլլալուն պատճառով, սակայն հետագային,

Հայաստանի անկախացումէն ետք, եղած է առաջիններէն, որ 1990-ին, Հ.Մ.Լ.Մ.ի օրուան Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ գործուղուած է հայրենիք եւ դերակատար եղած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի մասնաճիւղերու ստեղծման:

Քոյր Մարօ շեշտեց, որ Հ.Մ.Լ.Մ.ը եղած է երկրորդ տունը: Մայրը եղած է սկառուտ խմբապետուհին: Մօրը հետ ան մասնակցած է Հայէպի միջ-մասնաճիւղային վերջին խաղերու տողանցքին: Ան ըսաւ, որ Հ.Մ.Լ.Մ.ի մէջ սորված է համարձակութիւն, տրամաբանութիւն, արդարամտութիւն, եւ մանաւանդ՝ անձը միութենէն տարբերելու կարողութիւն:

Միութիւնը անձէն աւելի բարձր է, նկատել տուաւ ան եւ աւելցուց. անձերը կը կատարեն ու կ'անցնին, միութիւնը կը մնայ: «Ես կը հաւատամ Հ.Մ.Լ.Մ.ի առաքելութեան եւ ես կը յայտարարեմ, որ եթէ ինձի դռնէն դուրս դնէք՝ ես պատուհանէն ներս կը մտնեմ», նշեց ան:

Շարունակելով, քոյր Մարօ յայտնեց, որ մեծապէս երախտապարտ է Հ.Մ.Լ.Մ.ին: «Հ.Մ.Լ.Մ.ը ինձի սորվեցուց շատ բան՝ չարքաշութիւն, անկեղծութիւն եւ առանց վհատելու աշխատանք: Ես գործած եմ առանց պաշտօնի,

ՃԱՆՁՆԱՆՔ

ԵՂԲ. ՇԱՀԷ ԵՆԻԳՈՄՇԵԱՆ

Եղբ. Շահէ Ենիգոմշեան ծնած է Պէյրութ, Լիբանան: Նախակրթութիւնը եւ երկրորդական ուսումը ստացած է Համազգայինի Նշան Փալանճեան Դեմարանին մէջ, ապա շրջանաւարտ եղած է Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանէն, իբրեւ բժիշկ: Այնուհետեւ, մասնագիտացած է Մ. Նահանգներու

վարական ծրագրումի յանձնախումբին մէջ: Մասնակցած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի հինգ Պատգամատրական Ընդհանուր Ժողովներու (1979, 1983, 1987, 2011 եւ 2023):

Հ.Մ.Լ.Մ.ի սկզբունքներուն եւ արժէքներուն ջերմօրէն փարած, եղբ. Շահէ Ենիգոմշեան Մ. Նահանգներ հաստատուելէ ետք շարունակած է միութեան կողմէ իր գործունէութիւնը՝ առաւելաբար դաստիարակչական եւ ապագայի ծրագրումի մարզերուն մէջ: 2003-2005 ան եղած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի Սանթա Գլարայի «Անի» մասնաճիւղի առեւնապետ:

Եղբ. Շահէ իր աջակցութիւնը բերած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան զանազան աշխատանքներուն: Հ.Մ.Լ.Մ.ի մասին բազմաթիւ յօդուածներով հանդէս եկած է միութեան պաշտօնաբերք «Մարզիկ»ին եւ հայ մամուլին մէջ: Ան պատրաստած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանին յատուկ խմբապետներու դաստիարակչական ուղեցոյց-գիրքը:

2017-ին, եղբ. Շահէ արժանացած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան «Տիպար Հ.Մ.Լ.Մ.ական»ի տիտղոսին:

Միջկրնի համալսարանը:

Եղբ. Շահէ վեց տարեկանին, իբրեւ գայլիկ, անդամակցած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի Պէյրութի մասնաճիւղին: Սկառուական կարգերու մէջ յառաջանալով, 1970-ականներու սկիզբը ան հասած է մասնաճիւղի խմբապետի պաշտօնին: Եղած է պատրաստողի «Կամք» խումբի մարզիկ:

Եղբայր Շահէի խմբապետութեան տարիներուն Հ.Մ.Լ.Մ.ը վերածուած է համազաղութային կազմակերպութեան: Ան մաս կազմած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի սկառուական առաջին կանոնագիրը մշակելու կոչուած յատուկ յանձնախումբին:

Եղբ. Շահէ Ենիգոմշեան մասնակցած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի բազմաթիւ ընդհանուր բանակումներու եւ խորհրդաժողովներու: Գործած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կարգ մը յանձնախումբերուն, ներառեալ՝ ռազմա-

առանց գնահատանքի եւ առանց որեւէ ակնկալութեան եւ պիտի շարունակեմ գործել: Ինձմէ ազատում չունիք», եզրակացուց քոյր Մարօ Քէշիշեան:

ԵՂԲ. ՇԱՀԷ ԵՆԻԳՈՄՇԵԱՆԻ ՄՐՏԻ ԽՕՄՔԸ

Իր կարգին, պարգեւատրեալ եղբ. Շահէ Ենիգոմշեան խօսքը սկսաւ շնորհակալութեամբ: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց ընտանիքին եւ նշեց, որ երեք զաւակներն ալ Հ.Մ.Ը.Մ.ական են: Պատճառը,- ըսաւ ան,- որովհետեւ անոնք տեսած են, թէ ի՞նչ աստիճան ապրած եմ Հ.Մ.Ը.Մ.ով եւ որքա՞ն օգտուած եմ անկէ: «Իսկապէս, ես Հ.Մ.Ը.Մ.ի մէջ բախտաւոր եղած եմ, որովհետեւ այն օրերուն, երբ Հ.Մ.Ը.Մ.ը համագաղութային կազմակերպութեան կը վերածուէր, բախտը այնպէս բերաւ, որ ես այդ օրերուն Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեծերուն հետն էի», նշեց ան եւ շարունակեց. «Երիտասարդները, որոնք այսօր հոս են, կը մաղթեմ որ մօտեանս հոս եղող, իսկապէս դաստիարակող անձերուն, որոնցմէ շատ բան կրնան սորվիլ անոնք»:

Եղբ. Ենիգոմշեան արտայայտուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մէջ իր ապրած փորձառութեան մասին եւ խօսքը եզրափակեց ըսելով. «Ես բախտաւոր էի: Հ.Մ.Ը.Մ.ը ինձի սորվեցուց ամէն ինչ: Ես գործի մէջ յաջողեցայ: Անկեղծութեամբ կ'ըսեմ, որ կարողացայ շատ մեծ ընկերութիւն մը վարել, որովհետեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մէջ, իբրեւ սկստու, ապա նաեւ՝ իբրեւ պատասխանատու, արդէն սորված էի ինչպէ՞ս կառավարել: Մեր մեծ ընտանիքը միշտ հօր է: Երախտապարտ եմ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեծ ընտանիքին եւ բոլորին կը մաղթեմ բարգաւաճ օրեր»:

Խօսքերէն ետք, պարգեւատրեալ քոյրն ու եղբայրը ընդունեցին ներկաներու շնորհակալութիւնները եւ պահը անմահացուցին յիշատակի նկարներով:

**ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ
13-ՐԳ ԸՆԳՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ**

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովը տեղի ունեցաւ 2-7 Հոկտեմբեր 2023-ին, Հայաստան: Ժողովին մասնակցեցան միութեան Շրջանային եւ Մեկուսի 30 շրջաններէն 75 իրաւասու ձայնով պատգամաւորներ, Հ.Յ.Գ. Բիւրոյի անդամ Մկրտիչ Մկրտիչեան, Թեհրանի Հ.Մ.Ա.Կ.ի ներկայացուցիչ Սոֆի Չաղարբեկեան, Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ Արտաշէս Շահպազեան եւ խորհրդակցական ձայնով 28 հրաւիրեալներ, ընդամենը՝ 103 մասնակիցներ: Ժողովին մէկ մասին ներկայ գտնուեցաւ Հ.Յ.Գ. Բիւրոյի ներկայացուցիչ Յակոբ Տէր Խաչատուրեան:

Ժողովը իր տեսակին մէջ իւրայատուկ էր, որովհետեւ կը գումարուէր ներազգային ծանր պայմաններու մէջ:

Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովը մանրամասն քննութեան ենթարկեց 2019-2023 քառամեակի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան գործունէութիւնը, յոյժ գնահատելի նկատեց կատարուած աշխատանքները եւ ապագայի հաշուոյն մշակեց նոր ծրագիրներ:

Ժողովը լայնօրէն անդրադարձաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաւառութիւնը, մարզական կեանքը եւ երիտասարդութիւնը յուզող հրատապ հարցերուն եւ համապատասխան որոշումներով քայլեր առաջադրեց անոնց թափ տալու նպատակով: Արժարժուեցան նաեւ միութեան քարոզչութեան, արդի արհեստագիտութեան եւ ռազմավարական ծրագիրներու կապուած հարցեր:

Ժողովը ընդհանուր արժեւորումը կատարեց միութեան կազմակերպական ընդհանուր իրավիճակին եւ ընդգծեց Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Մ.Ա.Կ.ի եւ միութեան աշխարհասփիւռ մասնաճիւղերուն աշխատանքային դաշտերը ընդլայնելու կարելիութիւնները:

Ժողովը յատուկ օրակարգով կանգ առաւ Արցախի եւ Արցախի հայութեան կացութեան դիմաց: Ժողովը հաստատեց, որ դէմ յանդիման կը գրտնդինք Արցախի ժամանակաւոր կորուստի իրականութեան դիմաց, հետեւաբար Ժողովը Հ.Մ.Ը.Մ.ի պարտքն ու պարտաւորութիւնը նկատեց տէր կանգնիլ եւ պահպանել Արցախի Հանրապետութեան խորհրդանիշները՝ դրօշը, քայլերգն ու զինանշանը, այդ խորհրդանիշներուն ընդմէջէն նոր սերունդին մօտ վառ պահելու համար Արցախի վերատիրացման խորհուրդը:

Իբրեւ Արցախի գաղթականներու անմիջական աջակցութեան քայլ, Ընդհանուր Ժողովը յառաջացուց «Հ.Մ.Ը.Մ.ը Արցախի հիմնադրամ»ը, որ պիտի օժանդակէ արցախցի գաղթականներու անյետաձգելի կարիքներուն:

Իր հնգօրեայ աշխատանքներուն աւարտին, Ընդհանուր Ժողովը 2023-2027 քառամեակի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նոր Կեդրոնական Վարչութիւնը ընտրեց հետեւեալ կազմով.- եղբ. Յակոբ Խաչերեան (Լիբանան), եղբ. Վիգէն Աւագեան (Լիբանան), քոյր Թալին Օրտոնդեան (Լիբանան), եղբ. Աւետիս Տէրվիշեան (Մուրիա), քոյր Սանտրա Վարդանեան (Հայաստան), եղբ. Հրաչ Սիսեռեան (Ֆրանսա), եղբ. Ֆէտի Խաժակ Գազանճեան (Շուէտ), եղբ. Վահէ Թանաշեան (Արեւելեան Մ.Ն.), եղբ. Միւր Գալիթեան (Արեւմտեան Մ.Ն.), եղբ. Վիգէն Արելեան (Արեւմտեան Մ.Ն.), քոյր Լիոնի Սարմազեան (Գանատա), քոյր Սեսիլիա Տաղլեան (Հարաւային Ամերիկա) եւ եղբ. Տիրան Վահրատեան (Աւստրալիա):

7 Հոկտեմբեր, 2023

**ԳԻՒԱՆ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ
13-ՐԳ ԸՆԳՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ**

Չախին՝ Արեւմտեան Մ. Նահանգներու պատգամաւորները շրջանի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներ Արմանո Քիլիճեանի եւ Օշին Փիրումեանի հետ: Աջին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միւնիխի Մեկուսի շրջանի պատգամաւորը:

Չախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւելեան Մ. Նահանգներու շրջանի պատգամաւորները: Աջին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Գանատայի շրջանի պատգամաւորները:

Չախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հարաւային Ամերիկայի շրջանի պատգամաւորները: Աջին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Աւստրալիոյ շրջանի պատգամաւորները:

**Չախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրիոյ պատգամաւորները շրջանի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Մանուկ Քէօշկերեանի հետ:
Աջին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Երուսաղէմի, Հայֆայի եւ Եաֆայի Մեկուսի շրջաններու պատգամաւորները:**

**Չախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.ի Կիպրոսի Մեկուսի շրջանի պատգամաւորը:
Աջին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի շրջանի պատգամաւորները:**

**Չախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Քուէյթի Մեկուսի շրջանի պատգամաւորները:
Աջին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի եւ Վալանսի Մեկուսի շրջաններու պատգամաւորները:**

**Չախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի պատգամաւորները:
Աջին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի Մեկուսի շրջանի պատգամաւորը:**

**Չախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ալմեդյի Մեկուսի շրջանի պատգամաւորները:
Աջին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոնտոնի Մեկուսի շրջանի պատգամաւորները:**

**Չախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Առնհեմի Մեկուսի շրջանի պատգամաւորը: Կեդրոնը՝ Վիեննայի պատգամաւորը:
Աջին՝ Պաղտատի պատգամաւորը:**

**Չախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մոսկուայի և Թիֆլիսի Մեկուսի շրջաններու պատգամաւորները:
Աջին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սոտերբելիոյ շրջանի պատգամաւորները շրջանի երիտասարդականի
ներկայացուցիչին և Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Ֆէտի Խաժակ Գազանճեանի հետ:**

**Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շուէտի Մեկուսի Շրջաններու պատգամաւորներ: Չախին՝ Սթոքհոլմի պատգամաւորը:
Կեդրոնը՝ Օրէպրուի պատգամաւորը: Աջին՝ Վեսթերոսի պատգամաւորը:**

**Չախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի երիտասարդական համագումարէն ընտրուած պատգամաւորները:
Աջին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գահիրէի Մեկուսի շրջանի պատգամաւորը:**

ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Բ.Մ.ԱԿԱՆ 12-ԲԳ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ՔԱՅԼԵՐԳ

*Խօսք եւ երաժշտ. Ակուսիկն Անայեան
Գաշն. Յարութ Երեցեան*

**Աշխարհի չորս կողմէն եկած ենք մենք,
Սկաուտական բանակումի:
Ուխտը միասնաբար կը կատարենք,
Քաջ ըլլալով, առաքինի:**

**Միշտ ուրախ՝ միշտ հզօր մեր կամքով,
Մենք կ'աշխատինք վճռական,
Մինչեւ որ նպատակներուն հասնինք,
«Խրոխտ, խիզախ ու միշտ պատրաստ»:
Կամաւոր բանակ, գործենք բարին:**

**Ծառայենք հպարտ՝ հայրենիքին:
Բարձրանանք սկաուտներով,
Հ.Մ.Բ.Մ.ի իտեպներով,
Բարձրացնենք շարքերը,
Մինչեւ յաղթանակ պայքարելով:**

**Յառա՛ջ, յառա՛ջ, Հ.Մ.Բ.Մ. յառա՛ջ,
Հաստատ քալենք, ուժեղանանք:
Պահենք Արցախ, Սփիւռք եւ Հայաստան:
Ըլլանք մէկ դատ, մէկ գաղափար:**

**Միշտ ուրախ՝ միշտ հզօր մեր կամքով,
Մենք կ'աշխատինք վճռական,
Մինչեւ որ նպատակներուն հասնինք,
«Խրոխտ, խիզախ ու միշտ պատրաստ»:**

ԲԱՑՈՒՄԷՆ ՕՐ ՄԸ ԱՌԱՋ

ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ 12-ՐԴ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻՆ ԾԱՆՕԹԱՑՄԱՆ ՄԱՄԼՈՅ ԱՍՈՒԼԻՍԸ

Հինգշաբթի, 20 Յուլիսի առաւօտեան ժամը 11.30-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի Երեւանի գրասենեակին մէջ տեղի ունեցաւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումին ծանօթացման մամլոյ ասուլիսը, որուն ներկայ գտնուեցան հայրենի լրատուամիջոցներու ներկայացուցիչներ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամներ՝ եղբայրներ Վաչէ Նաճարեան, Դաւիթ Յակոբեան, Ֆէտի Խաթակ Գազանճեան եւ քոյր Թալին Օրտողլեան:

Մամլոյ ասուլիսին խօսքեր արտասանեցին Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Դաւիթ Յակոբեան, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի վարչութեան ատենապետ քոյր Սանտրա Վարդանեան եւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի ընդհանուր խմբապետ եղբ. Պօղոս Մահապուկեան:

Եղբ. Դաւիթ Յակոբեան ողջունեց ներկայ թղթակիցները եւ ծանօթացուց մամլոյ ասուլիսին մասնակից պատասխանատուները: Ապա, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի ատենապետ քոյր Սանտրա Վարդանեան խօսեցաւ բանակումի նախապատրաստական աշխատանքներուն մասին: Ան ըսաւ, որ աշխատանքները Բիւրականի եւ Երեւանի մէջ ընթացք առած են վեց ամիսէ ի վեր: «Գառնիկ Մկրտիչեան» սկստական բանակավայրը ենթարկուած է վերանորոգման եւ այժմ պատրաստ է ընդունելու աշխարհի զանազան երկիրներէն ժամանող Հ.Մ.Ը.Մ.ականները: Քոյր Սանտրա Վարդանեան շնորհակալութիւն յայտնեց Արագածոտնի մարզի շտապ օգնութեան բաժանմունքի պատասխանատուներուն եւ ոստիկանութեան, որոնք իրենց աջակցութիւնը կը ցուցաբերեն բանակումին յաջողութեան: Ան նաեւ նշեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. ուրախութեամբ կը հիւրընկալէ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական ձեռնարկները (մարզախաղեր, բանակումներ)՝ այդ նպատակին համար զօրաչարժի ենթարկելով իր շարքերը: Վերջապէս, քոյր Սանտրա Վարդանեան տեղեկացուց, որ բանակումը պիտի ունենայ ազգային մշակոյթներու նուիրւած օր մը, որուն ընթացքին բանակավայր պիտի այցելեն Ֆիզիքական եւ մտային յատուկ խնամքի կարօտ՝ «Հրաշք» բաժանմունքի պատանիները:

Ասուլիսին երրորդ խօսքը արտասանեց համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի ընդհանուր խմբապետ եղբ. Պօղոս Մահապուկեան: Ան յայտնեց, որ բանակումը պիտի ունենայ 700 մասնակից եւ 10 հոգինոց խմբապետական ընդհանուր եւ գործադիր կազմ: Բանակումին պաշտօնական բացումն ու փակումը պիտի կատարուին 21 եւ 29 Յուլիսին, իսկ Շաբաթ, 22 Յուլիսի յետմիջօրէին, բանակողները հայրենի հայութեան պիտի ներկայանան պաշտօնական շքերթով, որ ընթացք պիտի առնէ Օփերայի «Ազատութեան» հրապարակէն եւ պիտի երկարի մինչեւ «Շահումեան» հրապարակ, ուրկէ անոնք փոխադրակառքերով պիտի ուղղուին Ծիծեռնակաբերդ՝ յարգանքի իրենց տուրքը մատուցելու Հայոց Յեղասպանութեան մէկուկէս միլիոն նահատակներուն:

Պաշտօնական խօսքերէն ետք, ասուլիսին մասնակիցները պատասխանեցին ներկայ թղթակիցներու հարցումներուն:

ՄԱՄՆԱԿԻՅՆԵՐԸ

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական
12-րդ բանակումին մասնակցեցան միութեան 26 շրջաններէն եւ Իրանի «Արարատ» եւ «Նայիրի» քոյր կազմակերպութիւններէն 634 սկաուտներ՝ քուային հետեւեալ բաշխումով.-

Արեւմտեան Մ. Ն. 123

Գանատա 78

Լիբանան 62

Արեւելեան Մ. Ն. 51

Աւստրալիա 41

Հարաւային Ամերիկա 39

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. 37

Քուէյթ 23

Ֆրանս 20

Լոնտոն 16

Սուրիա 16

Երուսաղէմ 13

Ալժեր 10

Գահիրէ 9

Միւնիխ 7

Թիֆլիս 7

Ամման 7

Յունաստան 6

Հայֆա 6

Պաղտատ 6

Վիեննա 6

Պուկարիա 4

Օրէպրու 4

Մարսէյ 3

Սոտերթելիա 2

Վալանս 1

«Արարատ» եւ «Նայիրի» 29

Սկաուտներու կողքին,
բանակումին իրենց մասնակցութիւնը բերին հետեւեալները.-
Օժանդակ անձնակազմ 35
Խոհարարական անձնակազմ 6
Քարտուղար եւ հաշուապահ 2
Գործավարներ 2
Խմբապետական եւ գործադիր մարմին 10
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԹԻՒ 681

**ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ
12 ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐԸ**

Հ.Մ.Ը.Մ.ի համազարգացման կառոյցին ստեղծումէն ի վեր տեղի ունեցած են համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12 բանակումներ՝ հետեւեալ կարգով.-

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ա. բանակում- 1-13 Օգոստոս 1978, Քալամոս, Յունաստան: Մասնակցութիւն՝ 12 շրջանէ 226 արի-արեւոյշներ: Ընդհ. խմբապետ եղբ. Վարուժան Սերոբեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Բ. բանակում- 14-26 Օգոստոս 1980, Քլամար, Ֆրանսա: Մասնակցութիւն՝ 12 շրջանէ 291 արի-արեւոյշներ: Ընդհ. խմբապետ եղբ. Սուրէն Մուրատեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Գ. բանակում- 10-20 Օգոստոս 1986, Չարֆոնիթ Հայթց, Անգլիա: Մասնակցութիւն՝ 11 շրջանէ 269 արի-արեւոյշներ: Ընդհ. խմբապետ եղբ. Արթուր Աղամալեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Դ. բանակում- 21-31 Օգոստոս 1990, Այա Մարինա, Յունաստան: Մասնակցութիւն՝ 14 շրջանէ 484 արի-արեւոյշներ: Ընդհ. խմբապետ եղբ. Ժիրայր Սարգիսեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ե. բանակում- 27 Յուլիս-7 Օգոստոս 1994, Բիւրական, Հայաստան: Մասնակցութիւն՝ 14 շրջանէ 432 արի-արեւոյշներ: Ընդհ. խմբապետ եղբ. Կարպիս Գալասազալեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Զ. բանակում- 12-21 Յուլիս 1998, Աղանաձոր, Հայաստան: Մասնակցութիւն՝ 19 շրջանէ 715 արի-արեւոյշներ (24-ը հիւրաբար Իրանի Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութենէն եւ Հայ Մշակութային «Սիփան» միութենէն): Ընդհ. խմբապետ եղբ. Մանուկ Քէօզկերեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Է. բանակում- 27 Յուլիս-4 Օգոստոս 2002, Բիւրական, Հայաստան: Մասնակցութիւն՝ 17 շրջանէ 510 արի-արեւոյշներ (31-ը հիւրաբար Իրանի Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութենէն եւ «Սիփան», «Նայիրի» մշակութային միութիւններէն): Ընդհ. խմբապետ եղբ. Րաֆֆի Կէվոզյանեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ը. բանակում- 31 Յուլիս-9 Օգոստոս 2006, Բիւրական, Հայաստան: Մասնակցութիւն՝ 16 շրջանէ 655 արի-արեւոյշներ (35-ը հիւրաբար Իրանի Հայ մշակութային «Արարատ» կազմակերպութենէն եւ «Սիփան», «Նայիրի» մշակութային միութիւններէն): Ընդհ. խմբապետ եղբ. Ալեք Խաչատրեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Թ. բանակում- 31 Յուլիս-8 Օգոստոս 2010, Բիւրական, Հայաստան: Մասնակցութիւն՝ 18 շրջանէ 555 արի-արեւոյշներ (39-ը հիւրաբար Իրանի Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութենէն եւ «Սիփան», «Նայիրի» միութիւններէն): Ընդհ. խմբապետ եղբ. Օշին Փիրումեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ժ. բանակում- 31 Յուլիս-9 Օգոստոս 2014, Բիւրական, Հայաստան: Մասնակցութիւն՝ 18 շրջանէ 682 արի-արեւոյշներ (38-ը հիւրաբար Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութենէն եւ «Սիփան», «Նայիրի» միութիւններէն): Ընդհ. խմբապետ եղբ. Վաչէ Նաճարեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական ԺԱ. բանակում- 19 Յուլիս-28 Յուլիս 2018, Բիւրական, Հայաստան: Մասնակցութիւն՝ 26 շրջանէ 1195 արի-արեւոյշներ (31-ը հիւրաբար Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութենէն եւ «Սիփան» միութենէն): Ընդհ. խմբապետ քոյր Թալին Օրտողեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական ԺԲ. բանակում- 21 Յուլիս-30 Յուլիս 2023, Բիւրական, Հայաստան: Մասնակցութիւն՝ 26 շրջանէ 681 արի-արեւոյշներ (29-ը հիւրաբար Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութենէն եւ «Սիփան» միութենէն): Ընդհ. խմբապետ եղբ. Պօղոս Մահապետեան:

ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

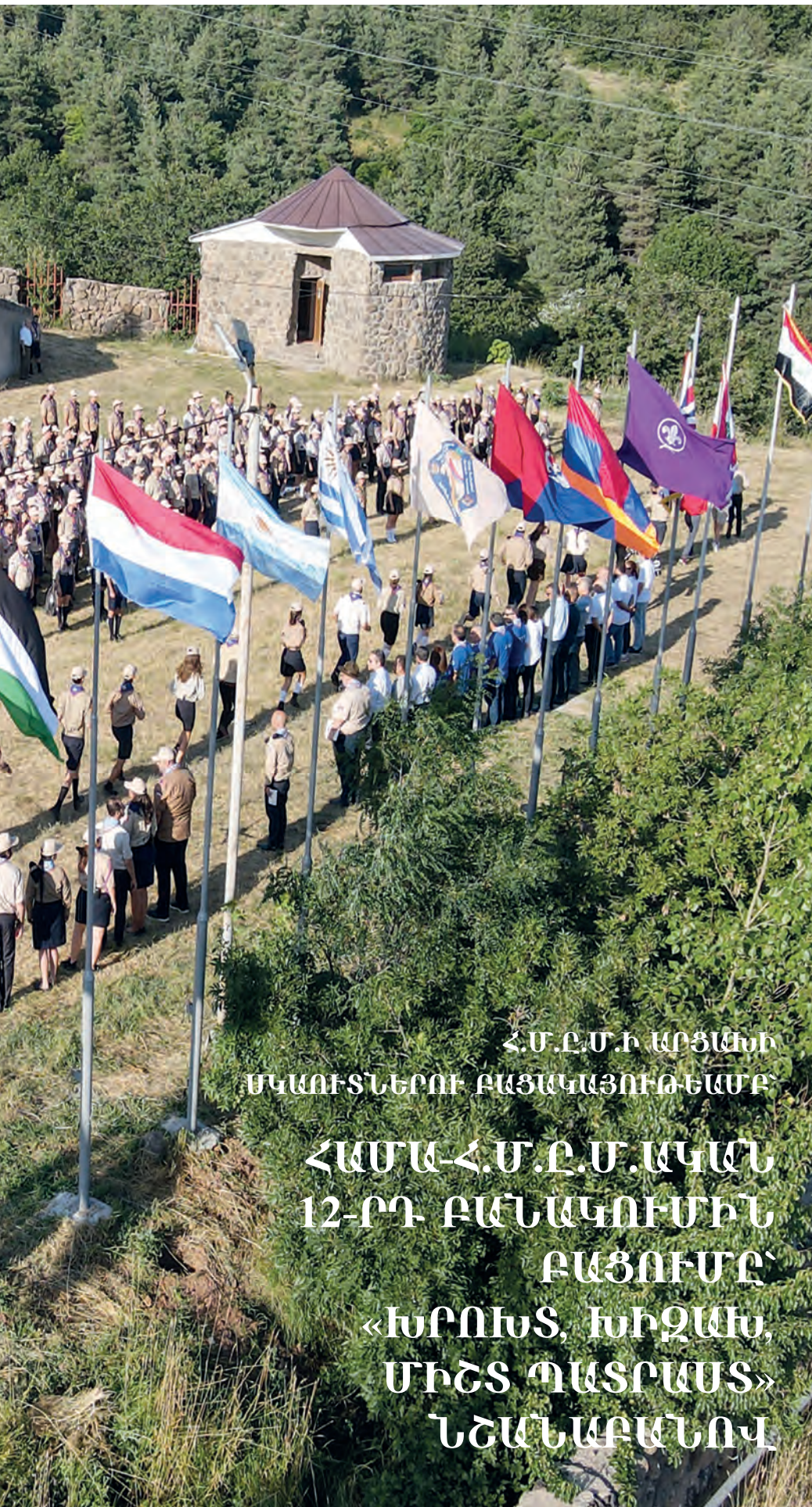
ՀԱՅԱՍՏԱՆ
1994

1978-2023
45 ՏԱՐԻՆԵՐ ԸՆԴՈՒՆԱԿ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐՑԱՆԻ
ՄԿԱՌՖՏՆԵՐՈՒ ԲԱՅԱԿԱՅՈՒԹԵԱՄԲ՝
ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ
12-ՐԴ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻՆ
ԲԱՅՈՒՄԸ՝
«ԽՐՈՒՏ, ԽԻԶԱՆ,
ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍ»
ՆՇԱՆԱԲԱՆՈՎ

Տարուան մը ակամայ ուշացումով, Ուրբաթ, 21 Յուլիս 2023-ի երեկոյեան ժամը 6.15-ին (Երեւանի ժամանակացոյցով), Բիւրականի «Գառնիկ Մկրտիչեան» սկառուտական բանակավայրին մէջ ընթացք առաւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը՝ բացման արարողութեամբ մը, որուն ներկայ գտնուեցան Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամ Արսէն Համբարձումեան, Հ.Յ.Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի ներկայացուցիչ Իշխան Զաքարեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Վաչէ Նաճարեան, անդամներ՝ Դաւիթ Յակոբեան, Օշին Փիրումեան, Տիրան Վահրատեան, Ֆէտի Խաթակ Գազանճեան եւ քոյր Թալին Օրտողլեան: Ներկայ էին նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի վարչութեան անդամներ, ինչպէս նաեւ՝ Հայաստանի մէջ Իրաքի եւ Պուլկարիոյ ղեկավարներու ներկայացուցիչներ:

Բացման արարողութիւնը ընթացք առաւ բանակողներու հանդիսաւոր կերպով բանակավայր մուտքով: Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային եւ Մեկուսի 30 շրջաններէ եւ Իրանի «Արարատ» եւ «Նայիրի» միութիւններէն 700 բանակողներ կարգապահ շարքերով իրենց տեղերը գրաւեցին դրօշակի կայմերուն դիմաց: Զգալի էր Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի սկառուտներուն բացակայութիւնը: Բոլորը միտքով ու հոգիով այդ պահուն բանակումէն զրկուած Արցախի սկառուտներուն հետն էին:

Տեղի ունեցաւ դրօշակի արարողութիւն: Հայաստանի, Արցախի, Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկառուտական եւ բանակումի քայլերգներով բարձրացան Հայաստանի, միջազգային սկառուտութեան եւ բանակումի մասնակից շրջաններու երկիրներուն դրօշները: Հանդիսութիւնը վարեց բանակումի հերթապահ եղբ. Արամ Գայսէրեան, Արեւելեան Մ. Նահանգներէն:

**ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԽՄԲԱՊԵՏԻՆ ԽՕՍԲԸ**

Բանակումի ընդհանուր խմբապետ եղբ. Պողոս Մահպուլպեան իր խօսքին սկիզբը անդրադարձավ վերջին չորս տարին աշխարհը եւ հայ կեանքը հարւածած տագնապներուն: Ան նշեց քորոնայի համաճարակը, Արցախեան 44-օրեայ պատերազմը եւ Հ.Մ.Ը.Մ.՝ ական վաստակաւոր անդամներու կորուստը: Եղբ. Մահպուլպեան անդրադարձաւ նաեւ բանակումին Արցախի սկաուտներու բացակայութեան երեւոյթին եւ ըսաւ. «Դժբախտաբար, այսօր մեզի հետ չեն մեր շատ սիրելի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի տարագաւորները, որոնք անհամբեր կը սպասէին միանալու, ծանօթանալու եւ յիշատակելի պահեր ապրելու մեր բոլորին հետ: Անոնք ակամայ բացակայ են, որովհետեւ 12 Դեկտեմբեր 2022-էն ի վեր շրջափակուած են եւ ծանր պայմաններու տակ կը փորձեն ապրիլ եւ գոյատեւել: Թէեւ Ֆիզիքապէս իրենց հետ չենք, բայց իրենց ապրած դժուար պայմանները կ'ապրինք հոգեպէս»:

Ապա, բանակումի ընթացքին մասին խօսելով, եղբ. Պողոս Մահպուլպեան ծա-

նօթացուց ընդհանուր յայտագիրը եւ ըսաւ. «Միանաբար պիտի անցընենք անմոռանալի օրեր, կազմենք յիշատակներ, որոնք մեզի պիտի ընկերակցին տարիներ: Մենք՝ խմբապետական կազմ եւ գործադիր մարմին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի օժանդակութեամբ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան հովանաւորութեամբ մեր լաւագոյնը ըրած ենք եւ պիտի ընենք, որպէսզի համա-Հ.Մ.Ը.Մ.՝ ական 12-րդ բանակումը եւս ոսկեայ տառերով արձանագրուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմութեան մէջ»:

**Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ի
ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ ԽՕՍԲԸ**

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի անունով խօսք առաւ վարչութեան ատենապետ քոյր Սանտրա Վարդանեան: Ան ըսաւ, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի շնորհիւ Հայաստանի մէջ կըրկին կը միաձուլուին Սփիւռքի եւ հայրենիքի սիրտերը: Մենք դարձեալ կարելիութիւն կ'ունենանք միասին անցընելու սկաուտական աւիւնով եւ հայրենասիրութեամբ լեցուն, ստեղծագործ օրեր: Այնքան ուրախալի է բանակավայրին մէջ տեսնել աշխարհի չորս անկիւննե-

րէն ժամանած Հ.Մ.Ը.Մ.՝ ական քոյրեր եւ եղբայրներ, որոնցմէ շատերը առաջին անգամ ըլլալով Հայաստան կ'այցելեն եւ այսուհետեւ իրենց հոգիին մէջ կը կրեն հայրենիքի լոյսն ու արեւը, համն ու հոտը, սէրն ու ջերմութիւնը:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի ատենապետը ցաւով անդրադարձաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի սկաուտներուն բանակումին բացակայութեան երեւոյթին: Ան ըսաւ. «Թշնամական շրջափակումի պատճա-

ուով այսօր Արցախի մէջ ծանր իրավիճակ է: Կը սպառփն սննդեղէնի եւ կենսական անհրաժեշտութեան վերջին պաշարները: Այսօր, աւելի քան երբեք, Արցախը մեր սատարումին եւ օգնութեան կարիքը ունի: Երբ բանակումը աւարտի եւ բանակողները իրենց երկիրները վերադառնան, իւրաքանչիւրը թող պատմէ Արցախի մասին եւ ամէն միջոց ի գործ դնէ Արցախի փրկութեան համար: Փառք ու պատիւ այս օրերուն

աննկուն պայքարի մէջ գտնուող Հ.Մ.-Ը.Մ.ական քոյրերուն եւ եղբայրներուն: Մեր խոնարհումը եւ յարգանքը իրենց: Մենք երբեք առանձին չենք ձգեր զիրենք»:

Այնուհետեւ, իր խօսքը Հ.Մ.-Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի բանակողներուն ուղղելով, քոյր Սանտրա Վարդանեան ըսաւ. «Այսօր ձեր շարքերուն կրնային գտնուիլ մեր այն եղբայրները, որոնք նահատակեցան յանուն հայրենիքի, յանուն Արցախի ազատութեան: Եւ այսօր մեր պարտքն է իրենց ոգեղէն ներկայութիւնը զգալ մեր կողքին, ընել կարելին՝ բանակումին պատշաճ կազմակերպման եւ իրագործման համար: Թող մեր եղբայրներու հոգին փառաւորուի մեր նուիրումի եւ ազնիւ աշխատանքի շնորհիւ»:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԻՆ ԽՕՍԲԸ

Յաջորդ խօսքը արտասանեց Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան սկաուտականի ներկայացուցիչ քոյր Թայլին Օրտողլեան: Ան նկատել տուաւ, որ «Նշանաբանները երբեք պատահական ընտրութեան արդիւնք չեն եղած, որովհետեւ անոնք իրենց մէջ խտացուցած են իւրաքանչիւր բանակումի նպատակը»: Քոյրը ներկայացուց բանակումին նշանաբանը՝ «Խրոխտ, խիզախ եւ միշտ պատրաստ»ը եւ փոխանցեց անոր իմաստն ու խորհուրդը. «Խրոխտ է Հ.Մ.-Ը.Մ.ական սկաուտը, երբ հպարտութեամբ կը տողանցէ հայրենիքէն դուրս կամ Երեւանի պողոտաներուն վրայ: Խիզախ է Հ.Մ.-Ը.Մ.ական սկաուտը՝ փաստը՝ բանակավայրին մէջ ծաղկող «Խիզախներու պուրակ»ն է, որ

խորհրդանիշն է գերագոյն քաջութեան եւ անձնագոհութեան երիտասարդ Հ.Մ.-Ը.Մ.ականներու, որոնք արիաբար նետուեցան հայրենիքի պաշտպանութեան սրբազան գործին՝ դառնալով գերագոյն գոհողութեան օրինակելի տիպարները: Միշտ պատրաստ է Հ.Մ.-Ը.Մ.ական սկաուտը: Պատրաստ է ծառայելու, պատրաստ է օգնելու, պատրաստ է աշխատելու»:

Ապա, քոյր Թայլին Օրտողլեան արտայայտուեցաւ համա-Հ.Մ.-Ը.Մ.ական բանակումներու կարեւորութեան մասին եւ շեշտեց, որ «համա-Հ.Մ.-Ը.Մ.ական բանակումները կը պարգեւեն եզակի առիթը մէկտեղելու աշխարհի չորս ծագերէն հասած հարիւրաւոր սկաուտներ, որոնք թէեւ զիրար չեն ճանչնար, սակայն Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի դրօշին ներքեւ անոնք կը բարեկամանան, կը մտերմանան եւ անքակտելի կապեր կը հաստատեն իրարու հետ. կապեր, որոնք կը մնան հաստատ՝ անտեսելով զիրենք

բաժնող հազարաւոր մղոնները»: Այս առիթով, իր խօսքը բանակողներուն ուղղելով, ան ըսաւ. «Միրելի՛ սկաուտներ, օգտուեցէ՛ք ձեզի ընծայուած այս եզակի առիթէն, որմէ զրկուած են ձեզի նման հազարաւոր հայ պատանիներ. ուրախութեամբ եւ հաճոյքով վայելեցէ՛ք այս անկրկնելի պահերը, եւ վերջապէս, հպարտութեամբ բարձրաձայնեցէ՛ք եւ գործի վերածեցէ՛ք համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումին նշանաբանը՝ «Խրոխտ, խիզախ, միշտ պատրաստ»ը»:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏՆԵԱՊԵՏԻՆ ՊԱՏԳԱՍԸ

Բացման հանդիսութեան եզրափակիչ պատգամը արտասանեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Վաչէ Նաճարեան: Ան ըսաւ, որ «Այս բանակումը յատուկ նշանակութիւն ունի, որովհետեւ կը կազմակերպուի քորոնայի պարտադրած սահմանափակումներէն ետք եւ համաշխարհային քաղաքական, ընկերատնտեսական բարդ պայմաններու մէջ, եւ մանաւանդ՝ մեր հայրենիքի մէկ անբաժան մասնիկը կազմող Արցախի տակաւին շարունակուող շրջափակման պայմաններուն մէջ: Արդ, բանակումը կը նշէ հայ ժողովուրդի միասնականութեան, քաջութեան եւ պատրաստակամութեան ոգին, որուն լաւագոյն կրողները կը հանդիսանան Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները»:

Եղբ. Վաչէ Նաճարեան համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումներու պատմութեան անդրադառնալով յայտնեց, որ այս տարի համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումները կը բոլորեն իրենց 45-ամեակը:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական առաջին բանակումը տեղի ունեցած է 1978-ին, Յունաստան, 226 մասնակիցներով: Այս տարի կը լրանայ նաեւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումներու Հայաստանի մէջ կազմակերպման 29-ամեակը, տրուած ըլլալով որ միութիւնը համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական իր բանակումները մայր հայրենիքի մէջ կը կատարէ 1994-էն ի վեր: Յարդ կատարած է 8 բանակումներ, 6-ը իր սեփական բանակավայրին մէջ, որ 30 Հոկտեմբեր 2021-էն ի վեր ստացած է «Գառնիկ Մկրտիչեան» սկաուտական բանակավայր անունը, ի յիշատակ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան երախտաշատ նախկին ատենապետին, որ մեծ ներդրում ունեցաւ բանակավայրին ընդարձակման, վերանորոգման աշխատանքներուն եւ վերջին քանի մը բանակումներու կազմակերպման մէջ:

Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը իր խօսքին մէջ յատուկ ողջոյն յղեց բանակումի մասնակցութեան կա-

րելիութենէն զրկուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի սկաուտներուն, երբ ըսաւ. «Արցախի Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկաուտները սկզբունքով այսօր մեզի հետ հոս պէտք է ըլլային, սակայն մեզի հետ չեն ֆիզիքապէս: Մենք վստահ ենք, սակայն, որ անոնք մեզի հետ են հոգեպէս, միտքով ու հոգիով, ինչպէս որ Արցախը ներկայ է հոս գտնուող իւրաքանչիւր բանակողի հոգիին ու սրտին մէջ: Մեր զօրակցութիւնը Արցախին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի մասնաճիւղի սկաուտներուն:

Յոյսով ենք, որ արգելքները շուտով կը վերանան եւ մենք կը հանդիպինք դարձեալ»:

Այնուհետեւ, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը խօսեցաւ սկաուտութեան ներկայացուցած կարեւորութեան մասին եւ հաստատեց, որ «Հ.Մ.Ը.Մ-ի սկաուտութիւնը միշտ եղած է բարի ուժ՝ նպաստելով այն գաղութներուն, ուր կը գործէ ան, նպատակ ունենալով հայրենիքը, եւ օրինակ ունենալով հայ գիտակից եւ տիպար քաղաքացին, հայրենիքէն ներս թէ դուրս, բայց միշտ՝ հայրենիքի շունչով»: Ուստի, իր խօսքը բանակող սկաուտներուն ուղղելով, ան ըսաւ. «Այս բանակումին նշանաբանը՝ «Նորոխտ, խիզախ, միշտ պատրաստ»ը մարմնաւորելով դուք պարտականութիւնը ունիք զօրացնելու Սփիւռքի մեր գաղութները: Ձեր նպատակը պիտի ըլլայ ոգեշնչել ուրիշները՝ հետեւելու ձեր առաջնորդութեան եւ գործօն ըլլալ՝ հասնելու համար ձեր նպատակին: Յոյց տուէք քաջութիւն՝ պաշտպանելու ճիշդը, հպարտացէ՛ք ձեր ժառանգութեամբ եւ միշտ պատրաստ եղէ՛ք օգնութեան ձեռք երկարել կարի-

քաւորին, հաւատարիմ՝ սկաուտական ձեր դաւանանքին եւ երդումին: Դո՛ւք, նոր սերունդի ներկայացուցիչներ, ձեր նախնիներու նման, կրնաք ըլլալ դրական փոփոխութիւններու հզօր ուժ՝ հայ ժողովուրդի գոյատեւման ճամբուն վրայ»:

Իր պատգամին աւարտին, Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը պաշտօնապէս բացուած յայտարարեց համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական 12-րդ բանակումը եւ յաջողութիւն մաղթեց բանակումի

աշխատանքներուն:
Հուսկ, բացման արարողութիւնը աւարտեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:

**ԴՈՒՔ ԿՐՆԱՔ ԸԼԼԱ ԴՐԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՒՒՆՆԵՐՈՒ
ՀՉՕՐ ՈՒԺ՝ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ԳՈՅԱՏԵԻՄԱՆ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ
(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ
ԵՂԲ. ՎԱԶԷՆԱՃԱՐԵԱՆԻ ԽՕՍԲԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ
ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱԽՈՐ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ)**

Անասման հպարտութեամբ եւ ուրախութեամբ կանգնած եմ այսօր ձեր առջեւ:

Պատիւը ունիմ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան անունով բարի գալուստ մաղթելու ձեզի՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական 12-րդ բանակումի բացման այս պահուն, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Գառնիկ Մկրտիչեան» սկաուտական բանակավայրին մէջ, ուր հայրենի երկիրն արդէն տակ կը մէկտեղուին 700 մասնակիցներ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 26 շրջաններէ եւ Իրանի 2 քոյր միութիւններէ:

Այս բանակումը յատուկ նշանակութիւն ունի, որովհետեւ ան կը կազմակերպուի քորոնայի պարտադրած սահմանափակումներէն ետք եւ համաշխարհային, քաղաքական, ընկերատնտեսական բարդ պայմաններու մէջ, մանաւանդ՝ մեր հայրենիքի մէկ անբաժան մասնիկը կազմող Արցախի տակաւին շարունակուող շրջափակման պայմաններուն մէջ: Արդ, բանակումը կը նշէ հայ ժողովուրդի միասնականութեան, քաջութեան եւ պատրաստակամութեան ոգին, որուն լաւագոյն կրողները կը հանդիսանան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտները:

2023-ը ամեակներու տարի ըլլալով, կ'արժէ յիշել, որ այս տարի համա-Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական բանակումները կը բոլորեն իրենց 45-ամեակը: Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական առաջին բանակումը տեղի ունեցած է 1978-ին, Յունաստան, 226 մասնակիցներով: Այս տարի կը լրանայ նաեւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական բանակումներու Հայաստանի մէջ կազմակերպման 29-ամեակը,

տրուած ըլլալով որ միութիւնը համա-Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական իր բանակումները մայր հայրենիքի մէջ կը կատարէ 1994-էն ի վեր: Յարգ կատարած է 8 բանակումներ, 6-ը իր սեփական բանակավայրին մէջ, որ 30 Հոկտեմբեր 2021-էն ի վեր ստացած է «Գառնիկ Մկրտիչեան» սկաուտական բանակավայր անունը, ի յիշատակ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան երախտաշատ նախկին ատենապետին, որ մեծ ներդրում ունեցաւ այս բանակավայրին ընդարձակման եւ վերանորոգման աշխատանքներուն եւ վերջին քանի մը բանակումներու կազմակերպման աշխատանքներուն մէջ: Յիշատակը անմառ մնայ:

Բանակումի բացման այս պահուն, ջերմ ողջոյնս կը փոխանցեմ 700 բանակողներուն, որոնք հաւաքուած են այստեղ՝ Հայաստանի մէջ: Յատուկ ողջոյն մեր սիրելի Արցախի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական սկաուտներուն, որոնք սկզբունքով այսօր մեզի հետ հոս պէտք է ըլլային, սակայն մեզի հետ չեն Ֆիզիքապէս: Մենք վստահ ենք, սակայն, որ անոնք մեզի հետ են հոգեպէս, միտքով ու հոգիով, ինչպէս որ Արցախը ներկայ է հոս գտնուող իւրաքանչիւր բանակողի հոգիին ու սրտին մէջ: Մեր գորակցութիւնը Արցախին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արցախի մասնաճիւղի սկաուտներուն: Յոյսով ենք, որ արգելքները չուտով կը վերանան եւ մենք դարձեալ կը հանդիպինք:

Սիրելի բանակողներ, այս բանակումին նշանաբանը՝ «Խրոխտ, խիզախ եւ միշտ պատրաստ» խորապէս կ'արձա-

Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտուսները միշտ եղած է բարի ուժ՝ նպաստելով այն գաղութներուն, ուր կը գործէ ան, նպատակ ունենալով հայրենիքը, եւ օրինակ ունենալով հայ գիտակից եւ տիպար քաղաքացին, հայրենիքէն ներս թէ դուրս, բայց միշտ՝ հայրենիքի շունչով:

նագրէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական սկզբունքները:

Իրականութեան մէջ, դուք հոս ներկայ էք իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հայեցի դաստիարակութիւնը ստացած սկաուտներ: Ձեզմէ իւրաքանչիւրը իր մէջ կը մարմնաւորէ այս յատկութիւնները, որոնք կը թարգմանուին հետեւեալ ձեւով:-

Խրոխտ, այսինքն՝ ունիք այն հպարտութիւնը, որ կը լեցնէ ձեր սիրտերը ազգային-մշակութային արժէքներու սիրով:

Խիզախ, այսինքն՝ այն քաջութիւնը զոր ունիք՝ կեանքի մարտահրաւէրներուն դիմաց կանգնելու,

Միշտ պատրաստ, այսինքն՝ պատրաստ էք առանց նախապայմանի անձնուրաց կերպով ծառայել ազգին:

Յաջորդող 10 օրերուն մենք միասնաբար պիտի ապրինք սկաուտական, ազգային եւ ընկերային կեանք: Պիտի ունենանք անմոռանալի օրեր: Աւարտին, իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սերմեր, դուք ձեզի հետ պիտի տանիք յիշատակներ, զորս պիտի տարածէք ձեր շրջաններուն, մասնաճիւղերուն եւ խումբերուն մէջ՝ յաջորդող սերունդներուն մէջ եւս ցանկելով Հ.Մ.Ը.Մ.ականի գեղեցիկ երազը եւ զայն իրականացած տեսնելու ձգտումը:

Մենք հոս քով-քովի եկած ենք Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական ոգիով աշխատելու, դաստիարակելու, զուարճանալու եւ հարստանալու նորանոր գիտելիքներով եւ մանաւանդ՝ հաստատելու նոր բարեկամութիւններ, որոնք մինչեւ մեր կեանքին վերջը պիտի մնան մեզի խրախուսող յիշատակներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտութիւնը միշտ եղած է բարի ուժ՝ նպաստելով այն գաղութներուն, ուր կը գործէ ան, նպատակ ունենալով հայրենիքը, եւ օրինակ ունենալով հայ գիտակից եւ տիպար քաղաքացին, հայրենիքէն ներս թէ դուրս, բայց միշտ՝ հայրենիքի շունչով:

Իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտներ, մարմնաւորելով այս բանալուծին նշանաբանը՝ «Խրոխտ, խիզախ եւ միշտ պատրաստ»ը, դուք պարտականութիւնը ունիք զօրացնելու հայկական Սփիւռքի մեր գաղութները: Ձեր նպատակը պիտի ըլլայ ոգեշնչել ուրիշները՝ հետեւելու ձեր առաջնորդութեան եւ ըլլալ գործօն՝ հասնելու համար ձեր նպատակին: Յոյս տուէք քաջութիւն՝ պաշտպանելու ճիշդը, հպարտացէք ձեր ժառանգութեամբ եւ միշտ պատրաստ եղէք օգնութեան ձեռք երկարել կարիքաւորին, հաւատարիմ՝ սկաուտական ձեր դաւանանքին եւ երդումին:

Դո՛ւք, նոր սերունդի ներկայացուցիչներ, նման ձեր նախնիներուն, կրնաք ըլլալ դրական փոփոխութիւններու հզօր ուժ՝ հայ ժողովուրդի գոյատեւման ճամբուն վրայ:

Վստահ եմ, որ ձեզմէ իւրաքանչիւրը պիտի շարունակէ մեր նախնիներուն աշխատանքը՝ անջնջելի հետքեր ձգելով եւ տարածելով Հ.Մ.Ը.Մ.ի ազգային ոգին:

Եզրափակելով, բոլորիդ կը մաղթեմ յիշատակներով հարուստ բանակում մը, լեցուն նոր ընկերութիւններով, որոնք ձեզի պիտի ընկերակցին ձեր կեանքի ամբողջ տեւողութեան, ամրապնդեն ձեր պատասխանատուութեան գիտակցութիւնը՝ ստեղծելու համար աւելի պայծառ ապագայ մը ո՛չ միայն Հ.Մ.Ը.Մ.ի, այլեւ՝ համայն հայութեան համար:

Եկէ՛ք միասին ըլլանք «Խրոխտ, խիզախ եւ միշտ պատրաստ», եւ իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ ըլլանք այն ուժը, որ պիտի առաջնորդէ մեր ժողովուրդի պայծառ ապագան:

Հիմա մեր երթը կը սկսի ցոյց տալով մեր 28 շրջաններու 700 մասնակիցները, վաղն ալ Ծիծեռնակաբերդ, Եռաբլուր եւ Երեւանի հրապարակ, ցոյց տանք թէ ինչպէ՛ս կը վերածուինք մէկ բանակի:

Միբիլի քոյրեր եւ եղբայրներ, այս արարողութեամբ պաշտօնապէս բացուած կը յայտարարեմ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը: Բարի՛ վայելում:

ԲԱՆԱԿՈՒՄԻՆ ՆՇԱՆԱԲԱՆԸ ԹՈՂ ԸԼԼԱՅ ԶԵՐ ԿՈՂՄՆԱՑՈՅՑԸ ԵՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԷ ԲՈՒՈՐԻԴ ՔԱՅԼԵՐԸ

(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆԻ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ՔՈՅՐ ԹԱԼԻՆ ՕՐՏՈՂԼԵԱՆԻ ԽՕՍԲԸ,
ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԲԱՅՄԱՆ
ՀԱՆԴԻՍԱԻՈՐ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ)

Սիրելի քոյրեր եւ եղբայրներ,
«Նրոխտ, խիզախ, միշտ պատրաստ»: Այս է նշանաբանը համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումին: Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բոլոր բանակումներն ալ ունեցած են իրենց նշանաբանները, որոնք երբեք պատահական ընտրութեան արդիւնք չեն եղած, որովհետեւ անոնք իրենց մէջ խտացուցած են իւրաքանչիւր բանակումի նպատակը: Եւ այսօր, ահա նշանաբան մը եւս, որ իր կարգին պիտի դառնայ խորհրդանիշը այս բանակումին եւ ձեզմէ իւրաքանչիւրը իր հետ պիտի տանի անոր իմաստն ու խորհուրդը:

Նրոխտ է Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկառուտը, երբ հպարտութեամբ կը տողանցէ հայրենիքէն դուրս կամ Երեւանի պողոտաներուն վրայ:

Նիզախ է Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկառուտը. փաստը՝ այս բանակավայրին մէջ ծաղկող «Նիզախներու պուրակ»ն է, որ խորհրդանիշն է գերագոյն քաջութեան եւ անձնագոհութեան երիտասարդ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու, որոնք արիաբար նետուեցան հայրենիքի պաշտպանութեան սրբազան գործին՝ դառնալով գերագոյն գոհողութեան օրինակելի տիպարները:

Միշտ պատրաստ է Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկառուտը. պատրաստ է ծառայելու, պատրաստ է օգնելու, պատրաստ է աշխատելու:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի սիրելի մասնակցողներ, այս նշանաբանը թող ըլլայ ձեր կողմնացոյցը եւ առաջնորդէ բոլորիդ քայլերը բանակումին եւ ընդհանրապէս ձեր բոլոր աշխատանքներուն ընթացքին:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումները կը պարգեւեն եզակի առիթը մէկտեղելու աշխարհի չորս ծագերէն ժամանած հարիւրաւոր սկառուտներ, որոնք թէեւ զիրար չեն ճանչնար, սակայն Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշին ներքեւ անոնք կը բարեկամանան, կը մտերմանան եւ անքակտելի կապեր կը հաստատեն իրարու հետ. կապեր, որոնք կը մնան հաստատ՝ անտեսելով զիրենք բաժնող հազարաւոր մղոնները: Դուք եւս պիտի ապրիք նոյն փորձառութիւնը եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական ձեր քոյրերուն եւ եղբայրներուն թիւը պիտի բազմապատկուի եւ իւրաքանչիւր երկրի մէջ պիտի ունենաք հարազատ ընտանիքի անդամներ:

Սիրելի սկառուտներ, օգտուեցէ՛ք ձեզի ընծայուած այս եզակի առիթին, որմէ զրկուած են ձեզի նման հազարաւոր հայ պատանիներ. ուրախութեամբ եւ հաճոյքով վայելեցէ՛ք այս անկրկնելի պահերը. եւ վերջապէս, հպարտութեամբ բարձրաձայնեցէ՛ք եւ գործի վերածեցէ՛ք համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումին նշանաբանը՝ «Նրոխտ, խիզախ, միշտ պատրաստ»:

Վերջապէս օրը հասաւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումին: Հինգ տարի առաջ տօնեցինք մեր միութեան 100-ամեակը, ուրախ, զուարթ, չորս տարի ետք կրկին տեսնուելու խոստումով:

Սակայն 2019-ի աւարտին համայն աշխարհը ունեցաւ անհաւատալի ընթացք մը, որ աներեւակայելի էր, եւ կը կարծէինք, թէ նմանօրինակ պահեր կարելի է միայն Ֆիլմերու մէջ ապրիլ:

Քորոնան խանդարեց ու ցնցեց աշխարհը: Բոլորս ալ ունեցանք ծանօթ մը, որ ազդուեցաւ համաճարակէն:

2020-ին հայրենիքը ճակատագրական պահեր ապրեցաւ 44-օրեայ պատերազմին հետեւանքով: Կորսնցողները Արցախի հողերուն 80 տոկոսը եւ ունեցանք 5000-է աւելի նահատակներ: Նահատակներ, որոնք նուիրաբերեցին իրենց ամենաթանկը՝ երիտասարդութիւնը, կեանքը եւ ապագան՝ ի զին մեր հայկական հողերու պահպանման: Փա՛ռք մեր հերոսներուն: Փա՛ռք մեր նահատակներուն: Փա՛ռք եղբ. Արտակ Իշխանեանին, եղբ. Յարութ Բանոյեանին, եղբ. Գէորդ Հաճեանին, եղբ. Մոսիկ Սեքլեմեանին, եղբ. Գրիգոր Ղազարեանին, եղբ. Էրիք Գալստեանին, եղբ. Արմէն Առուստամեանին, եղբ. Արտակ Մարտիրոսեանին, եղբ. Յակոբ Աստարճեանին եւ եղբ. Հայկ Դերիկեանին: Փա՛ռք Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն,

ՄԻԱՄՆԱԲԱՐ ԿԵՐՏԵՆՔ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՄԵԶԻ ԸՆԿԵՐԱԿՅԻՆ ՏԱՐԻՆԵՐ

(ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԽՄԲԱՊԵՏ ԵՂԲ. ՊՕՂՈՍ ՄԱՀՊՈՒՊԵԱՆԻ ԽՕՍԲԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱԽՈՐ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ)

որոնք առանց տատամսելու, առաջին վայրկեանէն ներկայացան պայքարի դաշտ՝ առաջին դիրքեր, եւ միանալով եղբայրներ վարդան Բախշեանին ու Վիգէն Զաքարեանին, նահատակուեցան յանուն Արցախի եւ Հայաստանի:

Պատերազմէն անկախ, մեր միութիւնը նաեւ ականատեսը եղաւ անակնկալ կորուստներու, որոնց կարգին էր Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեանը: Եղբայր Գառնիկը տարիներ շարունակ դաստիարակեց բազմաթիւ սերունդներ, ներառեալ՝ վարչականներ, սկաուտներ, մարզիկներ եւ միութենականներ: Ան իր յատուկ ներդրումը ունեցաւ այս բանակավայրին ընդարձակման եւ բարելաման աշխատանքներուն: Եւ այդ իսկ պատճառով, Կեդրոնական Վարչութիւնը 2021-ին այս

բանակավայրը անուանեց «Գառնիկ Մկրտիչեան» սկաուտական բանակավայր, ուր աշխարհի չորս կողմերէն յաջորդական սերունդներ պիտի մնանան բանակումներ կատարելու Արարատի հսկողութեան տակ, Արագածի լանջերուն:

Մեր միութիւնը կորսնցուց նաեւ Կեդրոնական Վարչութեան գործօծ անդամ, Հարաւային Ամերիկայի շրջանէն եղբ. Արմանտօ Թորգոմեանը, Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ եղբայրներ Պատրիկ Կիւլպէնկեանը եւ Ժիրայր Սարգիսեանը, որոնք իրենց նկատառելի աշխատանքը եւ ներդրումը ունեցած են մեր միութեան շարքերուն մէջ, դարբնելով հայեցի դիմագիծով սերունդներ: Երբեք պիտի չմոռնանք իրենց համեստութիւնը, խանդավառութիւնը, նուիրումը եւ միութեան ծառայելու պատրաստակամութիւնը՝ մինչեւ իրենց կեանքին վերջին վայրկեանը:

եղբայրներ,

Դժբախտաբար, այսօր մեզի հետ չեն մեր շատ սիրելի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի տարագաւորները, որոնք անհամբեր կը սպասէին միանալու, ծանօթանալու եւ յիշատակելի պահեր ապրելու մեր բոլորին հետ: Անոնք ակամայ բացակայ են, որովհետեւ 12 Դեկտեմբեր 2022-էն ի վեր շրջափակուած են եւ ծանր պայմաններու տակ կը փորձեն ապրիլ եւ գոյատեւել: Թէեւ Ֆիզիքապէս իրենց հետ չենք, բայց իրենց ապրած դժուար պայմանները կ'ապրինք հոգեպէս:

Կեանքի պայմանները եւ պարագաները պատճառ դարձան, որ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մեր բանակումը յետաձգելի մէկ տարիով, բայց հաւաստիկ բոլորս ներկայ ենք մասնակցելու Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական ամէնէն յատուկ եւ սպասուած ծրագիրին: Միասնաբար պիտի անցընենք անմոռանալի օրեր, կերտենք յիշատակներ, որոնք մեզի պիտի ընկերակցին տարիներ: Մենք՝ խըմբապետական կազմ եւ գործադիր մարմին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի օժանդակութեամբ եւ Կեդրոնական Վարչութեան հովանաւորութեամբ մեր լաւագոյնը ըրած ենք եւ պիտի ընենք, որպէսզի համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը ոսկեայ տառերով արձանագրուի միութեան պատմութեան մէջ:

Բարի վայելում եւ յիշատակելի օրեր ձեր բոլորին:

Սիրելի՛ քոյրեր եւ

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը պատմութեան անցաւ յիշատակելի ինը օրերով, որոնցմէ իւրաքանչիւրը իրեն յատուկ հետքն ու դրոշմը ձգեց «Խրոխու, խիզախ եւ միշտ պատրաստ» բանակողներուն մօտ: Յայտագիրներու ժամանակագրական ժապաւէնը յիշողութիւններու մէջ արձանագրեց հետեւեալները:

ԱՌԱՋԻՆ ՕՐԸ

21 Յուլիս 2023-ը եղաւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումին առաջին օրը:

Առաւօտեան ժամերուն, վերջին պատուիրակութիւններն ալ բանակավայր ժամանելով յստակացաւ բանակողներուն թիւը:

Ի տարբերութիւն նախորդ բանակումներէն, շրջանները խմբակային դրութեամբ բաժնուեցան միաւորներու եւ, այսպէս, ընդհանուր բանակողները բաժնուեցան չորս միաւորի: Իւրաքանչիւր միաւոր բաղկացաւ երեք խումբէ, իւրաքանչիւր խումբ՝ վեց խմբակէ:

Յետմիջօրէին տեղի ունեցաւ բանակումին պաշտօնական բացումը, որուն մասին կ'արժէ տեսնել առանձին (էջ 45):

Երեկոյեան խարուկահանդէս տեղի չունեցաւ՝ տեղացող անձրեւին պատճառով: Այդ օր խարոյկի ներկայացումներ ունէին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի, Ալմերոյի եւ Պաղտատի պատուիրակութիւնները: Ներկայացումները յետաձգուեցան եւ բաժնուեցան յաջորդող օրերու վրայ:

ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ 12-ՐԴ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻՆ ՅԻՇԱՏԱԿԵԼԻ ԻՆՔ ՕՐԵՐԸ

րու օրերուն՝ Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի թիշորթներով:

Բանակումին երկրորդ օրը, Շաբաթ, 22 Յուլիսին, վրաններու քըննութենէն եւ դրօշակի արարողութենէն ետք կիրարկուեցաւ մարզական խաղերու յատուկ յայտագիր: Կատարուեցան զանազան խաղեր՝ գնդակ նետել, պարան քաշել, գնդակով ցատկել եւ թերթով քալել:

Իւրաքանչիւր սկաուտ խաղերուն մասնակցեցաւ հանգրուանային ձեւով: Նախ տեղի ունեցաւ կրտսեր բանակողներու մրցակցութիւն, իսկ ապա՝ երէց բանակողներու:

Կէսօրուան ճաշէն ետք, բանակողները ուղղուեցան Երեւան եւ ծանօթացան մայրաքաղաքի տեսարժան վայրերուն: Ապա, պատուիրակութիւններու պատասխանատուները մեկնեցան Արցախեան պատերազմներու նահատակաց պանթէոն՝ Եռաբլուր (տեսնել էջ 76):

Երեկոյեան, խարոյկին շուրջ տեղի ունեցաւ Արցախեան պատերազմի նահատակներու նուիրուած յուշերեկոյ՝ ներկայութեամբ նահատակ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու ծնողներուն եւ խմբապետական կազմին:

ԵՐՐՈՐԴ ՕՐԸ

Բանակումին երրորդ օրը, Կիրակի, 23 Յուլիսը սկսաւ բանակավայրին մէջ կազմակերպուած «Մշակութային օր»ով:

Խումբերը ընտրելէ ետք իրենց մասնակցելիք աշխատանքը (լաւաշի պատրաստութիւն, քանդակագործութիւն, գծագրութիւն, ձեռագործ, կառով աշխատանք, հայկական թռչնագիր, հայկական նուագարաններ), ուղղուեցան տաղաւարները:

Խաչքարի եւ քանդակի տեսական հանգրուանին, քանդակագործ Գագիկ Յովհաննէսեան սկաուտներուն տուաւ հակիրճ պատմութիւնը հայկական խաչքարերուն եւ ծանօթացուց քանդակի գործիքները: Քանդակագործ Յովհաննէսեան

ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐԸ

Բանակումին ամբողջ տեւողութեան, ամէն առաւօտ կատարուեցաւ վրաններու քննութիւն եւ դրօշակի արարողութիւն (բացի այն օրերէն, երբ յայտագիրը արտաքին էր): Երեկոյները տեղի ունեցաւ դրօշակի արարողութիւն, մասնակցութեամբ պատուիրակութիւններու, իսկ յատուկ պարագաներու՝ միայն օրուան դրօշակակիրներով:

Վրաններու քննութիւնները կատարուեցան ամբողջական տարագով, իսկ արդիւնքները քարտուղարութեան փոխանցուեցան Google Form-ի միջոցով:

Դրօշակի արարողութիւններուն եւս բանակողները ներկայ գտնուեցան ամբողջական տարագով, իսկ շրջապատյունե-

յաջորդող օրերուն, հանգրուանային աշխատանքներու ընթացքին, առիթը տուաւ սկաուտներուն պատրաստելու իրենց յատուկ խաչքարները եւ քանդակները:

ՀՕՄ-ի ներկայացուցիչները ստանձնեցին առանձին տաղաւար մը, ուր սկաուտներուն սորվեցուցին հայկական ձեռագործի արուեստին նրբութիւնները:

Նոյն օրը տեղի ունեցաւ զարգացման մրցում: Հարցումները նախապէս ղրկուած էին պատուիրակութիւններուն, որոնք կատարած էին անհրաժեշտ պրպտումներ եւ հաւաքած էին ճիշդ պատասխաններ:

Զարգացման մրցումին մասնակից խմբակները բաղկացան եօթնական սկաուտէ: Մրցումը ընթացաւ Kahoot ծրագիրով: Իւրաքանչիւր պատուիրակութիւն պատասխանները ընտրեց որոշուած հեռաձայնէ մը: Հեռաձայնները կապուած էին մայր ծրագիրին, հետեւաբար ճիշդ եւ արագ պատասխանողը ստացաւ աւելի կէտեր: Թէ՛ մասնակիցները եւ թէ՛ անոնց շուրջ հաւաքուած սկաուտները խանդավառութեամբ հետեւեցան զարգացման մրցումի հարցումներուն: Զարգացման մրցումը վարեցին բանակումի գործադիր կազմէն քոյրեր Սե-

նար Պոյաճեան եւ Թամար Քէշիշեան:

Զարգացման մրցումին առաջին հանդիսացաւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու շրջանը:

Երեկոյեան տեղի ունեցաւ խարուկահանդէս. Հ.Մ.Ը.Մ-ի Աւստրալիոյ, Արմելոյի, Շուէտի, Հ.Ա.Ս.Կ-ի եւ Ֆրանսի պատուիրակութիւնները ներկայացուցին իրենց պատրաստած խարոյկները:

ԶՈՐՐՈՐԴ ՕՐԸ

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական բանակումին չորրորդ օրը, Երկուշաբթի, 24 Յուլիսը եղաւ յատկանշական: Օրուան յայտագիրը ընդգրկեց երեք հաճելի աշխատանք. «Երկիրներու ներկայացումներ», «Homenetmen's top chef» եւ «Homenetmen's got talent»:

Առաւօտեան ընդհանրական աշխատանքներէն ետք, բանակավայրին մէջ տիրեց մեծ եռուզեռ: Բոլոր պատուիրակութիւնները, 26 շրջաններ, լծուեցան գործի եւ ձեռնարկեցին իրենց տաղաւարները պատրաստելու՝ լաւապէս ներկայացնելու համար իրենց ապրած երկիրներու սովորութիւնները, ճաշերն ու մշակոյթը:

Այդ միջոցին բանակավայր այցելեց «Birthright Armenia»-ի պատասխանատու Սեւան Գապագեան, որ հանդիպում մը ունեցաւ 18 տարիքը ամբողջացուցած եւ «Birthright»-ով հետաքրքրուած 60 բանակողի հետ: Հանդիպումին ընթացքին ան բացատրեց «Birthright Armenia»-ի նպատակը, որ կը քաջալերէ երիտասարդները վերադառնալու Հայաստան եւ կամաւոր աշխատանքով զարգացնելու իրենց ընտրած մասնագիտութեան հմտութիւնները, նոյն ժամանակ օգնելով հայրենիքին:

Ճաշի դադարէն ետք, բոլորը պատրաստ էին այցելելու տաղաւարները եւ ծանօթանալու բանակավայրին մէջ ներկայացուած զանազան մշակոյթներուն: Բանակումի խմբապետական եւ գործադիր խմբապետական կազմէն ներկայացուցիչներ շրջելէ անկախ ունէին դժուար պարտականութիւն մը. անոնք պէտք է նիշերով գնահատէին տաղաւարները՝ աւարտին ընտրելու համար լաւագոյն երեքը:

Տաղաւարներու աշխատանքին արդիւնքը եղաւ հետեւեալը՝

1. Լիբանան
2. Երուսաղէմ
3. Ֆրանս

Զուգահեռ, փոքր ճաշարանին մէջ տեղադրուեցան սեղաններ եւ անհրաժեշտ սարքեր՝ «Homenetmen's top chef»-ի մրցումին առ ի պատրաստութիւն:

Պատուիրակութիւնները ճշգեցին իրենց շրջանները ներկայացնող երկուքական խոհարարներ, որոնք իրենց ճաշակով եւ հմտութեամբ պատրաստեցին համեղ ուտելիքներ:

Առաջին անգամ ըլլալով կազմակերպուած այս մրցումը ընթացաւ հաճելի մթնոլորտի մէջ, խոհարարներու յատուկ գլխարկով, գոգնոցով եւ խոհանոցային անհրաժեշտ սարքերով: Աշխատանքին երկրորդ մասը կատարուեցաւ աւելի ուշ: «Homenetmen’s top chef»-ի մրցումին արդիւնքը յայտարարուեցաւ փակման պաշտօնական արարողութեան ընթացքին:

Նոյն ժամերուն, մեծ ճաշարանը հիւրընկալեց «Homenetmen’s got talent»-ի մրցումը: Շնորհալի Հ.Մ.Ը.Մ. ականներու փնտռութեան ճիգին մէջ կարելի եղաւ գտնել զանազան ձիրքերու տէր Հ.Մ.Ը.Մ. ականներ: Իսկ ինչ որ մթնոլորտը աւելի ջերմացուց, յատուկ խնամքի կարօտ «Հրաշք»ի պատանիներուն ժամանումն էր բանակավայր: «Հրաշք»ի պատանիները արժանացան բանակողներու սիրալիք ընդունելութեան: Անոնցմէ ոմանք մինչեւ իսկ մասնակցեցան ձիրքերու յայտնաբերման մրցումին:

Մրցումի մասնակիցներուն խանդավառութիւնը կը հաւասարէր տաղաւարներուն մօտ ստեղծուած հաճելի մթնոլորտին: Մրցումը նախատեսուած ժամանակէն աւելի խլիղով՝ որոշուեցաւ շարունակել այլ օր մը՝ առաւելագոյն թիւով ձիրքերու յայտնաբերման համար:

«Homenetmen’s got talent»-ի մրցումին արդիւնքը եւս յայտարարուեցաւ փակման պաշտօնական արարողութեան ընթացքին:

Երեկոյան, ընթրիքէն ետք տեղի ունեցաւ խարուկահանդէս. Հ.Մ.Ը.Մ. Յունաստան, Գանատա, Երուսաղէմ, Հայֆա եւ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներ ներկայացուցին իրենց խարոյկները:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՕՐԸ

Հասաւ այնքան սպասուած շրջապտոյտի օրը: Բանակումին հինգերորդ օրը, Երեքշաբթի, 25 Յուլիսին, բանակողները բաժնուեցան երկու մասի: Առաջին մասը ուղղուեցաւ Սեւանայ լիճ, իսկ երկրորդը՝ Կիւմրի: Դժուար էր կողմնորոշուիլ, թէ ո՞ւր երթալ: Սակայն շրջապտոյտը ընտ-

րովի չէր, որովհետեւ երկու օր ետք, նոյն երկու շրջապատը պիտի կրկնուէր հերթափոխով: Հետեւաբար, բանակողներ առիթը պիտի ունենային այցելելու երկու վայրերն ալ:

Սեւանայ լիճ ուղղուած բանակողները այցելեցին լիճին գոյգ վանքերը: Ազատ ժամուան ընթացքին, անոնք ծանօթացան լիճին տեսարժան վայրերուն, աղօթեցին, նկարուեցան եւ վայելեցին Սեւանի չքնաղ ափը: Ապա, բոլորը փոխադրամիջոցներով մեկնեցան մատակայ գբօսաշրջական համալիրին յուղաւազանը, ուր հանգստացան եւ հաճելի ժամեր անցուցին: Բանակողները հոն ստացան իրենց ճաշն ու ըմպելիքը: Ճոխ միջնոլորտով եւ տեսակաւոր խաղերով օրը, սակայն, երկար չտեւեց, որովհետեւ օդի անսպաստ պայմանները բանակողներուն ստիպեցին կանուխ շարժիլ եւ բանակավայր վերադառնալ:

Կիւմրի այցելող պատուիրակուծիւնները իրենց կարգին ունեցան հաճելի յայտագիր՝ մասնակցելով «City hunt»-ի մրցումին: Խմբապետական կազմը զգալի աւելի հետաքրքրական դարձնելու համար որոշեց մրցումը խառն խմբակներու փոխարէն կատարել շրջաններով:

Կիւմրի հասնելով պատուիրակուծիւնները հաւաքուեցան «Վարդանանց» հրապարակը եւ իրենց թիւերուն համաձայն բաժնուեցան խումբերու: Մասնակիցներուն բացատրուեցան խաղին օրէնքները, բաժնուեցան բացատրողական թերթիկներ եւ թելադրուեցաւ հեռաձայններու պէքըրիները խնայողութեամբ գործածել՝ խաղը իր բարեյաջող աւարտին հասցընելու համար:

Ժամը հասած էր եւ խումբերը սկսան ցրուիլ Կիւմրիի փողոցներուն մէջ՝ կատարելու համար խաղին պահանջներն ու պատուէրները: Հաճելի էր հետախուզել Կիւմրին, ծանօթա-

նալ քաղաքին պատմական թաղերուն, եկեղեցիներուն, հրապարակին եւ ժողովուրդին: Կիւմրեցիներ հիացումով հետեւեցան կազմակերպուած աշխատանքին, աշխարհի չորս ծագերէն ժամանած սկաուտներուն ցուցաբերելով հիւրասէր եւ հարազատ մօտեցում:

Օրուան աւարտին յայտարարուեցան ախոյեան խումբերուն անունները.- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ. տիրացաւ երեք մրցանակներուն, իր խմբակները հանդիսանալով առաջին, երկրորդ եւ երրորդ:

Կիւմրիի մէջ նախատեսուած երկրորդ յայտագիրը ազգագրական պարի ուսուցումն էր: Մասնակիցները սորվեցան

«Թամգարա», «Քոչարի», «Մշոյ շորոր», «Սասնայ եարխուշտա» պարերը եւ, աւարտին, հրապարակին վրայ պարեցին տպաւորիչ շուրջպար մը: Ապա, երգելով եւ բարձր տրամադրութեամբ անոնք հրաժեշտ տուին Կիւմրի քաղաքին եւ վերադարձան բանակավայր:

Երեկոյեան տեղի ունեցաւ խարուկահանդէս. Հ.Մ.Ը.Մ. Լիբանան, Գահիրէ, Վիեննա, Քուէյթ, Թիֆլիս եւ Միւնիխ ներկայացուցին իրենց խարուկները:

ՎԵՅԵՐՈՐԴ ՕՐԸ

26 Յուլիսը, բանակումին վեցերորդ օրը, յատկանշուեցաւ

Արագածի գագաթին նուաճումով:

Առաւօտեան յատկացաւ վերջնական թիւը Արագածի գագաթը բարձրանալ փափաքողներուն՝ 411 սկաուտներ, որոնցմէ 341-ը 16 տարեկան եւ վեր: Լեռնագնացութեան մասնակցեցան նաեւ «Արարատեան» կարգի թեկնածու խմբապետներ: Լեռնագնացներուն ընկերացան հինգ մասնագէտ ուղեւորներ, բժիշկ մը, բուժեղբայր մը, բանակումի գործադիր մարմինէն եղբայրներ Ակուսթին Անալեան, Յովիկ Փամբալեան եւ Գրիգոր Տուլգարեան:

Բանակավայր մնացող սկաուտները մասնակցեցան ջուրի եւ չարքաշութեան խաղերու: Անոնք խմբակներու բաժնուե-

«HOMENETMEN'S GOT TALENT»-Ի ՄԱՍՆԱԿԻՑ ՇՐՋԱՆՆԵՐ ԵՒ ՍԿԱՈՒՏՆԵՐ

Սուրիա- քոյր Աննա Պետրոսեան (ասմունք), եղբ. Յովսէփ Իշխան Մարաշլեան (քոնկ ֆու)
 Ֆրանս- եղբ. Բաֆֆի Սկրոիչեան (երգ)
 Լիբանան- եղբայրներ Սաֆո Թովմասեան (պար) եւ Սերուժ Խանճիհանեան (երգ)
 Գանատա- քոյրեր Լոռի Պերպերեան (երգ) եւ Լիանա Թովմեան (հայկական պար)
 Հարաւային Ամերիկա- եղբ. Արամ Պոյաճեան (տեղի նուագ)
 Լոնտոն- եղբ. Գաիթ Աճէմեան (տուտուկ եւ պար)
 Պուկարիա- քոյր Այտա Եոզկաթեան (երգ)
 Միւնիխ- եղբ. Սամուէլ Անսըրեան (կախարդութիւն)
 Քուէյթ- եղբ. Սերոբ Մանուկեան (երգ)
 Վիեննա- քոյր Ատրիանա Թաշճեան (պար)
 Թիֆլիս- եղբ. Գաիթ Մաղալով (ասմունք)

Արեւմտեան Մ. Նահանգներ- խմբային պար
 Արեւելեան Մ. Նահանգներ- քոյր Սեւանա Փափազեան (երգ), եղբ. Հայկ Բէննէեան (ասմունք)

Հ.Մ.Ա.Կ.- խմբային մարզական ներկայացում

Ալմեյո- խմբային պար

լով խաղացին հաճելի մթնոլորտով եւ ջուրով յաղթահարեցին բանակավայրին կէսօրուան տաք օդը (աւելի քան 40 աստիճան): Ապա, անցան չարքաշուժեան խաղերուն՝ իրենց ձիրքերն ու քաջուժիւնը ցուցաբերելով նետ ու աղեղով, զէնք ու կացինով:

Ընթրիքէն ետք տեղի ունեցաւ խարուկահանդէս. Հ.Մ.-Ը.Մ. Հարաւային Ամերիկա, Սուրիա, Լոնտոն, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներ, Պաղտատ, Ամման եւ Իրանի Հ.Մ.-Ա.Կ.ը ներկայացուցին իրենց խարոյկները:

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՕՐԸ

Հինգշաբթի, 27 Յուլիսը անցաւ Երեքշաբթի, 25 Յուլիսի նմանողութեամբ: Հերթափոխով, երկու օր առաջ Կիւմրի այ-

ցելած պատուիրակութիւնները ուղղուեցան Սեւանայ լիճ, իսկ լիճ այցելած պատուիրակութիւնները՝ Կիւմրի:

Այդ օր Սեւանայ լիճ այցելողները եղան բախտաւոր, որովհետեւ անոնք ունեցան աւելի նպաստաւոր օդ եւ առիթ՝ վայելելու լիճին ջուրն ու գեղատեսիլ ափը:

Կիւմրիի մէջ, «City hunt»-ի խաղը ընթացաւ նոյն խանդավառութեամբ: Խաղին աւարտին յայտարարուեցան յաղթական խմբակները.-

1. Հարաւային Ամերիկա
2. Գահիրէ
3. Հարաւային Ամերիկա

Ազգագրական խմբային պարով բանակողները աւարտեցին Կիւմրի իրենց այցելութիւնը եւ բարձր տրամադրու-

թեամբ վերադարձան բանակավայր, ուր երեկոյեան նշեցին Լիգպոնի հերոսական գործողութեան 40-ամեակը (տեսնել էջ 82):

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՕՐԸ

Բանակումին ութերորդ օրը, Ուրբաթ, 28 Յուլիսը եղաւ սկաուտական աշխատանքներով լեցուն օր: Վրաններու քընուութենէն եւ դրօշակի արարողութենէն ետք, բանակողները բաժնուեցան խմբակներու եւ կատարեցին զանազան աշխատանքներ: «Escape room»-ի խաղը մեծ հետաքրքրութիւն եւ խանդավառութիւն ստեղծեց սկաուտներուն մօտ, որոնք հաճելի ձեւով ընտելացան խաղին եւ փորձեցին լուծել հանելուկներն ու հարցումները:

Օրուան ընթացքին շարունակուեցան Երեքշաբթի օրուան յայտագիրներէն «Homenetmen's top chef»-ի եւ «Homenetmen's got talent»-ի մրցումները, որոնք ո՛չ միայն նորութիւն էին համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական բանակումներու մասնակիցներուն համար, այլեւ հաճելի առիթ՝ յայտնաբերելու անոնց թաքուն ձիրքերը:

Երրորդ հիմնական յայտագիրը «Ծառայութեան աշխատանք»ն էր: Իրականացաւ երկու աշխատանք: Գործադիր խմբապետական կազմէն քոյր Թամար Քէչիչեանի գլխաւորութեամբ 23 սկաուտներ այցելեցին Երեւանի «Ձինուորի տուն» վերականգնողական կեդրոն, ուր կատարեցին գետնի մաքրութիւն:

Ծառայութեան այլ աշխատանք մը կատարուեցաւ Բիւրականի մէջ, ուր 101 սկաուտներ ճամբու մաքրութիւն կատարեցին Բիւրականի մուտքէն մինչ ելքը:

**«HOMENETMEN'S TOP CHEF»-Ի
ՄԱՍՆԱԿԻՑ ՇՐՋԱՆՆԵՐ
ԷՒ ՍԿԱՈՒՏՆԵՐ**

Մարսէյ- քոյրեր Նանօր Բանոյեան եւ Գայիանէ Տէր Պօղոսեան

Ամման- քոյր Ալին Պալեան

Սուրիա- քոյր Լուսին Քիրքճեան

Օրէպուր եւ Սոտերթելիա- եղբայրներ Հերոս Սահակեան եւ Էլի Գազանճեան

Հայֆա- քոյր Եւա Տէմիրճեան, եղբ. Գրիգոր Սողոմոնեան

Երուսաղէմ- քոյր Մարիան Քարանաշօ

Ֆրանս- եղբ. Տիրան Խաչատուրեան, քոյր Սաշճա Կաթիբ

Լիբանան- քոյր Սանահին Թովմասեան

Գանատա- եղբ. Կարօ Համամճեան

Գահիրէ- քոյր Ճիսի Խուրի

Հարաւային Ամերիկա- քոյրեր Ճուաննա Մեյոյեան եւ Քամիլա Թապագեան

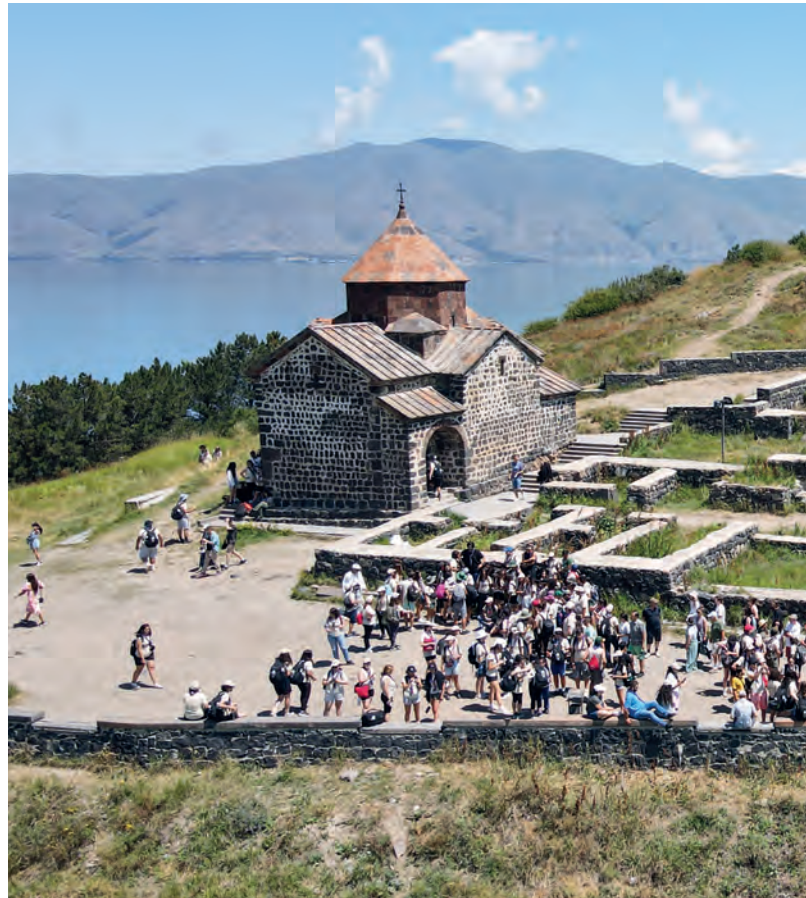
Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.- եղբ. Վրէժ Քիլճեան, քոյր Կալի Մարգարեան

Լոնտոն- եղբ. Քրիստափոր Անտրէասեան

Պուկարիա- քոյր Վարդի Կարապետեան

Միւնիխ- եղբ. Նորայր Պէկոյեան, քոյր Գալար Ասատուրեան

Քուէյթ- եղբայրներ Ալէք Թեմամեան եւ Մելիք Մելիքսէբեան

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան եւ բանակումի խումբապետական կազմին անունով Բիւրականի գիւղապետին եւ Երեւանի «Զինուորի տան» տնօրէնութեան փոխանցուեցան յուշանուէրներ:

Կէսօրէ ետք պատուիրակութիւնները հաւաքուեցան ամբողջական տարազով ընդհանուր խմբանկար մը ունենալու, ինչպէս նաեւ՝ պատուիրակութիւն առ պատուիրակութիւն յիշատակի նկարներ նկարուելու համար: Տպաւորիչ էր խանդավառութիւնն ու ճոխութիւնը մասնակիցներուն մօտ, որոնք կողք-կողքի շարուած, իրենց յիշողութեան մէջ այդ պահը անմահացուցին մէկ ոգիով եւ մէկ կամքով կատարուած ալիքներու շարժումներով:

Օրը իր աւարտին հասաւ սկաուտական խանդավառ խարուկահանդէսով, ուր պատուիրակութիւններ ներկայացուցին իրենց պատրաստած խարոյկները:

ՎԵՐՋԻՆ ՕՐԸ

Շաբաթ, 29 Յուլիսին, բանակումին վերջին օրը, առաջուտեան դրօշակի արարողութեան ժամանակ, բանակումի ընդհանուր խմբապետ եղբ. Պօղոս Մահապուկեան գնահատեց մասնակիցներուն խանդավառութիւնն ու ճշդապահութիւնը եւ բանակումի խմբապետական կազմին անունով «Տիպար սկաուտ»-ի յուշանուէրներ յանձնեց Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներէն եղբ. Յովիկ Օհանեանին եւ Գանատայի չրջանէն քոյր Նարօտ Տիշոյեանին:

Յայտարարուեցան զարգացման մրցումի, երկիրներու ներկայացման լաւագոյն տաղաւարի, լաւագոյն վրանի, մուտքի ձեռնայինի, խարուկահանդէսի, ռատիոժամի մրցանքներու մրցանակակիր պատուիրակութիւններուն անունները: Այսպէս.-

Լաւագոյն խարուկահանդէս- Հարաւային Ամերիկա Երկիրներու ներկայացման լաւագոյն տաղաւար-

1. Լիբանան
2. Երուսաղէմ
3. Ֆրանս

Լաւագոյն ռատիոժամ- Աւստրալիա

Լաւագոյն մուտքի ձեռնային- Արեւելեան Մ. Նահանգներ

Զարգացման մրցում- Արեւմտեան Մ. Նահանգներ

Լաւագոյն վրան- Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի թիւ 20 վրան

Յետմիջօրէի ժամը 5-ին տեղի ունեցաւ բանակումին փակման պաշտօնական հանդիսութիւնը, որուն մասին կարդալ առանձին (էջ 84):

- Վիեննա- քոյր Լոռի Զիվեան, եղբ. Սարգիս Մարքէեան
- Պաղտատ- եղբ. Զոհրապ Պետրոսեան, քոյր Անիթա Եղիազարեան
- Աւստրալիա- եղբ. Դրօ Մոմճեան, քոյր Զեփիու Կիպոյեան
- Թիֆլիս- քոյր Էլիզապէթ Վարդանովա, քոյր Անոյշ Առուշանեան
- Արեւմտեան Մ. Նահանգներ- քոյր Լենա Տոլմաճեան
- Արեւելեան Մ. Նահանգներ- քոյր Նարինէ Սագեան, եղբ. Զարլո Գուսպարեան
- Հ.Մ.Ա.Կ.- քոյրեր Մինէ Քէշիշ եւ Փիւնէ Սարդարեան
- Յունաստան- քոյրեր Մարի Արամ եւ Էլփիտա Քալօկիրու
- Ալմէյօ- եղբ. Յակոբ Գասպարեան, քոյր Թանճա Ատոմեան

ԽԱՐՈՒԿԱՀԱՆԴԷՄՆԵՐ

ՏԱՂԱԲԱՐՆԵՐ

ՏԱՂԱՒԱՐՆԵՐ

ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՇՔԵՐԹ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ՏՈՒՐՔ

ԵՌԱԲԼՈՒՐԻ ՆԱՀԱՏԱԿԱՅ ՊԱՆԹԵՈՆԻՆ ԵՒ ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴԻ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԻՆ

Տամա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական 12-րդ բանակումին երկրորդ օրը, Շաբաթ, 22 Յուլիսի յետմիջօրէին, բանակող սկաուտները այցելեցին Երեւան եւ ծանօթացան մայրաքաղաքի տեսարժան վայրերուն: Ապա, պատուիրակութիւններու պատասխանատուները մեկնեցան Արցախեան պատերազմներու նահատակաց պանթէոն՝ Եռաբլուր:

ԵՌԱԲԼՈՒՐԻ ՄԷՋ

Եռաբլուրի մէջ, Հ.Մ.Լ.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամներու եւ բանակումի խմբապետական կազմի առաջնորդութեամբ, սկաուտ պատասխանատուներ յարգանքի իրենց տուրքը ընծայեցին հայ ժողովուրդի վերջին 35 տարւան նահատակներուն, Արցախի համար իրենց կեանքերը զո-

հարեաժ նուիրեալներուն: Հ.Մ.Լ.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութիւնը յիշատակի եւ ոգեկոչման ծաղկեպսակ մը գետեղեց «Անծանօթ զինուոր»ի յուշակոթողին առջեւ, ուր բանակողներուն անունով խօսք առաւ եղբ. Շահան Աթմաճեան:

Եղբ. Շահան Աթմաճեան իր խօսքին մէջ ըսաւ, որ հայութիւնը իր հազարաւոր զաւակներուն թանկ արեամբ ոռոգեց հայրենիքի դաշտերը, որպէսզի մնայ արժանապատիւ, Հայաստանը մնայ հայութեան, Արցախը չենթարկուի թշնամիի լուծին: Մեր պայքարի ուղին դժուար է: Մտածել որ դիւրին է, չարաչար սխալած կ'ըլլանք: Անհրաժեշտ է գիտակցիլ, որ հայրենիքը կարիքը ունի մեր բոլորին, որպէսզի մնանք քարտէսին վրայ եւ վերատիրանանք մեր իրաւունքներուն:

Շարունակելով, եղբ. Շահան Աթմաճեան հաստատեց.

«Մեզի համար Արցախը երբեք չի կրնար թշնամիներուն պատկանիլ: Արցախը ազատ ու անկախ պէտք է մնայ, որպէսզի մայր հայրենիքին միանայ: Ան պէտք է նորէն ծաղկիլ: Մենք համոզուած ենք, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ի մեծ ընտանիքը, հերոսներու ծնողները, հարազատները եւ ամբողջ հայութիւնը ո՛չ մէկ ձեւով պատրաստ է գիջելու իր հայրենիքին անվտանգութեան երաշխիք այդ հողամասը, եւ իր մէջ անմար կը պահէ հայութեան ու Հայաստանի ազատագրութեան պայքարի ջահը: Մեզի համար, Հայաստան, Արցախ, Զաւարք, Սփիւռք միասին կը կազմեն մէկ ամուր բռունցք: Թող ոչ ոք կասկածի մեր ժողովուրդի հերոսական ուժին: Ան կրնայ կերտել նոր յաղթանակներ եւ հայութեան պարգեւել լուսաւոր ժամանակներ»:

Եղբ. Շահան Աթմաճեանի խօսքէն ետք, Եռաբլուր այցելող համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական 12-րդ բանակումի պատուիրակութիւնը յարգանքի իր տուրքը ընծայեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ, Արցախեան առաջին պա-

տերազմի նահատակ եղբ. Վարդան Բախչեանի շիրիմին: Տեղի ունեցաւ ծաղկեմատոյց եւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգի խումբերգում:

**ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ
ՇՔԵՐԹ՝ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ**

Երեւանի մէջ, երեկոյեան ժամը 7-ին, կազմակերպուեցաւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի պաշտօնական շքերթը, առաջնորդութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի սկաուտական շեփորախումբին եւ մասնակցութեամբ բանակումի մասնակից պատուիրակութիւններուն:

Օփերայի «Ազատութեան» հրապարակէն ընթացք առած եւ «Արեւիկան» փողոցէն, «Հանրապետութեան» հրապարակէն մինչեւ «Շահումեան»ի հրապարակ երկարած շքերթը երկարեցաւ շուրջ մէկ ժամ: Տողանցեցին բանակումին խմբապետական ընդհանուր եւ գործադիր կազմերը, ապա բոլոր պատուիրակութիւնները՝ շրջաններու անուններու այբուբենական շարքով: Խորոխ ու խիզախ բանակողներու առջեւն տողանցեցին Հայաստանի, Արցախի, Հ.Մ.Ը.Մ-ի, Հ.Մ.Ը.Մ-ի

սկառուտութեան եւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումին դրօշները պարզած սկառուտներ:

Ծ Ի Ծ Ե Ռ Ն Ա Կ Ա Բ Ե Ր Դ Ի Մ Է Ջ

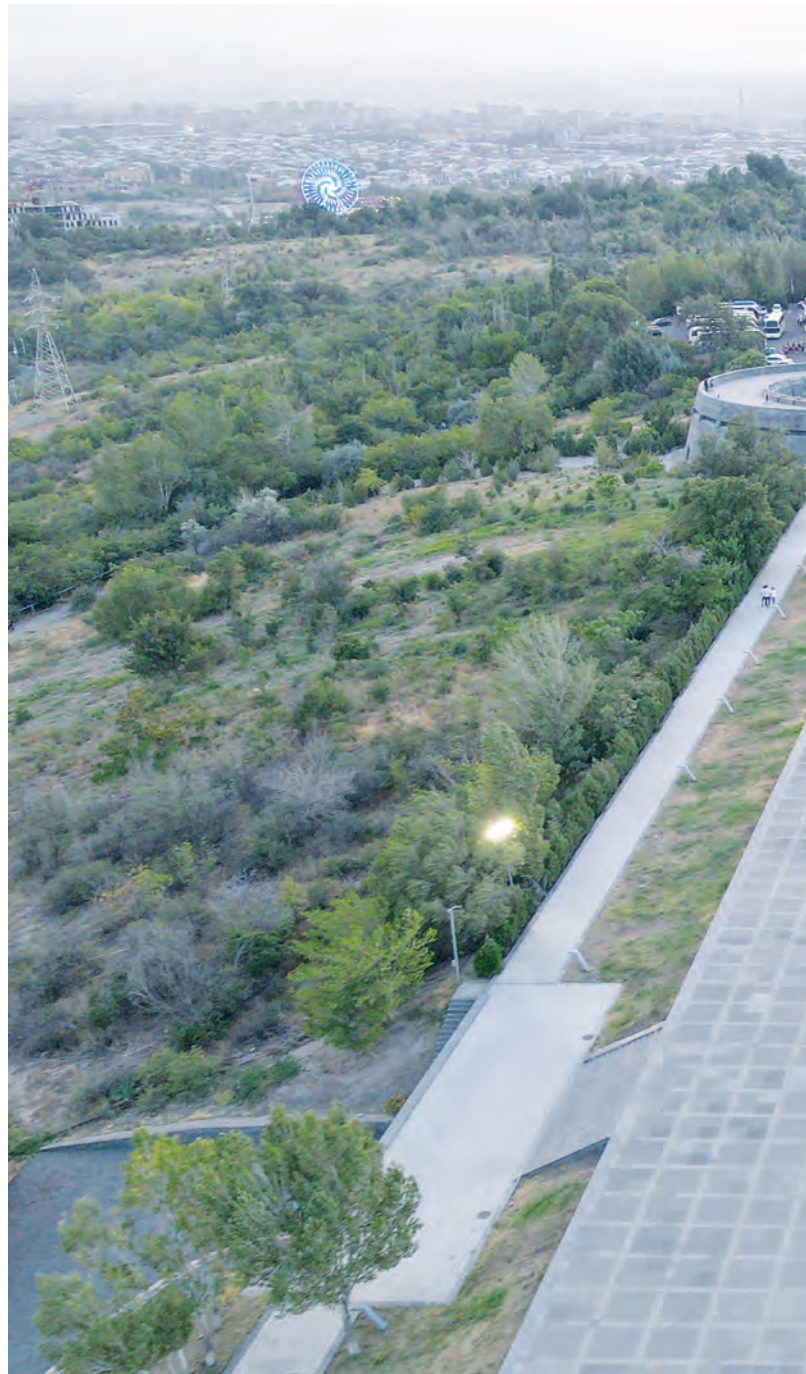
Երեւանի շքերթէն ետք, երեկոյեան ժամը 8-ին, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի մասնակիցները ուղղուեցան Հայոց Յեղասպանութեան նահատակներու Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիր, ուր լուռ եւ կարգապահ շարքերով տո-

ղանցեցին մուտքէն մինչեւ անմար կրակին շուրջ առաջնորդող երթուղին: Այս առիթով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեծ ընտանիքին անունով, Կեդրոնական Վարչութիւնը զետեղեց ծաղկեպսակ մը, մինչ Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Վաչէ Նաճարեան յարգանքի իր խոնարհումը ընծայեց մեր մէկուկէս միլիոն սրբադասուած նահատակներու յիշատակին:

Անմար կրակին շուրջ, սկառուտներ կատարեցին ծաղկեմատոյց: Հոգեւոր հայրերու գլխաւորութեամբ կատարուեցաւ աղօթք եւ հոգեհանգստեան պաշտօն: Ապա, բանակումի խմբապետական գործադիր կազմին անունով խօսք առաւ եղբ. Ակուսիին Անալեան: Ան ըսաւ, որ յիշողութիւն կորսնցնելը վտանգաւոր է: Յիշողութեան կորուստը խոչընդոտ կը հանդիսանայ իրաւունքի յաղթանակին հասնելու համար, ու այդպիսով արդարութեան ջահը կը սկսի մարիլ: Ով որ չի գիտեր իր պատմութիւնը, դատապարտուած է կրկնելու անոր սխալները: Մեր ժողովուրդը քաջ գիտէ իր պատմութիւնը, սակայն այսօր կան որոշ ճիւղեր, որոնք կը փորձեն տկարացնել մեր ժողովուրդին յիշողութիւնը: Եւ եթէ յիշողութիւնը ուժ չունի, մեր արդար պահանջները տեղ չունին:

Շարունակելով, եղբ. Ակուսիին խօսեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ազգային-պահանջատիրական դիմագիծին մասին եւ ընդգծեց. «Մենք հաստատ գետնի վրայ պիտի քայլենք, պիտի աշխատինք, պիտի բարձրանանք ու պիտի բարձրացնենք, որպէսզի պայքարը շարունակուի, որպէսզի մեր արդար իրաւունքներուն եւ նպատակներուն հասնինք: Որովհետեւ մենք Շաւարշ

Քրիսեանի գաղափարականին ժառանգորդներն ենք: Որովհետեւ Յովհաննէս Հինդլեանի եւ Գրիգոր Յակոբեանի բարոյական եւ ազգային աւանդին շարունակողներն ենք: Եւ որովհետեւ մեր բառարանին մէջ «անկարելի» եւ «պարտութիւն» բառերը գոյութիւն չունին»:

Այսօրուան կացութեան անդրադառնալով, եղբ. Ակուսիին Անալեան շեշտեց, որ «Վտանգը այլեւս տեսանելի իրականութիւն է բոլորին համար: Թշնամին բոլոր միջոցներով որոշած է նոր հարուածով մը բնաջինջ ընել հայն ու Հայաստանը եւ համաթուրանական իր երազը իրականութիւն դարձնել»: Հետեւաբար, հաստատեց ան. «Իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկառուտներ, մենք խոստում եւ երդում տուած ենք ազգ ու հայրենիք պահպանելու, հայ մշակոյթը, լեզուն եւ ազգային նկարագիրը պահելու, տարածելու եւ զարգացնելու: Ուրեմն, մենք երբեք անտարբեր պիտի չմնանք այս կացութեան նկատմամբ եւ պիտի չհամակերպինք: Ազգային պահանջատիրա-

կան երթին հրաժարումը, հայութեան արժէքային համակարգին տկարացումը եւ անտեսումը, ինչպէս նաեւ ազգային գաղափարախօսութեան քանդումի փորձերը մեր գործելակերպին մէջ տեղ պիտի չունենան»:

Եղբ. Ակուսթին Անալեան իր խօսքը եզրափակեց վստահեցնելով, որ «Հայաստանի, Արցախի եւ Սփիւռքի ներուժին հաւաքագրումը, նորահաս սերունդներու ազգային կազմաւորումը կը շարունակեն ու պիտի շարունակեն մեզի համար մնալ մնայուն առաջադրանք եւ կարեւոր ու անյետաձգելի աշխատանք»:

Խօսքէն ետք, բանակողները ազգային-հայրենասիրական երգերով հրաժեշտ տուին Միժեռնակաբերդին, հայութեան եւ Հայաստանին ծառայելու Հ.Մ.Ը.Մ-ականի իրենց երդումը վերանորոգելով եւ ազգային մեր պահանջատիրութեան ջահը վառ պահելու աննկուն կամքով:

27 Յուլիսը յատկանշական օր մը եղաւ համա-Հ.Մ.-Լ.Մ.-ական բանակումի մասնակիցներուն համար: Այդ օր, երեկոյեան, խարուկահանդէսի փոխարէն, բանակողները ազգային-յեղափոխական երգերու երեկոյով մը նշեցին Լիզպոնի հերոսական գործողութեան 40-ամեակը:

Այս առիթով պատրաստուած յատուկ բեմին վրայ ելոյթ ունեցաւ երգիչ Սուրէն Աճէմեան, ընկերակցութեամբ իր նուագախումբին:

Հ.Մ.-Լ.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան, բանակումի խմբապետական եւ գործադիր կազմի անդամներու ներկայութեամբ երեկոն սկիզբ առաւ Լիզպոնի տղոց նուիրուած երգով: Օրուան խորհուրդը փոխանցեց բանակումի խմբապետական գործադիր կազմի անդամ եղբ. Ակուսթին Անաբեան՝ Հարաւային Ամերիկայէն:

Իր խօսքին մէջ, եղբ. Ակուսթին Անաբեան ըսաւ. «Լիզպոնի հերոսները իրենց արարքով ապացուցեցին, որ իրենց նպատակը ահաբեկչութիւնն չէր, այլ՝ նուիրաբերում Հայ Դատին: Լիզպոնի հերոսական գործողութիւնը միջազգային հանրութեան յիշեցուց, որ Հայոց Յեղասպանութիւնը անփառելի

իրականութիւն է: Այս գործողութենէն ետք բազմաթիւ երկիրներ ճանչցան Հայոց Յեղասպանութիւնը»:

Շարունակելով, եղբ. Անաբեան յայտնեց. «Լիզպոնի հինգը մեզի սորվեցուցին, որ հայ ըլլալը կապուած է Հայ Դատի պահանջատիրական պայքարին հետ: Նոյնիսկ ներկայ դաժան օրերուն անոնք կը մնան անմոռանալի եւ օրինակելի հերոս-

ԲԱՆԱԿՈՂՆԵՐ ԼԻԶՊՈՆԻ ՀԵՐՈՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆ 40-ԱՄԵԱԿԸ Կ՛ՈՒԳԵԿՈՉԵՆ ԱԶԳԱՅԻՆ-ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐՈՒԹԵՐԵԿՆՈՅՈՎ

ներ: Հետեւաբար, այսօր անգամ մը եւս կրկնենք, որ Արցախը մեզի կը պատկանի: Մենք ո՛չ մէկ ձեւով պատրաստ ենք Արցախի մեր քոյր-եղբայրներէն բաժնուելու: Մենք չենք կրնար անտարբեր ըլլալ: Մենք՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի չարքաշ սկաուտներ, ազգին համար միշտ պիտի աշխատինք, որպէսզի ազատագրութեան պայքարի ջանք վառ մնայ եւ փոխանցուի սերունդէ սերունդ՝ մինչեւ վերջնական յաղթանակ: Այս է մեր փշոտ ճամբան, սակայն մեր դրօշը պիտի ծածանի ընդդէմ բռնակալութեան: «Բարձրացիր-բարձրացուր»ը եւ անսպառ կամքը մեզի պիտի հասցնեն նոր յաղթանակներու: Թերեւս մեր մեծ մայրերն ու մեծ հայրերը չտեսնեն այդ օրերը, բայց վստահ եղէք, որ մենք՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ականներս պիտի տեսնենք այդ օրերը»:

Ապա, իր խօսքը եզրափակելով, եղբայրը հաստատեց. «Ինչպէս որ դուք կ'ըսէիք՝ մենք խենթեր ենք, բայց չակերտեալ խենթեր: Մենք այսօր ամբողջ հայութեան կ'ուղղենք ձեր խօսքը եւ կ'ըսենք՝ եկէ՛ք, միացէ՛ք մեզի: Մենք կը հաւատանք, որ խիզախ, խրոխտ եւ միշտ պատրաստ կը կերտենք մեր ապագան, իրականացնելով մեր մեծ տեսլականը՝ խաղաղ ապրիլը ազատ, անկախ եւ միացեալ Հայրենիքի հողին վրայ»:

Օրուան խորհուրդին փոխանցումէն ետք, երեկոն շարունակուեցաւ ոգեւորուած սկաուտներու ազգային-յեղափոխական երգերով ու կանչերով: Հասաւ պահը յիշելու Արցախի մեր եղբայրներն ու քոյրերը, որոնք թշնամական պաշարումի պատճառով զրկուած էին Հ.Մ.Ը.Մ-ական իրենց հարազատ քոյրերուն եւ եղբայրներու հետ ըլլալու կարելիութենէն: Ֆիզիքապէս անոնք ներկայ չէին, սակայն իւրաքանչիւր բանակողի մտքին ու հոգիին մէջն էին: Այդ երեկոյ առցանց կապով, անոնք բանակողներու հետ եղան ձայնով ու նկարով, երբ Ստեփանակերտէն տեսերիզով մը իրենց ողջոյնները յղեցին համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական 12-րդ բանակումի մասնակիցներուն: Փոխադարձաբար, օրուան հերթապահին հրահանգով, բանակողները դարձան դէպի դրօշակի ձողերը եւ «Պատուի ա՛ն»ի հրահանգով բարձրացան Հայաստանի ու Արցախի զոյգ դրօշները, որոնք ծածանած մնացին մինչեւ առաւօտ:

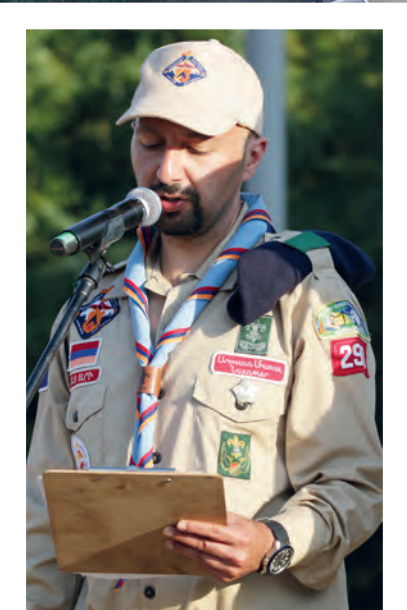
ղութիւնը կատարուեցաւ ներկայութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Վաչէ Նաճարեանի, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներ Վիգէն Աւագեանի, Օշին Փիրումեանի, Դաւիթ Յակոբեանի, Արմանտ Բիլլեճեանի, Ֆէտի Խաթակ Գազանճեանի եւ քոյր Թային Օրտողեանի:

Իրենց ներկայութեամբ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումի փակման արարողութիւնը պատուեցին Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամ Կիրո Մանոյեան, Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Տիգրան Պապիկեան, Իրանի Հայ Մշակութային Արարատ Կազմակերպութեան ատենապետ Սոֆի Զաղարեկեան, ՀՕՄ-ի Հայաստանի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ քոյր Մարո Քէշիշ-

եան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ եղբայրներ Բագրատ Եսայեան եւ Իշխան Նիկոյեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեանի ընտանեկան պարագաներ, ազգային բարերար Գաբրիէլ Զէմպէրճեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի բարեկամներ եւ արտասահմանէն ժամանած մեծաթիւ ծնողներ:

Փակման արարողութիւնը ընթացք առաւ Հայաստանի եւ Արցախի քայլերգներուն կատարողութեամբ եւ բանակումի հերթապահ եղբ. Արամ Գայսէրեանի ողջոյնի կարճ խօսքով:

Խօսքին աւարտին, եղբ. Գայսէրեան յայտարարեց «Homenetmen's got talent»-ի եւ «Homenetmen's top chef»-ի մրցանակակիր շրջաններուն անունները-

Ինչ օրուան սկառուտական յայտագիրներէ, մրցանքներէ, մշակութային ճոխ աուօրեայէ եւ բանակավայրէն դուրս կատարուած այցելութիւններէ ետք, Շաբաթ, 29 Յունիս 2023-ի երեկոյեան ժամը 6-ին, Բիւրականի «Գառնիկ Մկրտիչեան» բանակավայրին մէջ իր աշխատանքները աւարտեց համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը, յիշատակելի նոր էջ մը աւելցնելով 105-ամեայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի արդի պատմութեան մէջ:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումին փակման հանդիսաւոր արարո-

ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ 12-ՐԴ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ ԱԲԱՐՏԵՑԱԲ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ «ԽՐՈԽՏ, ԽԻԶԱԽ ԵՒ ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՄՏ» ԿԱՄԱԲՈՐ ԲԱՆԱԿԸ ՄՆԱԼՈՒ ՅԱՆՁՆԱԹՈՒԹԵԱՄԲ

լաւ բան է: Սակայն պէտք է զգուշանալ, որովհետեւ... երբեմն-երբեմն երազները կրնան իրականանալ»:

«ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ» ԿԱՐԳԻ ՏՈՒՉՈՒԹԻՒՆԸ

Այս առիթով կատարուեցաւ Հ.Մ.-Ը.Մ.ի սկաուտական բարձրագոյն կարգի տուչութիւն 34 քոյր-եղբայրներու, որոնք անցնող երկուքուկէս տարիներուն առցանց դասախօսութիւններով, ապա՝ բանակումի ընթացքին մէկ օրուան վրայ երկարած յատուկ հանդիպումով տիրացան «Արարատեան» կարգի գիտելիքներուն, մշակեցին եւ գործադրեցին սկաուտական ծրագիրներ եւ ի վերջոյ արժանացան իրենց աշխատանքին արդար արգասիքը նկատուող «Արարատեան» կարգի փողկապին եւ մետալին, զորս փակման արարողութեան ընթացքին ստացան Հ.Մ.-Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներու կողմէ:

HOMENETMEN'S GOT TALENT

- 1. Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներ
- 2. Իրան
- 3. Լիբանան

HOMENETMEN'S TOP CHEF

- 1. Ալմելո
- 2. Գանատա
- 3. Աւստրալիա

ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԽՄԲԱՊԵՏԻՆ ԽՕՍԲԸ

Փակման արարողութեան առաջին խօսքը արտասանեց ընդհանուր խմբապետ եղբ. Պօղոս Մահպուկեան: Ան արժեւորումը կատարեց բանակումին իննօրեայ աշխատանքներուն եւ նչեց, որ այսուհետեւ բանակումին մասնակիցները կը պարտաւորուին իրենց յիշատակ-

ները եւ Հ.Մ.-Ը.Մ.ի վեհ նպատակը տարածել իրենց շրջաններուն մէջ:

Իր խօսքը բանակող սկաուտներուն ուղղելով, եղբ. Պօղոս Մահպուկեան ըսաւ. «Հ.Մ.-Ը.Մ.ի նպատակին անմար ջահը այս պահէն սկսեալ ձեզի կը փոխանցենք, որպէսզի ձեր կարգին շարունակէք երթը եւ զայն փոխանցէք յաջորդող սերունդներուն: Կը խորհինք թէ պիտի դառնաք արժանի յանձնառուները ձեզի տրուած այս իրաւունքին: Շարունակեցէ՛ք երթը ձեր անձնական երազները իրականացնելով, եւ թող Հ.Մ.-Ը.Մ.ի սկաուտական դաւանանքը դառնայ ձեր մշտական ուղեցոյցը»:

Իբրեւ վերջին հրահանգ, եղբ. Պօղոս Մահպուկեան թելադրեց. «Սասորէն արգիլուած է ձեր եռանդը կորսնցել: Մի՛ վախնաք մեծ երազելէ: Երազելը շատ

Հ.Մ.-Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ի ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍԲԸ

Հ.Մ.-Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի խօսքը փոխանցեց վարչութեան ատենապետ քոյր Սանտրա Վարդանեան: Քոյրը ըսաւ, որ ընկալեալ սովորութիւն է եւ Հ.Մ.-Ը.Մ.ական բարձր գիտակցութեան դրսեւորում է կրկնել, թէ միութենական աշխատանքի համար պէտք չէ շնորհակալութիւն յայտնել, բայց ես կը փափաքեմ Հ.Մ.-Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի վարչութեան անունով շնորհակալութիւն յայտնել այն բոլոր Հ.Մ.-Ը.Մ.ականներուն, որոնք իրենց պարտականութեան բարձր գիտակցութեամբ, ամիսներ շարունակ եւ բանակումի ընթացքին, աշխատեցան Հայրենիքի եւ Արցախի այս

չափազանց բարդ պայմաններուն մէջ կազմակերպելու եւ իրականութիւն դարձնելու համար համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը:

Շարունակելով, քոյր Սանտրա Վարդանեան շնորհակալութիւն յայտնեց այն եզակի համախմբումին համար, որ կրնայ ապահովել միայն Հ.Մ.Ը.Մ.ի նման համաշխարհային կազմակերպութիւն մը, եւ որուն շնորհիւ մենք՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներս անգամ մը եւս փաստեցինք, որ Հայաստան-Արցախ-Սփիւռք եռամիասնութիւնը ո՛չ մէկ իրավիճակ եւ ո՛չ մէկ իշխանութիւն կրնայ սասանել: Մենք՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներս, ինչպէս բանակումին կարգախօսը կը յուշէ, խորխտ ենք, խիզախ ենք եւ միշտ պատրաստ դիմագրաւելու մարտահրաւէրները ու խնդիրները, աւելի մեծ եւ կարեւոր նպատակներու իրագործման ճամբուն վրայ:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի ատենապետը մաղթեց, որ բանակողները Հայրենիքէն իրենց հետ տանին նոր լիցքեր, եռանդ ու խիւղ, աւելի մեծ նուիրումով կատարե-

լու Հ.Մ.Ը.Մ.ականի իրենց պարտականութիւնները: «Կը փափաքիմ դարձեալ յիշեցնել, որ ձեզմէ իւրաքանչիւրը պիտի ըլլայ Հայաստանի եւ Արցախի ներկայացուցիչը իր շրջապատին մէջ՝ կոտրելով այն լուսնիները, որ որդեգրուած է, բարձրաձայնելու այն խնդիրները, որոնք այս պահուն կը դիմագրաւեն մեր քոյրերն ու եղբայրները Արցախի մէջ եւ անդրադառնալու այն բոլորին, ինչ որ կը կատարուի մեր հայրենիքին շուրջ», հաստատեց քոյր Սանտրա Վարդանեան:

ՅՈՒՇԱՆՈՒՆԵՐՆԵՐՈՒ ԲԱՇ ԽՈՒՄԸ

Փակման արարողութիւնը ընդգրկեց յուշանուէրներու բաշխում՝ քանի մը հանգրուանով: Նախ, բանակումին նշանակով յուշանուէրներ յանձնուեցան բանակումի օժանդակ մարմինի անդամներուն (քոյր Նանօր Սթամպուլեան, եղբայրներ Յարութ Տէմիրճեան, Շանթ Տէմիրճեան) եւ բժշկական անձնակազմին (բժիշկներ Տիգրան Նահապետեան, Վահէ Գէորգեան, բուժեղ-

բայր Անթոնի Գազէլեան, բուժքոյր Նաթալի Թաշճեան): Ապա, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւնը յուշանուէրներու փոխանակում կատարեց մասնակից պատուիրակութիւններու խմբապետներուն հետ: Իսկ երրորդ հանգրուանով, Կեդրոնական Վարչութիւնը յուշանուէրներ յանձնեց բանակումի գործադիր մարմինի եւ խմբապետական կազմի անդամներուն, ինչպէս նաեւ փակման արարողութեան ներկայ հիւրերուն:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՍԿԱՌՏԱԿԱՆՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԻՆ ԽՕՍԲԸ

Խօսք առաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան սկառտականի ներկայացուցիչ եղբ. Ֆէտի Խաթակ Գազանճեան եւ բանակումի իննօրեայ յայտագիրները ներկայացնելով յայտնեց, որ «Այս բոլորը կատարուեցան եւ պիտի շարունակուին կատարուիլ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մեծ ջանքով եւ շրջաններու հսկայական ճիգով, մէկ հիմնական նպատակ ունենալով՝ մեր մէջ միշտ վառ պահել հայու ոգին, հայութեան պատկանելիութիւնը, հայ մշակոյթը, հայ լեզուն եւ հայութեան եւ հայրենիքին համար զոհուած սղոց յիշատակը»:

Եղբ. Ֆէտի Խաթակ Գազանճեան յատուկ կերպով յիշեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի սկառտները, որոնք թշնամական պաշարումի պատճառով զրկուեցան բանակումի մասնակցութեան իրաւունքէն: Ան ըսաւ. «Արցախի սկառտներ, դուք մեր առօրեայ հանդիպումներուն, աշխատանքներուն, խարուկահանդէսներ-

րուն ընթացքին հոգիով ու սրտով մեզի հետ էիք, յոյսով ենք, որ յառաջիկայ ծրագիրներուն անպայման կը միանանք ֆրիդբապէս»: Եղբ. Ֆէտի Խաժակ Գազանճեան զնահատեց նաև բանակումի յաջողութեան համար Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.-Ս.Կ-ի ի գործ դրած ճիգերը եւ դրուատիքի խօսքեր արտասանեց բանակողներուն, որոնք կարողացան շաղուիլ յատուկ խնամքի կարօտ «Հրաշք» պատանի եւ երիտասարդ տղոց ու աղջիկներուն հետ, ստեղծել ընկերային մթնոլորտ եւ սկստական ոգիով գործակցիլ միասնաբար:

Ապա, եղբ. Ֆէտի Խաժակ Գազանճեան շնորհակալութիւն յայտնեց բանակումի յաջողութեան նպաստած խմբապետական կազմին եւ գործադիր մարմնի խմբապետներուն, որոնք «աշխատեցան եւ ծառայեցին անխնայ, բանակումի ընթացքին ստեղծեցին ամուր շղթայ մը, զոր երբեք կարելի չէր կտրել՝ ի

պատիւ իրենց մէջ տիրող համագործակցութեան ոգիին. անոնք ի սպաս դրին իրենց բոլոր գիտելիքները եւ փորձառութիւնները, զորս ստացած էին իրենց շրջաններէն եւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը յաջողցուցին եւ յաջողեցան»:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Փակման արարողութեան եզրափակիչ պատգամը փոխանցեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Վաչէ Նաճարեան:

Պատգամին սկիզբը եղբ. Վաչէ Նաճարեան նչեց, որ «Փակման այս արարողութիւնը պարզապէս հրաժեշտ չէ, այլ՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի աշխարհասփիւռ համակիրներուն համար վկայութիւն է, հաստատում է Հ.Մ.Ը.Մ-ի հանդէպ ցուցաբերուող ազգային միասնութեան եւ հաւատքին, Հ.Մ.Ը.Մ-ի աշխատանքներուն հանդէպ մեծ վստահութեան՝ Հայրենիքի, Արցախի թէ՛ Սփիւռքի զանազան գաղութներուն մէջ»:

Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը այս առիթով շնորհակալութիւն յայտնեց բանակումի խմբապետական կազմին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.-Ս.Կ-ի վարչութեան, բանակումի օժանդակ անձնակազմին, սկստական «Արարատեան» կարգի կազմակերպիչ կորիզին եւ բանակումի մասնակից շրջաններու պատւիրակութիւններու պատասխանատուներուն, որոնց բոլորին միասնական եւ հսկայական ճիգերով կարելի եղաւ սկստական եւ միութենական այս մեծ իրագործումը կատարել: Եղբ. Վաչէ Նաճարեան չմոռցաւ յիշելու նաև Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի սկստանները, անոնք՝ որոնք «իրենց գոյատեւումով օրինակ են մեր բոլորին եւ կը շարունակեն արժեւորել պայքարի խորհուրդը եւ ազատ, անկախ ու ամբողջական Հայաստանի մեր յաւերժական տեսլականը»:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումին ընդհանուր զնահատումը կատարելով, Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը յայտնեց, որ «Հակառակ բոլոր մարտահրաւէրներուն, երբ կը

կանգնինք այստեղ, Հ.Մ.Ը.Մ. կը փաստէ, որ աւելի քան պարզ կազմակերպութիւն մըն է: Հ.Մ.Ը.Մ. ունի 105 տարւած ժառանգութիւն եւ կը շարունակէ զօրանալ անցնող իւրաքանչիւր օրւան ընթացքին: Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը վկայութիւնն է ապագայ հայ տիպար քաղաքացիներ պատրաստելու, յաջող ղեկավարներ դաստիարակելու, տարբեր գաղութներու միջեւ կամուրջներ կառուցելու եւ Սփիւռքը Հայրենիքին կապելու ու մանաւանդ՝ հայկական իրականութեան մէջ հպարտութեան զգացում սերմանելու աշխատանքին»:

Շարունակելով, եղբ. Վաչէ Նաճարեան նշեց. «Թող այս բանակումը ծառայէ իբրեւ փարոս՝ լու-

սաւորելու գալիք սերունդներու ճանապարհը: Երբ վերադառնաք ձեր երկիրները, ձեզի հետ տարէք այստեղ ձեռք բերած փորձառութիւնները, բարեկամութիւնները եւ ստրված միութենական արժէքները: Ձեր դերը՝ իբրեւ մասնակից այս բանակումին, կ'երթայ այս բանակավայրի սահմաններէն անդին: Եղէք մեր ազգի պատմութեան յաջորդ էջին դրական փոփոխութիւններուն կորիզը՝ միշտ օգնելով ուրիշին, բարձրանալով եւ բարձրացնելով: Ձեր դաստիարակութեան մեկնած՝ օրինակ եղէք,

ձեր քաջութեամբ, նը-լիրուածութեամբ եւ յարատեւող ոգիով: Աշխարհը թող ահանաւոր ս ը ը լ լ ա յ Հ.Մ.Ը.Մ.ը բնորոշող միասնութեան ուժին, որովհետեւ միաս-

նաբար, իբրեւ կամաւոր բանակ, կրնանք յաղթահարել ամէն խոչընդոտ եւ այդ ուժը դնենք ի սպաս մեր ազգի յարատեւութեան, որպէսզի ան յաղթական դուրս գայ իրեն սպառնացող բոլոր մարտահրաւէրներէն»:

Հուսկ, Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը իր պատգամը եզրափակեց ըսելով. «Թող Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոցը յաւիտեան վառ այրի ձեր սրտերուն մէջ: Վարձքը կատար բոլորին եւ մեր ժամադրութիւնը չորս տարի ետք, Հ.Մ.Ը.Մ.ի երկրորդ հարիւրամեակի երկրորդ բանակումին»:

ԲԱՆԱԿՈՒՄԻՆ ՊԱՇՏՏՈՆԱԿԱՆ ՓԱԿՈՒՄԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետին պատգամէն ետք, երեկոյեան ժամը 7.30-ին, բանակումին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի քայլերգներով վար առնըւեցան բանակավայրին մէջ ինը օր ծածանած դրօշակները: Ըստ ընդունւած կարգի, երկիրներու դրօշակները յանձնուեցան բանակումի հերթապահ եղբ. Արամ Գայաթեանին, իսկ բանակումին դրօշակը՝ բանակումի ընդհանուր խմբապետ եղբ. Պօղոս Մահալուպեանին:

Փակման պաշտօնական արարողութեան յաջորդեց ազգաբարձական-տոհմիկ երգերու համերգ՝ կատարողութեամբ երգիչ Ներսիկ Իսպիրեանի: Համերգը աւարտեցաւ ազգային-յեղափոխական երգերով եւ հայութեան «խրոխտ, խիզախ եւ միշտ պատրաստ» կամաւոր բանակը մնալու յանձնառութեամբ:

ԹՈՂ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԲՈՅԸ ՅԱԲԻՏԵԱՆ ԱՅՐԻ ՁԵՐ ՄՐՏԵՐՈՒՆ ՄԷՁ

(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ
ԵՂԲ. ՎԱԶԷՆԱՃԱՐԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝
ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ՓԱԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱԻՈՐ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ)

Պատուարժան հիւրեր,
Միրելի քույրեր եւ եղբայրներ,
Եւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի շատ սիրելի
սկառուներ,

Այսօր, երբ հաւաքուած ենք Բիւրական, Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Գառ-
նիկ Մկրտիչեան» բանակավայր, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ
բանակումի փակման արարողութեան, սիրտս լեցուն է խոր
երախտազիտութեամբ եւ հիացմունքով՝ ձեզմէ իւրաքանչիւ-
րին հանդէպ: Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումին դուք
ցուցաբերեցիք Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկառուական ոգի եւ դերա-
կատար եղաք անգամ մը եւս հաստատելու միութենական

աննկուն գօրուածիւնը եւ միասնականութիւնը, որմով կը բնո-
րոշուի ձեր միութիւնը:

Փակման այս արարողութիւնը պարզապէս հրաժեշտ չէ,
այլ վկայութիւն է Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխարհասփիւռ համակիրնե-
րուն համար, հաստատում է Հ.Մ.Ը.Մ.ի շուրջ ազգային մի-
ասնականութեան եւ հաւատքին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխատանքնե-
րուն հանդէպ հայրենիքի մէջ, Արցախի եւ Սփիւռքի բոլոր
գաղութներուն մէջ:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի աշխատանքնե-
րուն պաշտօնական աւարտով, առաջին հերթին շնորհակա-
լութեան խօսք բանակումի խմբապետական կազմին եւ գոր-

ծաղիր մարմինը քոյրերուն եւ եղբայրներուն, որոնք այս բանակումին շարժակն էին ու աշխատանքի կորիզը: Անոնք կազմակերպեցին եւ բոլոր պայմանները ստեղծեցին բանակումին յաջողութեան համար: Իրենց օժանդակութեամբ կարելի եղաւ աւարտին հասցնել ամիսներու վրայ երկարած անսպառ հեւքը:

Անոնք անխոնջ աշխատեցան, որպէսզի այս բանակումը հասնի իր յաջող աւարտին: Իրենց նուիրուածութեամբ, աշխատանքի կիրքով եւ ամենայետին մանրամասութիւններու ուշադրութեամբ անոնք կերտեցին իրագործում մը՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը, որ անմոռանալի փորձառութիւն մը պարգեւեց բոլոր մասնակիցներուն: Ուշագրաւ օրինակով մը, անոնք ցոյց տուին Հ.Մ.Ը.Մ.ական նուիրեալ եւ կազմակերպ խմբային աշխատանք:

Բանակումի ընդհանուր խմբապետ եղբ. Պօղոս Մահպուտեան,

Փոխ խմբապետուհի քոյր Շարլին Գեօղալեան,
Փոխ խմբապետ եղբ. Գէորգ Օհանեան,
Ընդհանուր հերթապահ եղբ. Արամ Գայեբեան,
Եղբայրներ Ակոսթին Անալեան, Յովիկ Փամբալեան,

Աւագ Կարապետեան, Գրիգոր Տուլգարեան, քոյրեր Մենար Պոյաճեան եւ Թամար Քէշիշեան:

Յատուկ շնորհակալութեան խօսք Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի նուիրեալ վարչութեան, գրասենեակին եւ բոլոր անդամներուն, որոնք բանակումի նախօրեակին եւ ընթացքին ամէն ճիգ կատարեցին համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի կեցութեան եւ ծրագիրներու յաջողութեան համար: Անոնք լուռ կը շարկեն համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական աշխատանքներու յաջող կայացման կազմակերպական պատասխանատուութիւնը Հայաստանի մէջ եւ ամէն անգամ կը ցուցաբերեն բարձր մակարդակի աշխատանք եւ միութենական պատասխանատուութիւն:

Ձեր վարձքը կատար քոյր Սանտրա եւ վարչութեան քոյրեր եւ եղբայրներ:

Շնորհակալութիւն նաեւ բոլոր այն քոյրերուն եւ եղբայրներուն, որոնք քուլիսներու ետին, հիմա ներկայ կամ հեռակայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի կեդրոններէն այս աշխատանքը կը հետապնդէին: Անոնք շուքի մէջ աշխատելով անձայն նպաստեցին պայծառ հատոր մը եւս աւելցնելու համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումներու պատմութեան:

Յատուկ շնորհակարություններ եւ վարձքը կատար բանակումի աշխատանքներուն զուգահեռ «Արարատեան» կարգի կազմակերպիչ մարմինն՝ եղբ. Ակուսիին Անալեանին, քոյրեր Նարէ Խլղաթեանին եւ Արտա Ձէյթունլեանին, որոնց նուիրական մօտեցումով կարելի եղաւ ծրագրել, համադրել եւ յաջողապէս իրականացնել «Արարատեան» կարգի աշխատանքները եւ իրենց լրումին հասցնել երկու տարի ետք:

Շնորհակարություններ, բնականաբար, «Արարատեան» կարգի նորագոյն սերունդին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկստակական բարձրագոյն կարգին արժանացած մեր քոյրերուն եւ եղբայրներուն, եւ մանաւանդ անոնց, որոնք յատուկ ճիգով անպայման ուզեցին ստանալ «Արարատեան» կարգի իրենց նշանները հայրենի հողին վրայ: Դուք պիտի ըլլաք ջահակիրները մեր միութեան երկրորդ հարիւրամեակի աշխատանքներուն ծրագրման եւ իրագործման: Վստահ ենք, որ դուք լաւապէս պիտի արժեւորէք ձեզի վստահուած այս կարեւոր առաքելութիւնը՝ ստանձնելով յաջորդող սերունդին դեկավարութեան պատասխանատուութիւնը:

Ու վերջապէս, շնորհակարություններ 28 շրջաններէ մասնակից պատուիրակութիւններու իմբապետ-իմբապետուհիներուն եւ անդամներուն, որոնց կարգապահութիւնն եւ գիտակցութիւնը ուղղակիօրէն նպաստեցին բանակումին յաջողութեան: Ձեր անսասան աջակցութիւնը եւ պատասխանատուութեան գիտակցութիւնը զօրութիւն տուին մեր երիտասարդ մասնակիցներուն ընդունելու Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկստակութեան իրական էութիւնը եւ 10 օրեր ապրելու այդ սկզբունքներով, ընտանեկան միջոցառումով, ձեր հացն ու աղը կիսելով միութեանական եղբայրներու եւ քոյրերու հետ, որոնք դեռ 10 օրեր առաջ օտար կը նկատուէին ձեզի:

Պէտք է անպայման յիշել եւ շնորհակարություն յայտնել Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի մեր քոյրերը եւ եղբայրները, որոնք ժամադրուած էին մեզի հետ ըլլալու: Անոնք իրենց գոյատեւումով օրինակ եղան մեր բոլորին եւ կը շարունակեն արժեւորել պայքարի խորհուրդը եւ ազատ, անկախ ու ամբողջական Հայաստանի մեր յաւերժական տեսլականը:

Հակառակ բոլոր մարտահրաւէրներուն, երբ կը կանգնիք այստեղ, Հ.Մ.Ը.Մ. կը փաստէ, որ աւելի քան պարզ կազմակերպութիւն մըն է ան: Հ.Մ.Ը.Մ. 105 տարուան ժառանգութիւն է, որ կը շարունակէ հզօրանալ անցնող իւրաքանչիւր օրուան ընթացքին: Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը վկայութիւնն է ապագայ հայ տիպար քաղաքացիներ պատրաստելու, յաջող ղեկավարներ դաստիարակելու, տարբեր գաղութներու միջեւ կամուրջներ կառուցելու, Սփիւռքը հայրենիքին կապելու եւ հայ իրականութեան մէջ հպարտութեան զգացում սերմանելու իր անժխտելի դերակատարութեան:

Կը հաւատամ, որ այս բանակումը փարոս պիտի ծառայէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի յառաջիկայ հարիւրամեակին: Մենք 105-ամեայ միութիւն ենք եւ կը շարունակենք մնալ ուժեղ: Մենք յանձնառու ենք հայ երիտասարդները կրթելու եւ հզօրացնելու երկար տարիներ:

26 երկիրներէ եւ շրջաններէ ժամանած Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկստակներուն կ'ըսենք՝ հպարտ եղէք, որովհետեւ դո՛ւք էք մեր ազգի ապագան:

Թող այս բանակումը ծառայէ իբրեւ փարոս՝ լուսաւորելու գալիք սերունդներու ճանապարհը: Երբ վերադառնաք ձեր երկիրները, ձեզի հետ տարէք այստեղ ձեռք բերած փորձառութիւնները, բարեկամութիւնները եւ սորված միութեանական արժէքները: Ձեր դերը՝ իբրեւ մասնակից այս բանակումին, կ'երթայ այս բանակավայրի սահմաններէն անդին: Եղէք մեր ազգի պատմութեան յաջորդ էջին դրական փոփոխութիւններուն կորիզը՝ միշտ օգնելով ուրիշին, բարձրանալով եւ բարձրացնելով:

Ձեր դաստիարակութեան մեկնած օրինակ եղէք ձեր քաջութեամբ, նուիրուածութեամբ եւ յարատեւող ոգիով: Աշխարհը թող ականատեսը ըլլայ Հ.Մ.Ը.Մ.ը բնորոշող միասնականութեան ուժին, որովհետեւ միասնաբար, իբրեւ կամաւոր բանակ, կրնանք յաղթահարել ամէն խոչընդոտ եւ այդ ուժը դնենք ի սպաս մեր ազգի յարատեւութեան, որպէսզի ան յաղթական դուրս գայ իրեն սպառնացող բոլոր մարտահրաւէրներէն:

Բանակումը խաղաղ եւ հանդարտ պտոյտ մը չէր, այլ յոգնեցուցիչ հեւքով եւ ժրջան աշխատանքով սկստակական ձեռնարկ մըն էր: Սակայն ան յատուկ էր, որովհետեւ սկստակական եւ միութեանական ոգին էր տիրապետողը: Այն ոգին, որ յատուկ է միայն Հ.Մ.Ը.Մ.ին: Այն ոգին, որ այս բանակումը ամրապնդեց մեր մէջ: Մեր յատուկ միութիւնը անգամ մը եւս առիթը ընծայեց մեզի ապրելու բացառիկ օրեր՝ զօրանալով հայրենիքի հողին ուժով: Անկասկած, ձեզմէ ամէն մէկուն պատիւ էր բանակի ձեր եղբայրներու եւ քոյրերու կողքին ու անոնց հետ բաժնեկցել հայրենիքի հողն ու երկիրքը, օդն ու ջուրը եւ հպարտանալ Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկստակ ըլլալու իրողութեամբ:

Դժբախտաբար, պէտք է բաժնուինք: Սակայն իւրաքանչիւրս գինուած նոր առաքելութեամբ՝ այս բանակումին ստեղծած ոգին ու յիշատակները մասունքի նման տանելու աշխարհի չորս կողմերը եւ ցանկելու ո՛չ միայն Հ.Մ.Ը.Մ.ական շրջանակի մէջ, այլ ամէն տեղ ուր հայկական ճրագ կայ, շարունակելու մեր առաքելութիւնը՝ Սուրբ աշխատանքը: Այստեղ ձեւաւորուած փորձառութիւնները, յիշողութիւնները եւ բարեկամութիւնները թող ծառայեն իբրեւ կողմնացոյց, որ պիտի առաջնորդէ ձեզ ձեր ապագայ ջանքերուն մէջ:

Եզրափակելով, սիրելի սկստակներ, յիշեցէք, որ դուք առանձին չէք այս առաքելութեան մէջ: Դուք այս միութեան համաշխարհային ընտանիքին մէկ մասնիկն էք: Ունիք տուն ամէն երկրի մէջ, ուր Հ.Մ.Ը.Մ. կայ, ունիք ընտանիք ամէն երկրի մէջ, ուր Հ.Մ.Ը.Մ.ական կայ եւ մանաւանդ հաւատացէ՛ք միասին՝ «խորոխտ, խիզախ եւ միշտ պատրաստ» մենք կրնանք յաղթահարել բոլոր մարտահրաւէրները ի շահ մեր ազգի իրաւունքներուն վերատիրացման: Թող այս բանակումին յիշատակները խթանեն ձեր միութեանական կիրքը եւ ոգեշնչեն ձեզ՝ ձեր աշխատանքները շարունակելու ձեր գաղութներէն ներս թէ հայրենիքի մէջ:

Թող Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոցը յաւիտեան այրի ձեր սրտերուն մէջ:

Վարձքը կատար ձեր բոլորինեւ մեր ժամադրութիւնը չորս տարի ետք, Հ.Մ.Ը.Մ.ի երկրորդ հարիւրամեակի երկրորդ բանակումին:

ՎԵՐԱԴԱՐՁԷՔ ՁԵՐ ՇՐՋԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ՆՈՐ ԹԱՓՈՎ ԾՐԱԳՐԵՑԷՔ ՅԱՌԱՋՒԿԱՅԻ ՁԵՐ ՅԱՅՏԱԳԻՐՆԵՐԸ

(Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԵՂԲ. ՖԷՏԻ ԽԱԺԱԿ
ԳԱԶԱՆՃԵԱՆԻ ԽՕՍԲԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ
ՓԱԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱԿՈՐ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ)

Յարգելի ներկաներ,
26 երկիրներու սկաուտական սիրելի պատուիրակութիւններ:

Բարի եկած էք համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական 12-րդ բանակումի փակման հանդիսաւոր այս արարողութեան, որ տեղի կ'ունենայ Բիւրակահանի «Գառնիկ Մկրտիչեան» սկաուտական բանակավայրին մէջ: Անսահման հպարտութեամբ եւ ուրախութեամբ հաւաքուած՝ կը նշենք յաջող աւարտը այս արտասովոր իրադարձութեան, որ միացուցած է 26 շրջաններ:

700 մասնակիցներ բանակավայրին մէջ ունեցաք անմոռանալի ինը օրեր, որոնց ընթացքին կատարեցիք հետազոտական, մշակութային, արկածախնդրական, ընկերային ծրագիրներ, իսկ բանակավայրէն դուրս ունեցաք պտոյտներ, տողանցեցիք Երեւանի փողոցները, այցելեցիք Միծեռնակաբերդ եւ Եռաբլուր: Այս բոլորը կատարուեցան եւ պիտի շարունակուին կատարուիլ համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական մեծ ջանքով եւ շրջաններու հսկայական ճիգով, հիմնական նպատակ ունենալով մեր մէջ միշտ վառ պահել հայու ոգին, հայ ազգին պատկանելիութիւնը, հայ մշակոյթը, հայ լեզուն եւ հայութեան ու հայրենիքին համար զոհուած տղոց յիշատակը:

Անդրադառնալով մեր Արցախի սկաուտներուն, որոնք ակամայ, պաշարման մէջ ըլլալով, չկարողացան ներկայ գրտնելի այս բանակումին, կը հաստատենք, որ անոնք առօրեայ մեր հանդիպումներուն, աշխատանքներուն, խարուկահանդէսներուն ընթացքին մեզի հետ էին հոգիով ու սրտով, այն յոյսով որ յառաջիկայ ծրագիրներուն մեզի կը միանան նաեւ Ֆիզիքապէս:

Խօսքս ուղղելով Հ.Մ.Լ.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ին, դուք իսկապէս ամուր կազմակերպութիւն էք: Անցնող երկար տարիներու ընթացքին, եւ յատկապէս Արցախի պատերազմներուն ընթացքին, դուք կարողացած էք ձեր խոստումին հաւատարիմ մնալ, միշտ օգնել ուրիշին, իբրեւ պարտականութեան գիտակից, արի եւ վեհանձն մարդ: Ձեր ամբողջական աջակցութեամբ մենք կարողացած ենք համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական բոլոր ծրագիրները յաջողցնել, սիրելի՛ Հ.Մ.Լ.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.:

Բանակումին ընթացքին մենք ականատեսը եղանք, թէ ինչպէ՛ս Հ.Մ.Լ.Մ.ական մեր

սկաուտները կարողացան շաղուել «ՀՐԱՇՔ»ի պատանի եւ երիտասարդ տղոց ու աղջիկներուն հետ, ստեղծել ընկերային միջնորդութեան սկաուտական ոգիով գործակցել միասին:

Երախտապարտութեան խօսք կ'ուզեմ փոխանցել համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական 12-րդ բանակումին նշանակը գծող եղբ. Յովիկ Փամբալեանին՝ Սուրբոյ շրջանէն: Բանակումին քայլերգին բառերը գրող եւ երաժշտութիւնը յօրինող եղբ. Ակուսթիւն Անալեանին՝ Հարաւային Ամերիկայէն, քայլերգին դաշնաւորումը կատարած եղբ. Յարութ Երէցեանին՝ Սոսերթելիայէն եւ քայլերգը մեկնաբանած եղբ. Համօ Երէցեանին՝ դարձեալ Սոսերթելիայէն, Շուէտ:

Սիրելի պատուիրակութիւններու խմբապետներ եւ պատասխանատուներ, հպարտութեամբ վերադարձէ՛ք ձեր շրջանները, ձեզի հետ տանելով նոր պատասխանատուութեան փորձառութիւն: Վերադարձէ՛ք ձեր շրջանները այն խոստումով, որ նոր թափով պիտի ծրագրէք յառաջիկայի ձեր յայտագիրները:

Իսկ սիրելի գործադիր մարմինի խմբապետներ, աշխատեցաք եւ ծառայեցիք անխնայ: Բանակումին ընթացքին դուք ձեզի ստեղծեցիք ամուր շղթայ մը, զոր երբեք կարելի չէր կտորել՝ ի պատիւ ձեր մէջ տիրող համագործակցութեան ոգին: Դուք ի սպաս դրիք ձեր ամբողջ գիտելիքները եւ փորձառութիւնները, զորս ստացած էիք ձեր շրջաններէն եւ ինքնագարգացումով, եւ համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական 12-րդ բանակումը յաջողցուցիք ու յաջողեցաք:

Հարազատ խմբապետական կազմ՝ քոյր Շարլին Կէօզէլեան, եղբ. Գէորգ Օհանեան եւ ընդհանուր խմբապետ եղբ. Պողոս Մահալուպեան, ձեզի յանձնարարուեցաւ ծրագրել եւ կազմակերպել համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական 12-րդ բանակումը: Այսօր բոլորս ականատեսն ենք այս բանակումին աւարտին: Վկաներն ենք, թէ ինչպէ՛ս ձեր ստանձնած դրօշը հասցուցիք այն բարձունքին, ուր իւրաքանչիւր Հ.Մ.Լ.Մ.ական կ'ուզէ տեսնել: Դուք ձեր յատուկ դրոշմը ձգեցիք համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական 12-րդ բանակումին վրայ եւ դարձաք փայլուն աստղերը բանակողներուն: Շնորհակալութիւն ձեզի:

«Խրոխտ, խիզախ եւ միշտ պատրաստ» նշանաբանով բարի երթ կը մաղթեմ ձեզի եւ բարով հասնիք ձեր տունները:

ՁԵՁԱՆԻՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐԸ ԴԻՏԻ ԼԻՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԱՐՑԱԽԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ ԻՐ ՇՐՁԱԴԱՏՈՒՄ

(Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ի ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԲՈՅՐ ՍԱՆՏՐԱ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆԻ ԽՕՍԲԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ՓԱԿՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ)

Ընկալեալ սովորութիւն է եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական բարձր գիտակցութեան դրսեւորում, երբ ասում ենք, թէ միութենական աշխատանքի համար պէտք է շնորհակալութիւն յայտնել, բայց ես ուզում եմ դա անել եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ի վարչութեան անունից շնորհակալութիւն յայտնել բոլոր այն Հ.Մ.Ը.Մ.ականներին, որոնք իրենց պարտականութեան բարձր գիտակցութեամբ, ամիսներ շարունակ եւ բանակման ընթացքում, աշխատեցին Հայրենիքի եւ Արցախի համար այս չափազանց բարդ ժամանակահատուածում կազմակերպելու եւ իրականութիւն դարձնելու համար Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումը: Շնորհակալութիւն նաեւ բոլոր մասնակից պատուիրակութիւններին եւ իրենց Շրջանային կամ Մեկուսի Վարչութիւններին: Առանց ձեռքերի եւ ներդրումների հնարաւոր չէր լինելու ապահովել 700 սկաւտների ներկայութիւնը այս բանակմանը:

Սակայն իմ շնորհակալութիւնը ո՛չ միայն բանակման յաջող կայացման համար է, այլեւ այն եզակի համախմբման, որը կարող է ապահովուել միայն Հ.Մ.Ը.Մ.ի նման համաշխարհային տարողութեամբ կազմակերպութիւնը, եւ որի արդիւնքում մենք՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներս մի անգամ եւս փաստեցինք, որ Հայաստան-Արցախ-Սփիւռք եռամիասնութիւնը ո՛չ մի իրավիճակ եւ ո՛չ մի իշխանութիւն չի կարող սասանել, եւ որ մենք՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներս ինչպէս մեր բանակման կարգախօսն է յուշում՝ խրոխտ ենք, խիզախ ենք եւ միշտ պատրաստ, դիմազրակելու մարտահրաւէրներն ու խնդիրները,

առաւել մեծ եւ կարեւոր նպատակների իրագործման ճանապարհին:

Անցնող 10 օրերի ընթացքում, բանակման խմբապետական եւ գործադիր մարմնի, ինչպէս նաեւ ՀՄԸՄ-ի Կենտրոնական Վարչութեան ջանքերով իրականութիւն դարձաւ ամիսներ շարունակ ծրագրուածը, իր տարբերուող յայտագրով եւ նոր մօտեցումներով, որի արդիւնքում վստահ եմ դուք բոլորդ Ձեր շրջանները կը վերադառնաք բարձր տրամադրութեամբ, հիանալի յուշերով եւ կրկին հանդիպելու ակնկալքով:

Իսկ Հայրենիքից ձեզ հետ կը տանէք նոր լիցքեր, եռանդ ու խինդ աւելի մեծ նուիրումով կատարելու ձեր պարտականութիւնները որպէս ՀՄԸՄ-ականներ: Ուզում եմ նորից յիշեցնել, որ ձեզանից իւրաքանչիւրը պիտի լինի Հայաստանի եւ Արցախի ներկայացուցիչը իր շրջապատում՝ կոտորելով այն լուսթիւնը, որը որդեգրուած է, բարձրաձայնելու այն խնդիրները, որոնք հէնց այս պահին դիմագրաւում են մեր քոյրերն ու եղբայրները Արցախում եւ անդրադառնալու այն ամէնին, ինչ կատարում է մեր Հայրենիքի շուրջ:

Յաջողութիւն եւ բարի ճանապարհ ենք մաղթում ձեզ սիրելի քոյրեր եւ եղբայրներ:

Մենք միշտ պատրաստ ենք հիւրընկալելու ձեզ Մայր Հայաստանում, մենք միշտ սպասում ենք բոլորիդ...

ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՅԷՔ ԵՐԹԸ ԵՒ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՄԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԴԱԲԱՆԱՆՔԸ ԹՈՂ ԴԱԹՆԱՅ ՁԵՐ ՄՇՏԱԿԱՆ ՈՒՂԵՅՈՅՅԸ

**(ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԽՄԲԱՊԵՏ ԵՂԲ. ՊՕՂՈՍ
ՄԱՀՊՈՒՊԵԱՆԻ ԽՕՍԲԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝
ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ՓԱԿՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱԻՈՐ
ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ)**

Բարի գալուստ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակում, Բարի գալուստ Բիւրականի «Գառնիկ Մկրտիչեան» բանակավայր, որ վերջին մէկուկէս շաբաթը դարձաւ տունը 700 սկաուտներու: Կ'ուզեմ այս բանակումը նուիրել բոլոր բացականչողուն՝ անոնց, որոնք անընդհատ կը գործեն մեզի հետ, եւ անոնց, որոնք հոգուով կը հսկեն մեզի:

Բանակումներու ընթացքին սովորաբար երկու անգամ կը յուզուիմ՝ առաջին եւ վերջին օրերուն: Առաջին օրը, որովհետեւ մեր առօրեայ կեանքերէն դուրս ելած կ'ըլլանք եւ կը ծանօթանանք նորանոր պայծառ եւ խոստամնայից դէմքերու, իսկ վերջին օրը, որովհետեւ չենք կրնար բաժնուիլ մեր քոյրեր-եղբայրներէն եւ մեր կերտած յիշատակները ընդհատել այս տունէն ներս:

Միւրեւի սկաուտներ, այս 10 օրերուն ընթացքին, խմբապետական կազմը ականատեսը եղաւ ձեր նուիրումին եւ կատարելագործութեան: Տեսանք ինչպէս յարգեցիք սկաուտական ձեր դաւանանքը եւ յիուլի հաւատարիմ մնացիք Հ.Մ.Ը.Մ.ականի ձեր խոստումին: Բանակումի գործադիր մարմինն ու խումբապետական կազմը գործակցաբար եւ բժանդրօրէն ծրագրեցին այս բանակումը՝ ծառայելու համար մէկ նպատակի, անցընելու անմոռանալի օրեր եւ շահելու նոր քոյրեր ու եղբայրներ՝ աշխարհի տարբեր կողմերէ: Բանակումի ընթացքին, աստիճանաբար կապուեցանք ձեր բոլորին, սիրեցինք ձեզի եւ գործեցինք իբրեւ մէկ մարմին ու մէկ ընտանիք: Անխափր, բոլորդ կը գնահատեմ ձեր անսակարկ աշխատանքին, անըպառ եռանդին եւ անդրդուելի մասնակցութեան համար:

Միւրեւի քոյրերս ու եղբայրներս, դուք այսօրուրն կը նկատուիք փորձառու մասնակիցներ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումին: Այսօրուրն նաեւ կը նկատուիք յանձնառու անհատներ՝ ձեր շրջաններուն մէջ տարածելու ձեր յիշատակներն ու Հ.Մ.Ը.Մ.ի վեհանձն նպատակը:

Կ'ուզեմ շնորհակալութիւն յայտնել բանակումի մասնակից Հ.Մ.Ը.Մ-ի բոլոր շրջաններուն, որոնց անդամները բանակումին միջնորդող հարստացուցին իրենց զանազան փորձառութիւններով, մշակոյթներով եւ խանդավառութեամբ:

Շնորհակալութիւն բոլոր օժանդակներուն, որոնք հեռուէն կամ մեր կողքին նիւթապէս եւ բարոյապէս նեցուկ կանգնեցան յաջողցնելու այս բանակումը:

Վերջապէս, սրտագին շնորհակալութիւն Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի վարչութեան, որ ճիշդ չինայեց որեւէ ժամանակ մեր որեւէ կարիքին հասնելու: Դուք էիք, որ ընդառաջեցիք մեր բոլոր պէտքերուն եւ մեծապէս նպաստեցիք այս բանակումին յաջողութեան:

Կոչս դարձեալ կ'ուզեմ մեր հարազատ սկառտներուն: Ինչպէս արդէն վարժ էք, մրցակցութիւնը խաղերու միջոցով անպակաս արժանիք մըն է սկառտտական կեանքին մէջ: Սակայն, կ'ուզեմ շեշտել թէ մրցակցութիւնը երկրորդական է: Բանակումի բոլոր խաղերուն եւ աշխատանքներուն հիմնական նպատակն էր ոգեւորել ձեզ եւ ձեր մէջ արմատացնել կապեր, որոնք հիմքը պիտի դառնան Հ.Մ.Ը.Մ-ի ապագայ գործունէութեան: Այս իրականութենէն վստահ եմ, որովհետեւ մենք ալ ձեզի նման եղած ենք անդամներ ու մասնակիցներ մեր առաջին համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական բանակումին եւ քալած ենք նոյն ճամբով: Կը հաստատեմ, որ այս բանակումին յաջողութիւնը հիմնականօրէն կը պարտինք խմբապետական կազմին եւ գործադիր մարմինի անխախտ կապերուն, իսկ մեր ամուր կապերն ալ կը պարտինք տարիներ շարունակ բանակումներու եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ական այլ գործունէութիւններու գործակցութեան եւ միասնական իրագործումներուն:

Արիութեան Ա. կարգս ստացած եմ եղբ. Ֆէտի Խաթակ Գազանձեանէն, իսկ երէցական «Վկայեալ» կարգս՝ եղբ. Վաչէ

Նաճարեանէն եւ քոյր Թալին Օրտոյեանէն: Այնուհետեւ, ճամպորի փորձառութիւնս շահած եմ եղբ. Օշին Փիրումեանէն եւ եղբ. Մանուկ Քէօշկերեանէն: Իսկ եղբ. Կարպիս Գապասագալեանին կը պարտիմ «Արարատեան» կարգս ու խմբապետութիւնս: Վարչութեան անդամ ըլլալս եւ միութենականութիւնս եղած է շնորհիւ հանգուցեալ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեանին: Եւ վերջապէս, Հ.Մ.Ը.Մ-ական ըլլալս կը պարտիմ եղբ. Հրաչ Սիսեռեանին: Եղբայրներ Գարրոս Սէֆէրեան, Արմանտ Քիլիճեան, Դաւիթ Յակոբեան եւ Տիրան Վահրատեան ինծի սորվեցուցիք ըլլալ լաւատես՝ բոլոր դէպքերու բարիքը տեսնելու ձեր կարողութեամբ: Դուք բոլորդ, եղբայրներ Մոսիկ Թոփուզեանի, Վահէ Թանաշեանի եւ Վիզէն Աւագեանի կողքին, դարձած էք օրինակելի տիպարները հարիւրաւոր սկառտներու՝ ներառեալ ձեզի, երկար տարիներու ընթացքին:

Կ'ուզեմ վստահեցնել ձեզի սիրելի սկառտներ, թէ ձեր տարած աշխատանքները եւ հաստատած կապերը ապարդիւն չեն: Անոնք կը ներկայացնեն Հ.Մ.Ը.Մ-ի նպատակին անմար ջահը, եւ այս պահէն իսկ ձեզի կը փոխանցենք այդ ջահը, որպէսզի ձեր կարգին շարունակէք երթը եւ զայն փոխանցէք յաջորդող սերունդներուն: Կը խորհինք, թէ պիտի դառնաք արժանի յանձնառուներ ձեզի տրուած այս իրաւունքին: Շարունակեցէ՛ք երթը ձեր անձնական երազները իրականացնելով, եւ թող Հ.Մ.Ը.Մ-ի սկառտտական դաւանանքը դառնայ ձեր մշտական ուղեցոյցը:

Վերջին հրահանգս ձեզի, իբրեւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական 12-րդ բանակումի ընդհանուր խմբապետ, խստօրէն արգիլուած է ձեր այս եռանդը կորսնցել. մի՛ վախնաք մեծ երազելէ. երազելը շատ լաւ բան է, սակայն պէտք է զգուշանալ անոնցմէ, որովհետեւ...երբեմն-երբեմն երազները կրնան իրականանալ:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԿԱԶՄ

Համա-Հ.Մ.Բ.Մ.ական 12-րդ բանակումի պատասխանատու կազմը բաղկացաւ հետեւեալներէն.-

Եղբ. Պողոս Մահպուլեան (Ֆրանս)- Ընդհանուր խմբապետ

Քոյր Շարլին Կեօզալեան (Արեւմտեան Մ.Ն.)- Փոխ խմբապետուի

Եղբ. Գեորգ Օհանեան (Հ.Մ.Բ.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.)- Փոխ խմբապետ

Գործադիր կազմի անդամները հանդիսացան.-

Եղբ. Արամ Գայսեբեան (Արեւելեան Մ.Ն.)- Ընդհանուր հերթապահ

Եղբ. Յովիկ Փամբալեան (Սուրիա)- Քարտուղար եւ տեղեկատուական արհեստագիտութիւն

Եղբ. Աւագ Կարապետեան (Քուէյթ)- Մթերք եւ մթերանոց

Քոյր Թամար Քէշիշեան (Լիբանան)- Սկաւտական յայտագիրներ

Եղբ. Գրիգոր Տուզարեան (Հ.Մ.Բ.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.)- Երթեւեկ եւ շրջապտոյտներ

Քոյր Մենար Պոյաճեան (Միւնիխ)
Եղբ. Ակուսթին Անալեան (Հարաւային Ամերիկա)

ՆՇԱՆԱԲԱՆ, ԽՈՐՀՐԳԱՆՇԱՆ ԵՒ ՔԱՅՆԵՐԳ

Քանակումը ունեցաւ իր նշանաբանը («Խրոխտ, խիզախ, միշտ պատրաստ»), խորհրդանշանը (հեղինակ՝ եղբ. Յովիկ Փամբալեան, Սուրիայէն) եւ քայլերգը (խօսք եւ երաժշտութիւն՝ եղբ. Ակուսթին Անալեանի, Հարաւային Ամերիկայէն: Գաշնաւորում՝ եղբ. Յարութ Երեցեանի՝ Սոսերթալիա: Մեկնաբանութիւն՝ եղբ. Համօ Երեցեանի, Սոսերթալիա):

**ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
ՊԵՏԵՐՈՒ ԱՌՅԱՆՅ ՀԱՆԳԻՊՈՒՄ**

Քանակումն մէկուկէս ամիս առաջ, Կիրակի, 4 Յունիս 2023-ի երեկոյեան ժամը 5-ին (Պէյրուսի ժա-

մանակացոյցով), համա-Հ.Մ.Բ.Մ.ական 12-րդ բանակումի խմբապետական կազմը առցանց հանդիպում մը ունեցա բանակումի մասնակից շրջաններու պատվիրակութիւններու պետերուն հետ: Հանդիպումին ներկայ գտնուեցան Հ.Մ.Բ.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Վաչէ Նաճարեան, Կեդրոնական Վարչութեան սկաուտականի ներկայացուցիչներ՝ եղբայրներ Ֆէտի Խաժակ Գազանճեան, Օշին Փիրումեան եւ քոյր Թալին Օրտողլեան: Բանակումի ընդհանուր խմբապետ եղբ. Պօղոս Մահպուլպեան եւ փոխ խմբապետներ քոյր Շարլին Կէօզալեան եւ եղբայր Գէորգ Օհանեան հանդիպումի մասնակիցներուն ներկայացուցին բանակումին ընդհանուր յայտագիրը եւ գործելաձեւը: Պատուիրակութիւններու պետերը, իրենց կարգին, կատարեցին լուսաբանական հարցումներ, որոնց պատասխանեց խմբապետական կազմը:

Հ.Մ.Բ.Մ.ի ԱՐՑԱԽԻ ՄԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒՆ ՈՂՋՈՅՆԸ ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Բ.Մ.ԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Բանակումին եօթներորդ օրը, Հինգշաբթի, 27 Յուլիսին, Լիզպոնի հերոսական գործողութեան 40-ամեակին նուիրուած յեղափոխական երեկոյին սկիզբը, Հ.Մ.Բ.Մ.ի Արցախի սկաուտները հաճելի անակնկալ մը հրամցուցին համա-Հ.Մ.Բ.Մ.ական 12-րդ բանակումի մասնակիցներուն, երբ առցանց զանոնք ողջունեցին Հ.Մ.Բ.Մ.ական կանչով եւ յատուկ խօսքով:

45-ԱՄԵԱԿ ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Բ.Մ.ԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Համա-Հ.Մ.Բ.Մ.ական 12-րդ բանակումը նշեց 45-ամեակը համա-Հ.Մ.Բ.Մ.ական բանակումներու: Արդարեւ, համա-Հ.Մ.Բ.Մ.ական առաջին բանակումը տեղի ունեցած է 1978-ին, Քալամոս, Յունաստան: Երկրորդ բանակումը կատարուած է երկու տարի ետք, 1980-ին, Քլամար, Ֆրանսա: Երրորդը վեց տա-

րի ետք, 1986-ին, Լոնոնն: Իսկ չորրորդ բանակումը՝ չորս տարի ետք, 1990-ին, Այա Մարինա, Յունաստան: Մինչև 1990 բանակումները կոչում էին համագաղութային բանակումներ: Հայաստանի վերանկախացումն էտք անոնք ստացած են համա-Հ.Մ.-Բ.Մ.ական անունը եւ չորս տարին անգամ մը կատարւած են Հայաստանի մէջ, առաջին երկուքը՝ Բիրականի (1994) եւ Աղանաձորի մէջ (1998), իսկ մնացեալ վեց բանակումները (2002, 2006, 2010, 2014, 2018, 2023)՝ միութեան սեփական բանակավայրին մէջ, Բիրական:

ԱՐԴԻ ԱՐՀԵՍԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Համա-Հ.Մ.Բ.Մ.ական 12-րդ բանակումի մասնակցութեան արձանագրուելու համար, Կեդրոնական Վարչութեան տեղեկատուական արհեստագիտութեան յանձնախումբին կողմէ պատրաստուեցաւ յատուկ կայքէջ մը՝ homenetmen.org/phjApp հասցեով, ուր այցելելով մասնակիցները ամբողջացուցին իրենցմէ պահանջուած տուեալները, որոնք անհրաժեշտ ստուգումներէ ետք անցան միութեան տեղեկութիւններու շտեմարանը՝ Database-ը:

Պատրաստուեցաւ բանակումին յատուկ երկլեզու՝ հայերէն-անգլերէն web Applicationը՝ <https://phj.homenetmen.org/hy/> հասցեով, նպատակ ունենալով մասնակիցներուն առիթ տալ մօտէն հետեւելու բանակումի յայտագիրին եւ ճաշացուցակին: Application-ին մէջ կարելի էր բաժնեկցիլ ու ներբեռնել բանակումին վերաբերող նկարներ եւ տեսանիւթեր:

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՅԱՆՅԵՐ

Բանակումին ամբողջ ընթացքին, ծնողներ, հարազատներ եւ բարեկամներ կարողացան ընկերային ցանցերու շնորհիւ (Facebook, Instagram, Youtube, TikTok) հետեւիլ բանակումին լուրերուն եւ նկարներուն: Կատարուեցան նաեւ ուղղակի սփռումներ: Աշ-

խառանքը ղեկավարեց Կեդրոնական Վարչութեան տեղեկատուական արհեստագիտութեան պատասխանատու եղբ. Շանթ Տէմիրճեան:

ՆԿԱՐՆԵՐ, ՏԵՍԱՆԻԹԵՐ

Բանակումին պաշտօնական նկարները նկարեցին լուսանկարիչներ Գրիգ Գրիգորեան, Տիգրան Իսկէնտերեան եւ Կարէն Թորոսեան: Անոնք յաճախ օգտագործեցին անօդաչու բռնող սարքեր՝ ընդհանուր համայնապատկերներ եւ բարձրութենէ նկարուած նկարներ նկարելու համար:

«Երկիր Մետիա» պատկերասփիւռի կայանը իր առօրեայ լրատուութեամբ, ամէնօրեայ տեսանիւթերով անդրադարձաւ բանակումի աշխատանքներուն:

ԺՈՂՈՎԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

Տասնօրեայ բանակումի ընթացքին, գործադիր խմբապետական կազմը ամէն օր կատարեց ժողովներ եւ առօրեայ դրութեամբ հանդիպումներ ունեցաւ պատուիրակութիւններու պետերուն հետ: Հանդիպումներուն քննարկուեցան օրուան աշխատանքները եւ փոխանցուեցան յաջորդող օրուան յայտագիրին մանրամասնութիւնները:

ԲՈՒԺՄԱՐՆ

Բանակումին ամբողջ տեսողութեան բանակավայրին մէջ մնայուն ներկայութիւն եղան երկու բժիշկներ, բուժեղբայր մը եւ բուժքոյր մը, որոնք մօտէն հետեւեցան սկաուտներու առողջապահական հարցերուն եւ կատարեցին բժշկական անհրաժեշտ խնամք:

ՀԵՌԱԶԱՅՆ ԵՒ ՀԱՄԱՑԱՆՑ

Պատուիրակութիւններու անդամական թիւերուն համաձայն, My Team ընկերութիւնը քօլիջային հեռաձայնի ձրի գիծեր (sim card) տրամադրեց բոլորին: Բանակավայրէն ներս My Team ունեցաւ իրեն յատուկ *անթէն*:

SCOUT SHOP

Բանակավայրի երկու ճաշարաններուն միջեւ գտնուող տարածութիւնը տրամադրուեցաւ scout shop-ին, որ օրուան կարգ մը ժամերուն վաճառեց ուտելիքներ եւ յուշանրերներ:

ԲԱԺՆՈՒԱԾ ԻՐԵՐ

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի մասնակից սկաուտներուն բաժնուեցան երկու թի-շըրթ, գլխարկ, փողկապ, սեղմիչ, պէճ, բանակումի NFC ապարանջան, պալուսակ, անուանաքարտ եւ ջրաման:

Բանակումի աւարտին իւրաքանչիւր մասնակից ստացաւ մասնակցութեան հաստատագիր:

«ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ» ԿԱՐԳԻ ՄԱՍՆԱԿԻՅՆԵՐՈՒՆ ՄԻՕՐԵԱՅ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

Աւարտել է եռօրյա «Արարատեան» կարգի տեսական եւ գործնական բաժինները, մասնակից խմբապետները, Կիրակի, 22 Յուլիս 2023-ին, առիթը ունեցան

Հանդիպումի մը, Բիւրականի «Ամբերդ» հիւրանոցի սրահին մէջ:

Վերջին Հանգրուան Հասած 34 խմբապետներէն 22-ը կարողացան մասնակցիլ այս Հանդիպումին, ուր ներկայացուցին գործնական Հանգրուանին իրենց կիրարկած ծրագիրներուն մանրամասնութիւնները: Ծրագիրներուն շուրջ եղան աշխոյժ եւ շինիչ քննարկումներ: Տեղին է նշել, որ Հայաստանէն դուրս գտնուող վեց խմբապետներ Հանդիպումին միացան առցանց եւ իրենց կարգին ներկայացուցին իրենց ծրագիրները:

Հանդիպումին ներկայ էին «Արարատեան» կարգի կազմակերպիչ յանձնախումբէն քոյր Նարէ Խլղաթեան (Հայաստան) եւ եղբայր Ակուսթին Անալեան (Հարաւային Ամերիկա), իսկ Լիբանանէն առցանց իր մասնակցութիւնը բերաւ քոյր Արտա Զէյթունեան: Ներկայ էին նաեւ Կեդրոնական Վարչութեան սկաուտականի ներկայացուցիչները՝ քոյր Թալին Օրտոյլեան եւ եղբ. Ֆէտի Խաժակ Գազանճեան:

Միօրեայ այս Հանդիպումը յաւելեալ առիթ մը ընծայեց խմբապետներուն մօտէն ծանօթանալու իրարու (նկատի

«ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ» ԿԱՐԳԻ ՉՈՐՐՈՐԳ ՍԵՐՈՒՆԳԸ

առած, որ դասընթացքին մեծ բաժինը կատարուած էր առցանց): Անոնք գնահատեցին գործադրուած բոլոր ծրագրերները, որոնք օգտաշատ եւ շահեկան կը նկատուին ո՛չ միայն կիրարկուած շրջանին, այլև՝ ուրիշներու համար:

Յայտնենք, որ կարգին մասնակիցները «Արարատեան» կարգի իրենց փողկապներն ու նշանակները ստացան համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակուծի փակման հանդիսութեան, 29 Յուլիսին, դառնալով միութեան սկաուտական բարձրագոյն կարգը ստացած չորրորդ սերունդը:

Յարութ Տէր Ներսէսեան, Նորա Վեքիլեան, Կարինէ Մարգիսեան, Նենսի Խաչատուրեան (Սոտերթելիա-Շուէտ), Մաուրօ Նաքքաշեան, Անոյշ Տէր Յակոբեան, Նիքոլ Անահիտ Աւագեան, Սոֆիա Զանիկեան, Արթին Մանկուէտոյչէ Փափագեան (Հարաւային Ամերիկա), Աննա Աւագեան (Լոնտոն), Յակոբ Գասպարեան (Ալմէյօ), Սեւակ Նազարեան, Նարեկ Հաննէեան, Գէորգ Օհանեան (Հայաստան), Դոն Պանտէք, Լիսա Փանոսեան, Մանէ Ծահպագեան, Նարեկ Կուշերեան, Ռոնի Հայրումեան, Սարին Փանոսեան, Սերոբ Դէճէեան, Ծահան Աքմաճեան, Վաչէ Հաքամեան, Վահէ Օհանեան (Արեւմտեան Մ. Նահանգներ), Արազ Չերչեան, Կասիա Էճիստեան, Սիմոն Տէրտերեան, Արաքս Խօշեան, Լոռի Պիլպեան, Գառնի Քէնտիրճեան (Լիբանան), Յակոբ Ուրիշիկեան (Սուրիա), Ալիսիա Աղազարեան (Գանատա), Վիգէն Մինասեան (Յունաստան), Սեւան Պազարճեան (Աւստրալիա):

Վիգէն Մինասեան ԱԹԷՆՔ

Եօրը տարեկանը ամբողջացուցած, ծնողքիս ձեռքը բռնելով Ֆիքսի ակումբը մտայ: Կը յիշեմ շատ պզտիկներ կային, ծանօթ ու անծանօթ դէմքեր: Երեխաներ դեղին շապիկներով, եռագոյն փողկապ մը իրենց վիզին, կը վազէին, կը խաղային:

- Ո՞վ են ասոնք, հարցուցի ծնողքիս:
- Ասի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեծ ընտանիքն է, ասոնք գայլիկ-արծիկներ են, պատասխանեց հայրս:
- Ե՛ս ալ կ'ուզեմ գայլիկ ըլլալ, ըսի հօրս, եւ այդ օրէն մինչեւ օրս, 32 տարիէ ի վեր, այս ընտանիքը պատուելով եւ յարգելով, եռագոյն փողկապը կը կրեմ վիզս:
- Գաստիարակուեցայ ու կը դաստիարակուիմ, եւ ինչպէս կ'ըսէ մեր նշանաբանը՝ կը բարձրանամ ու կը բարձ-

րացնեմ. վոնձակ, խումբ, փաղանգ, փոխ խմբապետ, խմբապետ: Ամէն կարգէ գիտելիքներ ստանալով բարձրացայ Բ. կարգ, Ա. կարգ, «Վկայեալ» կարգ եւ ահա օրը հասաւ «Արարատեան» կարգին: Հ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետի մը դաստիարակութեան, գիտելիքներու բարձրագոյն կարգը:

Երկու տարուան աշխատանքէ ետք արժանացայ «Արարատեան» կարգի փողկապին ու մետալին, գոր 29 Յուլիս 2023-ին

համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ բանակումի աւարտին, պատիւը ունեցայ ստանալ Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբայր Վաչէ Նաճարեանի կողմէ:

Այս տարի Յունաստանի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 100-ամեակը կը նշուի: Ի՞նչ գեղեցիկ զուգադիպութիւն, որ այս տարի ստացայ «Արարատեան» կարգի վկայագիրս: Ծնորհակալ եմ բոլոր անոնց, որոնք կողքիս էին եւ բոլոր անոնց, որոնք վստահեցան ինձի:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ը Ի ՄՊԱՍ ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Արցախեան ցաւալի իրադարձութիւններէն ետք, Արցախի բնակիչներուն բռնի տեղահանութեան առաջին իսկ ժամերէն, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ը-ի վարչութեան որոշումով եւ անդամներու աշխոյժ մասնակցութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ. լծուեցաւ մեր հայրենակիցներու անմիջական պահանջներով՝ տաք հագուստի եւ մաքրութեան իրերու հաւաքման եւ տրամադրման գործին: Սկսաւ արցախցիներու մեծ

հոսք դէպի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ը-ի գրասենեակ, ուր անոնք ստացան տաք հագուստ, անկողնային պարագաներ եւ մաքրութեան իրեր: Հաւաքուեցան շուրջ 450 ընտանիքներու տրեւելներ, ինչ որ հետագային փոխանցուեցաւ Արցախի օժանդակութիւնը համակարգող յանձնախումբին:

Հայաստանի Հայ Օգնութեան Միութեան՝ ՀՕՄ-ի Շրջանային Վարչութեան հետ, 29 Սեպտեմբերին, շուրջ 100 արկղ պարանք տեղափոխեցաւ Գորիս, որ այդ օրերուն տեղահանուած հայրենակիցներու առաջին հանգրուանն էր:

Միաժամանակ աշխատանքներ սկսան Արցախի Մեկուսի շրջանէն տեղահանուած քոյրերու եւ եղբայրներու հետ կապեր հաստատելու, իրենց կարիքները ճշդելու եւ ըստ կարելիութեան օժանդակելու համար:

Աշխատանքը աւելի լայն թափ ստացաւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովին ընդունուած բանաձեւերու լոյսին տակ: Այս առիթով հիմնուած «Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի հիմնադրամ»-ի նպատակներէն մեկնելով, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ը-ի կեդրոնին մէջ տեղի ունեցաւ Արցախի Մեկուսի շրջանի աստիճանաւորներու հետ աշխատանքային հանդիպում:

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ քոյր Սանտրա Վարդանեանի նախաձեռնութեամբ տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ը-ի վարչութեան եւ Արցախի Մեկուսի շրջանի վարչութեան միացեալ նիստ, ուր քննարկուեցան յառաջիկայի միացեալ աշխատանքները եւ ծրագրերը:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ը-ի վարչութիւնը փոխանցեց, որ Արցախի Մեկուսի շրջանի վարչութեան կը տրամադրէ գրասենեակային կահաւորումով սենեակ մը իր կեդրոնին մէջ:

Իսկ 29 Հոկտեմբերին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ը-ի Խմբագրատան Խորհուրդին նախաձեռնութեամբ, Բիւրականի «Գառնիկ Սկրտիչեան» բանակավայրին մէջ տեղի ունեցաւ 150 հոգինոց միացեալ գործունէութիւն, որուն նպատակն էր Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.Ը-ի եւ Արցախի Մեկուսի շրջանի սկաուտներու միասնական աշխատանքը, մտերիմ միջնորդութիւն մէջ, Արցախի սկաուտներուն համար ջերմ եւ հարազատ միջնորդութիւն ապահովում, ինչ որ իրականացաւ «Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի հիմնադրամ»-ի միջոցներով:

Խմբագիր: Վիգեն Աւագեան (vicken.avakian@homenetmen.org)

Խմբագրական կազմ: Գրիգորիս Պողարեան, Սեւան Նազարեան, Յոլեր Փանոսեան, Բաֆֆի Սիւլանեան, Սիւզի Օհանեան, Շանթ Ժամկոչեան եւ Սիլվա Ալավերեան:

Վարչական կազմ: Աթո Մոսիկեան, Սիլվա Սաղրեան, Վարդուկ Ֆրոնզեան, Վարդան Քսանիկեան, Տիրան Շահինեան եւ Եղիա Բիլեմեան:

Էջադրում եւ ընդհանուր ձեւաւորում: Արթուր Պալեան, **Կողքի պատրաստութիւն:** Y Concept International, **Գրաշարութիւն:** Շողիկ Պոյանեան, **Տպագրութեան պատրաստութիւն:** Photogravure Paklayan, **Տպագրութիւն:** Համազգայինի «Վահե Արթեան» տպարան, Պէյրութ, Լիբանան:

Բաժանորդագրութիւն: «Մարզիկ» կը հասնի աշխարհի 26 երկիրներու բաժանորդներու: Տարեկան բաժանորդագրութեան սակ հեղուած է՝ Լիբանան 150,000 լ.ո. Միջին Արեւելեան եւ Եւրոպական երկիրներ 65 \$, Մ. Նահանգներ եւ Աւստրալիա 75 \$: Լիբանանի մէջ թերթին հաստատարի սակն է 25,000 լ.ո.: **Ցրում:** «Մարզիկ»-ի ցրումը Լիբանանի մէջ կը կատարուի յատուկ ցրուիչով (հեռ. 71/239209): Թերթը կարելի է ստանալ նաեւ «Համազգային»-ի գրախանութէն: Լիբանանէն դուրս թերթը կը ստացուի «Liban post»-ի միջոցով:

«Մարզիկ» կը հրատարակուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ - Հասցէ: «Սեւան» շէնք, քիւ 77 փողոց, քիւ 4 հատուած, Պուրճ Համուտ, Պէյրութ, Լիբանան 9611248043, 9611260117 marzig@Homenetmen.org Homenetmen - Հ.Մ.Ը.Մ. www.Homenetmen.org

